

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Psikoloji Anabilim Dalı

Klinik Psikoloji Bilim Dalı

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE FLÖRT
ŞİDDETİNİN ÖZ ANLAYIŞ VE ALGILANAN EBEVEYN
İLİŞKİSİNİN ÇEŞİTLİ DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER
AÇISINDAN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Rabia GÜMÜŞ

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep SET

İstanbul-2021

TEZ TANITIM FORMU

- YAZAR ADI SOYADI** : Rabia GÜMÜŞ
- TEZİN DİLİ** : Türkçe
- TEZİN ADI** : Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddetinin Öz Anlayış ve Algılanan Ebeveyn İlişkisinin Çeşitli Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi
- ENSTİTÜ** : İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
- ANABİLİM DALI** : Psikoloji Anabilim Dalı
- TEZİN TÜRÜ** : Yüksek Lisans
- TEZİN TARİHİ** :29.07.2021
- SAYFA SAYISI** : 108
- TEZ DANIŞMANI** : Dr. Öğr. Üyesi Zeynep SET
- DİZİN TERİMLERİ** : Flört Şiddeti, Öz Anlayış, Algılanan Ebeveyn İlişkisi
- TÜRKÇE ÖZET** : Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları, öz anlayış düzeyleri ve algılanan ebeveyn ilişkisi ile arasındaki ilişkilerin ortaya konmasıdır. Ayrıca bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumlarının, öz anlayış düzeylerinin ve algılanan ebeveyn ilişkisinin çeşitli demografik özelliklerine göre farklılaşması da değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçlarında elde edilen bulgulara flört şiddeti tutumu ile algılanan ebeveyn ilişkisi arasında ilişki vardır. Ayrıca ölçek puanlarının (Flört Şiddeti, Öz Anlayış ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi) bazı demografik değişkenlere göre farklılaştığı, bazılarında ise farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- DAĞITIM LİSTESİ** : 1. İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsüne
2. YÖK Ulusal Tez Merkezine

Rabia GÜMÜŞ

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Psikoloji Anabilim Dalı

Klinik Psikoloji Bilim Dalı

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE FLÖRT
ŞİDDETİNİN ÖZ ANLAYIŞ VE ALGILANAN EBEVEYN
İLİŞKİSİNİN ÇEŞİTLİ DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER
AÇISINDAN İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Rabia GÜMÜŞ

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep SET

İstanbul-2021

BEYAN

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğu, kullanılan verilerde herhangi tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez olarak sunulmadığını beyan ederim.

Rabia GÜMÜŞ

.../.../2021

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Rabia Gümüş'ün "Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddetinin Öz Anlayış ve Algılanan Ebeveyn İlişkisinin Çeşitli Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi" adlı tez çalışması, jürimiz tarafından Psikoloji Anabilim Dalı Klinik Psikoloji Bilim Dalı YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

Üye _____ *İmza*

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep SET
(Danışman)

Üye _____ *İmza*

Dr. Öğr. Üyesi Ekrem Sedat ŞAHİN

Üye _____ *İmza*

Dr. Öğr. Üyesi Fatih BAL

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.../.../2021

İmzası

Prof. Dr. İzzet GÜMÜŞ

Enstitü Müdürü

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; üniversite öğrencilerinde flört şiddeti tutumunun öz anlayış ve algılanan ebeveyn ilişkisinin çeşitli demografik değişkenler açısından incelenmesidir. Bu araştırmanın bir diğer amacı ise; flört şiddeti tutumu, öz anlayış düzeyi ve algılanan ebeveyn ilişkisinin birbirleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Araştırmanın katılımcılarını 18-28 yaş aralığında ki 354 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında, “Kişisel Bilgi Formu”, “Flört Şiddeti Tutumu Ölçeği” (FŞTÖ), “Öz Anlayış Ölçeği” ve “Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada toplanan verilerin analizinde SPSS 24.0 paket programı kullanılmıştır. Öğrencilerin flört şiddeti ve algılanan ebeveyn ilişkisi tutumu arasında anlamlı düzeyde farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında flört şiddeti ve öz anlayış arasında anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum ile algılanan ebeveyn ilişkisi anne ilgisiz ve bağımlı tutum ile baba ilgisiz, koruyucu ve bağımlı tutum alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde ilişki vardır. Flörtte erkeğin uyguladığı fiziksel şiddete yönelik olan tutum ve algılanan ebeveyn ilişkisi anne ilgisiz, demokratik ve bağımlı tutum ile baba ilgisiz ve bağımlı alt boyutu arasında anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmaktadır. Kadının flörtte uygulamakta olduğu psikolojik şiddete yönelik olan tutum ve algılanan ebeveyn ilişkisi anne ilgisiz, demokratik ve bağımlı tutum ile baba ilgisiz, demokratik ve bağımlı alt boyutu arasında anlamlı düzeyde ilişki vardır. Kadınların flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum ile algılanan ebeveyn ilişkisi anne ilgisiz, koruyucu, demokratik ve bağımlı tutum ile baba ilgisiz, demokratik ve bağımlı alt boyutu arasında anlamlı düzeyde ilişki vardır.

Anahtar Kelimeler: Flört Şiddeti, Öz Anlayış, Algılanan Ebeveyn İlişkisi

SUMMARY

The purpose of this research; The aim of this study is to examine the attitude of dating violence in university students, self-understanding and perceived parental relationship in terms of various demographic variables. Another aim of this research is; The aim of this study is to reveal the relationship between dating violence attitude, self-understanding level and perceived parental relationship. The participants of the research consist of 354 university students between the ages of 18-28. "Personal Information Form", "Dating Violence Attitude Scale" (FSTS), "Self-Compassion Scale" and "Perceived Parental Relationship Scale" were used to collect research data. SPSS 24.0 package program was used in the analysis of the data collected in the research. It was determined that there was a significant difference between students' dating violence and perceived parental relationship attitude. In addition, it was determined that there was no significant relationship between dating violence and self-concept. According to the results of the analysis, there is a significant positive correlation between the attitude towards psychological violence perpetrated by the man in dating and the perceived parental relationship, the mother's disinterested and dependent attitude and the father's indifferent, protective and dependent attitude sub-dimension. There is a significant relationship between the attitude towards physical violence perpetrated by men in dating and the perceived parental relationship between the mother's disinterested, democratic and dependent attitude and the father's indifferent and dependent sub-dimension. There is a significant relationship between the attitude towards the psychological violence perpetrated by the woman in dating and the perceived parental relationship between the mother's disinterested, democratic and dependent attitude and the father's indifferent, democratic and dependent sub-dimensions. There is a significant relationship between the attitude towards physical violence perpetrated by women in dating and the perceived parental relationship, the mother's indifferent, protective, democratic and dependent attitude and the father's indifferent, democratic and dependent sub-dimension.

Keywords: Dating Violence, Self-Compassion, Perceived Parent Relationship

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	İ
SUMMARY	İİ
KISALTMALAR	VI
TABLolar LİSTESİ.....	VII
ÖNSÖZ.....	IX
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN GENEL ESASLARI

1.1.ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ	4
1.2.ARAŞTIRMANIN HİPOTEZLERİ.....	4
1.3.ARAŞTIRMANIN AMACI	5
1.4.ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	5
1.5.ARAŞTIRMANIN SAYILTI LARI	6
1.6.ARAŞTIRMANIN SINIRLILIK LARI	6
1.7.TANIMLAR	6

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL VE KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1.ŞİDDET	8
2.1.1.Şiddet Kavramı	8
2.1.2.Şiddet Türleri	9
2.1.2.1.Kendine Yönelik Şiddet	9
2.1.2.2.Kişiler Arası Şiddet	9
2.1.2.3.Kolektif Şiddet	9
2.2.FLÖRT ŞİDDETİ.....	10
2.2.1.Flört Şiddeti Kavramı	10
2.2.2.Flört İlişkisinde Görülen Şiddet Türleri.....	12
2.2.2.1.Fiziksel Şiddet	13
2.2.2.2.Psikolojik/Duygusal Şiddet	13
2.2.2.3.Cinsel Şiddet	15
2.2.3.Flört Şiddetine İlişkin Kuramsal Açıklamalar	16
2.2.3.1.Feminist Kuram	16
2.2.3.2.Güç Kuramı	17
2.2.3.3.Bağlanma Kuramı	17
2.2.3.4.Sosyal Öğrenme Kuramı	18
2.2.4.Flört Şiddetiyle İlgili Yapılan Araştırmalar	18
2.3.ÖZ ANLAYIŞ	21
2.3.1.Öz Anlayış Kavramı	21
2.3.2.Öz Anlayışın Alt Boyutları	23
2.3.2.1.Öz Şefkat/ Kendine Şefkat (Self-Kidness).....	23
2.3.2.2.Ortak Paydaşım (Common Humanity).....	24
2.3.2.3.Bilinçli Farkındalık (Mindfulness).....	25
2.3.3.Öz Anlayış ile İlgili Kuramsal Yaklaşımlar	26
2.3.3.1.Psikanalitik Kuram	26

2.3.3.2.Hümanistik Kuram	27
2.3.3.3.Bilişsel Davranışçı Kuram	27
2.3.4.Öz Anlayış ile İlgili Araştırmalar	28
2.4.ALGILANAN EBEVEYN İLİŞKİSİ.....	30
2.4.1.Algılanan Ebeveyn İlişkisi Kavramı.....	30
2.4.2.Ebeveyn Stilleri.....	33
2.4.2.1.İlgisiz Tutum	33
2.4.2.2.Otoriter Tutum.....	33
2.4.2.3.Demokratik Tutum	34
2.4.2.4.Koruyucu Tutum	35
2.4.2.5.Bağımlı Tutum	36
2.4.3.Kuşaklar Arası Aktarım	36
2.4.4.Algılanan Ebeveyn İlişkileri İle İlgili Araştırmalar.....	37

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. ÇALIŞMANIN MODELİ.....	40
3.2. ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ.....	40
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	42
3.3.1. Demografik Bilgi Formu	42
3.3.2. Flört Şiddeti Tutumu Ölçekleri (FŞTÖ)	42
3.3.3. Öz Anlayış Ölçeği (ÖZAN).....	42
3.3.4. Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği (AEİÖ).....	43
3.4. VERİLERİN TOPLANMASI.....	44
3.5. VERİLERİN ANALİZİ	44

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

4.1. FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLAR, EBEVEYN İLİŞKİLERİ VE ÖZ ANLAYIŞ DÜZEYLERİNİN CİNSİYETLERİNE GÖRE FARKLILAŞMASI	46
4.2. FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLAR, EBEVEYN İLİŞKİLERİ VE ÖZ ANLAYIŞ DÜZEYLERİNİN YAŞANILAN YERE GÖRE FARKLILAŞMASI.....	47
4.3. FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLAR, EBEVEYN İLİŞKİLERİ VE ÖZ ANLAYIŞ DÜZEYLERİNİN EĞİTİM DÜZEYLERİNE GÖRE FARKLILAŞMASI	49
4.4. FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLAR, EBEVEYN İLİŞKİLERİ VE ÖZ ANLAYIŞ DÜZEYLERİNİN İLİŞKİ DURUMLARINA GÖRE FARKLILAŞMASI	52
4.5. FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLAR, EBEVEYN İLİŞKİLERİ VE ÖZ ANLAYIŞ DÜZEYLERİNİN GEÇMİŞ İLİŞKİ DURUMLARINA GÖRE FARKLILAŞMASI	54

4.6. FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLAR, EBEVEYN İLİŞKİLERİ VE ÖZ ANLAYIŞ DÜZEYLERİNİN İLİŞKİDE ŞİDDETE MARUZ KALMA DURUMLARINA GÖRE FARKLILAŞMASI.....	55
4.7. FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLAR, EBEVEYN İLİŞKİLERİ VE ÖZ ANLAYIŞ DÜZEYLERİNİN ÇOCUKLUĞUNDA ŞİDDETE MARUZ KALMA DURUMLARINA GÖRE FARKLILAŞMASI	57
4.8. FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLAR, EBEVEYN İLİŞKİLERİ VE ÖZ ANLAYIŞ DÜZEYLERİNİN ÇOCUKLUĞUNDA MARUZ KALDIĞI ŞİDDET DURUMUNA GÖRE FARKLILAŞMASI	59
4.9. FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLAR, EBEVEYN İLİŞKİLERİ VE ÖZ ANLAYIŞ DÜZEYLERİNİN GELİR DÜZEYİ, ANNE EĞİTİM DÜZEYİ VE BABA EĞİTİM DÜZEYİ İLE İLİŞKİSİ.....	61
4.10. FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLAR, EBEVEYN İLİŞKİLERİ VE ÖZ ANLAYIŞ DÜZEYLERİNİN İLİŞKİSİ	62

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA VE YORUM

5.1. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE FLÖRT ŞİDDETİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER AÇISINDAN BULGULARIN TARTIŞILMASI VE YORUMU. 66	
5.2. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE ALGILANAN EBEVEYN İLİŞKİSİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER AÇISINDAN BULGULARIN TARTIŞILMASI VE YORUMU	69
5.3. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE ÖZ ANLAYIŞ DÜZEYİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER AÇISINDAN BULGULARIN TARTIŞILMASI VE YORUMU	72
5.4. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLARI İLE ALGILADIKLARI EBEVEYN İLİŞKİSİ VE ÖZ ANLAYIŞ DÜZEYLERİ ARASINDAKİ BULGULARIN TARTIŞILMASI VE YORUMU 73	
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	75
KAYNAKÇA	77
EKLER.....	88

KISALTMALAR

FŞTÖ	:	Flört Şiddeti Tutumu Ölçeği
AEiÖ	:	Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği
ÖZAN	:	Öz Anlayış Ölçeği
SCS	:	Self-Compassion Scale (Öz-Anlayış Ölçeği)
WHO	:	Dünya Sağlık Örgütü

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Araştırmanın Çalışma Grubuna İlişkin Demografik Özellikler	41
Tablo 2. Araştırma Verilerinin Basıklık ve Çarpıklık Kat Sayıları	45
Tablo 3. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Cinsiyetlerine Göre Farklılaşması t-Testi Sonuçları	46
Tablo 4. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Yaşanılan Yere Göre Farklılaşması.....	47
Tablo 5. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Yaşanılan Yere Göre Farklılaşması – Devamı	48
Tablo 6. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Eğitim Durumuna Göre Farklılaşması	50
Tablo 7. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Eğitim Durumuna Göre Farklılaşması-Devamı	51
Tablo 8. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin ilişki Durumuna Göre Farklılaşması	53
Tablo 9. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Geçmiş ilişki Durumuna Göre Farklılaşması	54
Tablo 10. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin İlişkide Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Farklılaşması	56
Tablo 11. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Çocukluğunda Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Farklılaşması .	58
Tablo 12. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Çocukluğunda Maruz Kaldığı Şiddet Durumuna Göre Farklılaşması .	60
Tablo 13. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Gelir Düzeyi, Anne Eğitim Düzeyi ve Baba Eğitim Düzeyi İle İlişkisi	61
Tablo 14. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin İlişkisi	63

EKLER LİSTESİ

EK-A Kişisel Bilgi Formu.....	88
EK-B Flört Şiddeti Tutumu Ölçeği.....	89
EK-C Öz Anlayış Ölçeği.....	91
EK-D Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği	92
EK-E Etik Kurul Onay Formu.....	95

ÖNSÖZ

Tez sürecimde tüm iyi niyetiyle her an yanımda olan her zaman destek olan, motive eden, güç veren, ilgisini ve bilgisini esirgemeyen sadece akademik anlamda değil hayatıma da birçok anlamda farkındalık katan çok sevgili danışman hocam olan Dr. Öğretim Üyesi Zeynep SET'e sonsuz teşekkür ve saygılarımı sunuyorum.

Her koşulda beni destekleyen, yanımda olan, şefkat gösteren, maddi ve manevi desteğiyle her zaman yanımda olan yaptıkları tüm fedakarlıklar için babam Cengiz Gümüş'e ve annem Reyhan Gümüş'e teşekkür ederim. Her zaman bana yol gösteren ışığı ile aydınlatan canım ablama teşekkür ederim.

Son olarak bu süreçte yanımda olduğu, heyecanımı, huzursuzluğumu, mutluluğumu ve mutsuzluğumu benimle paylaşan, ilgilerini esirgemeyen her türlü yardımı sağlayan arkadaşlarıma teşekkür ederim. Destekleriniz benim için çok değerliydi.

GİRİŞ

Şiddet, içinde bulunduğumuz zamanda dünyada ve ülkemizde yaygın olan önemli bir problemdir. Toplumun her kesiminde şiddet mağdurları ile karşılaşmamız olası şekildedir. Çünkü şiddet her yaşta, cinsiyette, kültürde, sosyoekonomik düzeyde, medeni durumda, eğitim düzeyinde yaşanabilmektedir. Şiddet kavramını Dünya Sağlık Örgütü “bir yaralanma tehlikesi ya da yaralanma, yoksunlukla neticelenen veya gelişim sorunu, psikolojik hasar, ölüm; bireyin kendine, kişiye, bir grup ya da toplumun kasıtlı olarak duygusal veya tehdit ya da zorluk uygulanması, fiziksel güç göstermesi” olarak açıklamıştır (DSÖ, 2002; aktaran Harcar, Çakır, Sürgevil & Budak, 2008). Bu kavram birden fazla nitelikte açıklanmış olsa da bu açıklamaların ortak konusu şiddetin kişinin çevresine ya da kendisine manevi ya da maddi boyutta kötülük etmesidir (Ayan, 2007b;). İnsan yaşamının bütünlüğü boyunca yaşamın her bir kapsamında var olmakta olan şiddet birey ve toplum için yararlı olmadığından dolayı önemli olan bir kavramdır. Her yıl iki milyondan fazla kişinin şiddet sebebiyle zarar görmesi, ruhsal kalıcı problemler ve fiziksel sorunlar yaşadığı belirtilmektedir (Who, 2002). Şiddet her yıl binlerce insanın yaşamını yitirmesine neden olmakta olan ve dünyada sürekli olarak artış gösteren ehemmiyetli olan bir toplum sağlığı sorunudur (Duran ve Ünsal, 2014; Arslantaş ve ark. 2012; Başar ve Demirci, 2015). Oluşum sebebi ne olursa olsun bireyler ve toplumlar üzerinde bıraktığı izlenim, bireylerin psikolojik ve bedensel olarak varlığının kötü sonuçlara uğramasına sebep olan bir durumdur (Özkan, 2008).

Şiddet yalnızca evlilik beraberliğinde değil, evlilik bağı olmayan partner tarafından da gerçekleştirilmektedir. Toplumsal şiddet durumlarının fazlalaştığı, genç yetişkinleri de içine alarak yayılmakta ve genç yetişkinler için de zarara uğrama tehlikesi bulunmaktadır. Üniversite döneminin bulunduğu yıllar ergenlik problemlerinin beraberinde, yeni bir ortama entegre olmak, evden ayrılmak, çalışmakla ilgili belirsiz olma durumu ve partner seçimi ile ilgili gelişen olayları kapsamakta olan dönemdir (Turhan ve ark. 2011; Haskan Avcı, 2014). Kepir Savoly ve ark. (2014), flört ilişkisinde şiddet davranışının depresyon, anksiyete, stres düzeyinin artması, sigara ve madde kullanımı, intihara teşebbüse yönelmesine ve kişilerin kendi özsaygısının düşmesine neden olduğunu açıklamışlardır. Bununla birlikte bu yıllar psikolojik sorunlar, yeme bozuklukları, üreme problemleri ve tehlikeli tutumların olduğu ve gençler arasında son zamanlarda yaygınlığı süren

sorunlardan biri olan şiddetin dikkat çektiği dönemdir. Üniversite dönemi romantik ilişki ve eş olmanın öne çıktığı ve kişilerin gelişmesine katkı sağlamaktadır (Turhan ve ark. 2011; Haskan Avcı, 2014; Kılınçer ve Tuzgöl Dost, 2014).

Genç yetişkinler için yeni bir deneyim olan romantik ilişkiler bireyin farklı deneyimler edinmesine zemin oluşturmaktadır. Bu yeni deneyimlerden biri ise flört ilişkilerinde meydana gelen sorunlar ile başa çıkmalarıdır. Romantik ilişkilerin yaşanmakta olduğu ve evlilikten önce meydana gelen bu aşama flört ilişkisi olarak adlandırılmaktadır. Flört ilişkisi evresinde yaşanmakta olan şiddet içerebilen fiziksel, duygusal ve cinsel öğelerin tümünü kapsayan tutumlar flört şiddeti olarak yansımaktadır. Kişinin çevresinde bulunan kişiler ile olan ilişkilerinde bazı zaman anlayamadığı gibi flört ilişkisi içerisindeki partneri ile bazen sorun yaşamaya olasıdır. Romantik ilişki esnasında şiddet tutumunu gösteren kişi kimi zaman bu sorunları çözebilmek için partnerine karşı şiddet eğiliminde bulunabilmektedirler (Atakay, 2014). Çağdaş yaşamın önemli problemlerinden biri olan flört şiddeti, ülkemizde son zamanlarda mühim bir toplum sağlığı problemi olarak değinilmezken bu bakış açısı zaman ilerledikçe değişim göstermeye başlamaktadır (Aba, 2008). Son zamanlarda flört şiddetinin yaşam için tehlikeli bir durum ve sağlık sorunu olduğu belli olmuştur (Özcebe ve ark., 2002).

Şiddet için yapılan araştırmalar daha çok evlilik üzerinde durulmuş fakat genç bireyler için flört şiddeti çalışmaları yakın süreçlerde dikkat çekmiştir (Yumuşak, 2013; Temple ve ark. 2013). Flört ilişkisinde şiddet durumuyla karşı karşıya kalmak, gelecek zamanda yaşayacağı şiddetin göstergesi olabilir (Yumuşak, 2013; Temple ve ark. 2013). Yapılan bir çalışmada flört ilişkisinde şiddet tutumuna başvurduklarını belirtmekte olan öğrencilerin kadın ve erkeğe yönelik flört şiddetini kabul etme düzeyleri, flört ilişkisinde şiddet tutumunu uygulamadıklarını belirtmekte olan öğrencilere göre daha fazladır (Yumuşak, 2013). Flört şiddeti ağırlıklı olarak erkekten kadına yönelik gerçekleşse de kadınların da erkeklere şiddet gösterdiği görülmektedir ve iki cinsiyet için de flört şiddeti görülme oranı çok yüksektir (Cinal, 2018). Elde edilen sonuçtan çıkarım sağlandığı gibi üniversite öğrencileri arasında şiddet tutumunun ve davranışının belirlenmesini sağlayarak şiddeti önleyecek yolların hazırlanmasına önlem sağlanması ciddi derece ehemmiyet sağlamaktadır.

Yaşadığımız zaman zarfında değişmekte olan kültürel normlarla beraber Türkiye’de flört ilişkisinin orantısı hızlı bir biçimde çoğalmaktadır. Flört edilen ilişki içerisinde yaşanabilecek flört şiddeti tehlikesi sağlıklı olabilen toplum ve sağlıklı

gelecek için flört şiddeti kavramının önemi olan bir problem olarak üzerinde çalışması gereken bir durumdur (Aba, 2008). Günümüzde Türkiye'nin de gündemini meşgul eden en önemli sorunlarımızdan biri herkesin bildiği gibi kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleridir. Bu durumda önemli olan şiddetin tanımını, şiddetin ne olduğunu belirgin biçimde algılamak ve şiddet çeşitlerini birbirlerinden ayırt edebilecek bilinçlenmeye gereksinim vardır. Tanım olarak şiddet önemlidir fakat şiddet davranışının algılanması ve yorumlanması da önemli bir noktadır. Hem toplumsal cinsiyeti rolü hem de ataerkil sistem sebebiyle şiddet olarak görülmesi gerekmekte olan bazı tutumlar toplumun bir kısmı bakımından şiddet tutumu olarak algılanmamaktadır (Harcar ve ark., 2008). Örnekle açıklamak gerekirse ; flört ilişkisinde birbirlerine kısıtlama ve kıskançlık davranışları sergilemeleri sevmenin bir endeksi olarak zannetmekte ve şiddet tutumunun bilincine varmamaktadır (Aslan ve ark., 2008). Bir bakımdan flört şiddetinin farklı şiddet çeşitlerinden bazı kısımlarda benzerlik göstermemektedir. Şiddete uğrayan kişilerin çünkü şiddete maruz bırakıldığını algılayamamakta ya da şiddete maruz kaldığına başa çıkma yöntemini bilmemektedirler (Aslan ve ark., 2008).

Şiddeti kapsayan flört şiddeti terimine daha geniş yelpazede önem verilerek, bireylerin küçüklükten başlayarak bilinçlendirilmesi ve bu kavrama karşı duyarlandırılmasını sağlayarak bilgilendirilmeleri değer taşımaktadır. Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine dair davranış ve tutumların belirli duruma getirilmesi, erken önlem alınması sağlıklı olan partner ilişkisini kurmalarını ve devam ettirmesi bakımından önem sağlamaktadır (Sezer, 2008). Toplum halinde yaşamakta olan kişiler arasında şiddet olaylarıyla ortaya çıkan çatışmaların, toplumsal yaşamın bir parçası olarak görülmesi gerekir. Yapılan bu araştırmada flört şiddetinin öz anlayış ve algılanan ebeveyn ilişkisinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN GENEL ESASLARI

1.1.Araştırmanın Problemi

Üniversite öğrencilerinde flört şiddetinin öz anlayış ve algılanan ebeveyn ilişkisi düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından arasında bir ilişki olup olmadığı, bu araştırmanın problemidir.

1.2.Araştırmanın Hipotezleri

1 - Katılımcıların flört şiddeti tutumu, öz anlayış düzeyleri ve algılanan ebeveyn ilişkisinde cinsiyete göre farklılaşmaktadır.

2 - Katılımcıların flört şiddeti tutumu, öz anlayış düzeyleri ve algılanan ebeveyn ilişkisinde yaşadıkları yere göre farklılaşmaktadır.

3 - Katılımcıların flört şiddeti tutumu, öz anlayış düzeyleri ve algılanan ebeveyn ilişkisinde katılımcıların eğitim düzeylerine göre farklılaşmaktadır.

4 - Katılımcıların flört şiddeti tutumu, öz anlayış düzeyleri ve algılanan ebeveyn ilişkisinde şuanda ki romantik ilişki durumlarına göre farklılaşmaktadır.

5 - Katılımcıların flört şiddeti tutumu, öz anlayış düzeyleri ve algılanan ebeveyn ilişkisinde geçmiş romantik ilişki durumlarına göre farklılaşmaktadır.

6- Katılımcıların flört şiddeti tutumu, öz anlayış düzeyleri ve algılanan ebeveyn ilişkisinde romantik ilişkide şiddete maruz kalma durumuna göre farklılaşmaktadır.

7- Katılımcıların flört şiddeti tutumu, öz anlayış düzeyleri ve algılanan ebeveyn ilişkisinde çocuklukta şiddete maruz kalma durumuna göre farklılaşmaktadır.

8 - Katılımcıların flört şiddeti tutumu, öz anlayış düzeyleri ve algılanan ebeveyn ilişkisinde gelir düzeyi, anne eğitim düzeyi ve baba eğitim düzeyi ile anlamlı bir ilişki göstermektedir.

9 - Katılımcıların flört şiddetine yönelik tutumları ile öz anlayış ve algıladıkları ebeveyn ilişkisinde düzeyleri arasında anlamlı ilişki vardır.

1.3.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, flört şiddetinin öz anlayış ve algılanan ebeveyn arasındaki ilişkiyi çeşitli demografik değişkenler bakımından incelemektir. Bu amaç çerçevesinde aşağıda belirtilmekte olan sorulara yanıt aranacaktır.

1. Flört şiddeti ve öz anlayış arasında bir ilişki var mıdır?
2. Flört şiddeti ve algılanan ebeveyn ilişkisi arasında bir ilişki var mıdır?
3. Flört şiddeti, öz anlayış ve algılanan ebeveyn ilişkisi kişisel bilgi formundaki değişkenlere göre farklılık göstermekte midir?

1.4.Araştırmanın Önemi

Şiddet içinde bulunduğumuz zamanda toplumun gerçekçi bir şekilde her geçen süre zarfında artış göstermekte ve yaşamımızın birçok kısmında yer almaktadır. Bireyleri ve toplumu şiddet etkisi altında bırakmaktadır. Bunlardan birisi de romantik ilişkiler de yaşanmakta olan flört şiddetidir. Duygusal ilişki içinde yaşanan şiddet için yapılan çalışmalar evli çiftlerde daha çok üzerinde durulmaktadır. Fakat flört şiddeti ergenlik ve üniversite dönemindeki kişilerin kişilik yapısının gelişim gösterdiği dönem olduğundan önem göstermektedir. Çünkü bu dönem içinde kişilerin şiddete maruz bırakılmaları ya da şahit olmaları gelecek zamanlarda yaşayacağı ilişkilerinde şiddet tutumunu göstermesi ya da şiddete maruz bırakılmasına neden olabilir. Flört şiddetinin meydana gelmesinde neden olmakta olan bazı etmenlerde sözü edilmektedir. Bu etmenlerin başında aile bulunmaktadır. Çocuğun ebeveyni tarafından şiddete maruz bırakılması veya şahit olması şiddeti olağanlaştırmasına ve kendisini romantik ilişki içindeyken şiddete maruz bırakılmasına veya şiddet tutumunu gösterebilmektedir. Her 5 üniversite öğrencisinden her 1'inin flört şiddetine maruz kaldığı ve bunu söylediği belirtilmektedir (Makepeace, 1981). Fakat öteki araştırmalar incelendiğinde oldukça çok öğrencinin şiddeti yaşadıklarını bildirim göstermedikleri rastlanmıştır (Aslan ve diğerleri, 2008). Bu nokta da kişilerin şiddeti farkında değilmişçesine davranması ya da gizlemesi şiddetin sıklığının artış göstermesine ve normatize edilmesine neden olacağı düşünülebilmektedir. Birbirini beslemekte olan ve müdahale etmedikçe şiddete maruz kalmak farkında olma durumu artarsa engel olunabilir ya da çözümlene biçimleri oluşturulabilir. Bu bakımdan şiddet kavramını ve çeşitleri bilmesi, şiddetin farkında olunması ve şiddet tutumunun normalleştirilmemesi kişinin fiziksel ve psikolojik bakımdan sağlıklı yaşam sürmesini sağlar. Toplumsal bir sorun katmanı

olan şiddetin bilincinde olması önem taşımaktadır. Benzer bir çalışmada flört şiddetinin cinsiyete göre kabul düzeyini incelemek amacıyla Kepir- Savoly, Ulaş ve Demirtaş- Zorbaz (2014)'ın yapmış olduğu çalışmanın sonucuna göre üniversite öğrencileri ve flört şiddeti kabul düzeyi arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Literatürde buna benzer araştırmalar olmakla birlikte flört şiddeti, öz anlayış ve algılanan ebeveyn ilişkisini çeşitli demografik değişkenler açısından inceleyen bir araştırma bulunmamaktadır. Bu çalışmada elde edilen bulguların bu alanda yapılacak olan çalışmalara yol gösterici ve fikir verici olacağı düşünülmektedir.

1.5.Araştırmanın Sayıtları

Ölçme araçlarını cevaplandıran öğrencilerin samimi ve doğru görüş bildirdikleri varsayılmaktadır.

Araştırma kapsamında kullanılan ölçme araçları araştırmanın amacı ve içeriğine uygundur.

Ölçme araçları aracılığıyla verilerin elde edildiği örneklem grubu araştırmanın konusuna uygundur.

1.6.Araştırmanın Sınırlılıkları

Çalışmanın örnekleme, 2020-2021 döneminde İstanbul Gelişim Üniversitesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi ve İstanbul Rumeli Üniversitesi'nin çeşitli bölümlerinde eğitim gören 383 üniversite öğrencisi ile sınırlıdır.

Çalışmanın sonuçlandırılmasına ilişkin bulgular araştırmada kullanılan “Flört Şiddeti Tutumu Ölçeği”, “Öz Anlayış Ölçeği” ve “Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği” ölçeklerinden elde edilen verilerle sınırlıdır.

Araştırma İstanbul Gelişim Üniversitesi, Namık Kemal Üniversitesi ve İstanbul Rumeli Üniversitesi'nde gerçekleştirilecek olup, 383 öğrenciden elde edilen örneklem ile sınırlı olacaktır.

1.7.Tanımlar

Flört Şiddeti: Flört şiddeti, şiddetin kişiler arası türlerinden biri olup, çiftlerin flört sırasında birbirlerine sözel, cinsel, duygusal ve fiziksel şiddet ya da şiddet içeren davranışlar uygulaması ve kısıtlamalar getirmesidir (Polat, 2017).

Öz Anlayış: Bireyin acı ve başarısızlık durumlarında kendini eleştirmeden, kendine özenli ve anlayışlı davranma, yaşadığı olumsuz deneyimleri yaşamının bir parçası olarak görme, olumsuz duygu ve düşüncelerin üstünde fazlaca durmaktansa mantıklı çözüm yolları arama olarak tanımlanmaktadır (Neff, 2003a; Neff, 2003b).

Algılanan Ebeveyn İlişkisi: Bireylerin ebeveynlerinin birbirlerine yönelik davranış örüntülerini belirleyen ilişki tutumlarına (otoriter, ilgisiz, koruyucu, demokratik ve bağımlı) yönelik algıdır (Çelik ve Öziş, 2016).

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL VE KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1.Şiddet

2.1.1.Şiddet kavramı

Şiddet davranışı ve neden olduğu olumsuz etkiler sosyal yaşamın her alanında görülebilir. Bu dünya çapında ciddi bir halk sağlığı sorunudur. Her geçen gün daha yaşanılır hale geldikçe ve binlerce insan öldükçe giderek önemli bir sorun haline gelmektedir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde şiddetin farklı tanımlarının bulunmuş olduğu görülmektedir (Turan, 2018).

Şiddet tanımının geçmişten günümüze, farklı bakış açılarıyla anlatılması, toplumdan topluma başkalaşması ve fazlaca boyutlu olması şiddetin tek bir tanımın yapılmasını da zor hale getirmiştir. Ancak genel anlamda kişinin çevresine veya karşısındaki kişiye dolaylı veya doğrudan bilinçli bir şekilde zedeleyici davranışlarda bulunması şiddet olarak tanımlanabilir (Aslan ve diğerleri, 2008; Cinal, 2018; İftar, 2016; Turan, 2018). Şiddet olgusu, otorite ve güç göstererek kişilerin bedensel ya da psikolojik bakımdan olumsuz sonuçlar yaşamasına sebep olan kişisel ya da toplu davranışların tümüdür. Bununla beraber şiddet öfke ve düşmanlık beslemek, kişi ve objelere yöneltilen davranış aracılığı ile kişilerin psikolojik ve bedensel olarak zarar görmesine sebep olan şahsi ya da sosyal davranışlar biçiminde açıklanmaktadır (Budak,2005).

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) şiddeti, “fiziksel olarak güç veya otoritenin bilerek bir tehdit ya da gerçeklik biçiminde başka birisine karşı uygulanması sonrasında maruz kalan kişide yaralanma, ölüm ve psikolojik zarara yol açması veya açma olasılığı bulunması ” şeklinde tanımlamıştır (World Health Organization, 2002, s. 5). Şiddetin tanım olarak belirtilmesi literatürde ki birçok görüşe göre oldukça zordur (Bal,2014). Bunun olası sebebi şiddet teriminin kişiye, toplumlara, oluştuğu kültürde ve zaman için de farklılaşabilmesidir.

Şiddetin tanımlanması yapılırsa eğer; kişinin karşısındaki bireye ya da topluluk üzerindeki güç, otorite kullanarak zarar vermesidir. Ayrıca kişinin kendi menfaati ya da keyfi eylemleri için başkalarının hayatta kalmasına yönelik bir tehdit olarak da düşünülebilir. Şiddet tanımı, davranışın sadece bir boyutunu kapsamakla kalmaz, aynı zamanda kullanılan kişi ya da kişiler ve şiddetin türü açısından da farklı durumlar

sunar. Bu nedenle şiddetin sınıflandırılmasını anlamak daha yararlı olabilir, ancak şiddet konusunda tanımlarda bütünlüğün tam olmadığı benzer biçimde şiddetin sınıflandırmasında da değişik görüşler mevcuttur. Şiddet çeşitli açılardan tanımlanmış olsa da şiddeti tanımlayanların ortak noktası, şiddetin çevresindeki bireye ya da bireylere maddi ya da manevi zarar verebilmesidir. Yapılan araştırmalar incelenirken şiddetin; duygusal, psikolojik, fiziksel, cinsel ve ekonomik türleri olduğu belirtildiği gibi kişilerin kendine yönelik, kişiler arası ve kolektif olmak üzere de toplumsal sistem içinde ele alınan çeşitleri de bulunmaktadır (Kızmaz, 2016; Uluocak ve diğerleri, 2014). Bu durum şiddetin çok boyutlu olduğunu yine karmaşık yönleri olduğunu ve farklı perspektiften ele alındığını tekrar göstermektedir.

2.1.2.Şiddet Türleri

Şiddet olgusu maruz kalan bireye göre üç grup şeklinde incelenmektedir. Bu gruplar kendine yönelik şiddet, kişiler arası şiddet ve kolektif şiddet olmak üzere ayrılmaktadırlar.

2.1.2.1.Kendine Yönelik Şiddet

Kendisine yönelik şiddet faili yine kendi kendinedir. Başka bir deyişle mağdur kişinin kendisidir. İntihar davranışı gösterme ve kendine yönelik zarar verici eylem olarak ikiye ayrılan kendine yönelik şiddet, bireyin kendi bedenine uyguladığı ve zedeleyici davranışları kapsar. İntihar etmeye yönelik düşünceler, intihara girişim ve intihar, vücudunun herhangi bir yerini kesme, yaralama, ihmal gibi davranışların tümü bu şiddetin içerisinde sayılabilir (İftar, 2016).

2.1.2.2.Kişiler Arası Şiddet

Bireyler arasında olan şiddet ve topluluk şiddeti ile aile/yakın partner şiddeti olarak ikiye ayrılır (İftar, 2016). Aile/yakın partner şiddeti; partnere dair şiddet, çocuğa dair şiddet ve yaşlıya gösterilen şiddettir. Topluluk şiddeti de şiddet; tanıdık ya da tanıdık olmayan tarafından görülür. Kişilerarası şiddet kadına, çocuğa, yaşlıya yönelik aile içi şiddet, iş yerinde şiddet, okulda, hapisanede veya yaşlı bakımevleri, kişiler arası şiddet türleri içerisinde flört şiddeti de bulunmaktadır.

2.1.2.3.Kolektif Şiddet

Politik şiddet, ekonomik şiddet ile sosyal şiddet olmak üzere üçe ayrılmaktadır. Terör saldırıları, çete kavgaları, savaşlar, gruplar arası anlaşmazlıklar ve kan davaları kolektif şiddetin örnekleridir (Bal, 2014).

2.2.Flört Şiddeti

2.2.1.Flört Şiddeti Kavramı

Flört şiddeti, kişilerarası şiddet türüdür. En yaygın olan şiddet türleri arasındadır (Uluocak, Gökulu & Bilir, 2014). Straus (2004), flört ilişkisinin iki kişinin evlilikten önce, herhangi birisinin veya her ikisinin de ilişkiyi sonlandırmak istemesine kadar sosyal etkinliklere yan yana katılması ve sosyal ilişkileri birlikte devam etmesi olarak açıklamıştır (Straus, 2004). Flört şiddeti de, flört ilişki birlikteliğinde olan kişilerden herhangi birinin, ötekine bilinçli şekilde psikolojik, fiziksel ve cinsel şiddet göstermesidir (Sezer, 2008). Bir başka tanımda ise flört şiddetinin sözel istismar ve sosyal kısıtlamalar kapsamında ele alınarak; flört ilişkisinde çiftlerin birbirine fiziksel, sözel, cinsel ve duygusal istismar uygulaması ve sosyal kısıtlamalar getirmesi olarak tanımlanmıştır (National Youth Violence Prevention Resource Center, 2001, akt. Aslan ve ark., 2008).

Flört şiddeti ancak kaygı verici sıklığı ve zihinsel ve fiziksel sağlık üstüne olan olumsuz tesirleri sebebiyle değil bununla beraber ilişkilerin başlayıp birbirlerine ait modellerin de öğrenilerek yetişkinlik döneminde de bu şiddet eylemlerinin devam etme ihtimalinin olması sebebiyle mühim bir sorundur (Callahan, M. R., Tolman, R. M. ve Saunders, D. G. 2003). Flört şiddeti duygusal ve sözel şiddetten cinayetlere kadar ve erişkin aile içi şiddete kadar ilerleyebilir (Wekerle, C. ve Wolfe, D. A. 1999).

Yetişkinler içinde flört şiddetinin yaygınlığının belirlenmesi üstüne meydana getirilen araştırmalar incelendiğinde, genel hatlarıyla kabul edilmiş bir flört ve şiddet tanımının olmaması, çalışmaların ilerlemesi, anlaşılması, tekrarlanması üstünde bazı zorluklara sebep olmaktadır (Ismail ve ark., 2007). Araştırmacılar tarafınca birçok değişik tanımın kullanılması, çiftler arasındaki şiddetin dışavurumunun, ciddiyetinin, işlevinin, şeklinin de çeşitlenmesi anlamına gelmektedir (Shorey ve ark., 2008). Flört kavramının yeterli halde izah edilmemesinden ötürü bu kavramın fazlaca geniş bir yelpaze içinde kullanıldığı görülmektedir ama aslına bakarsak kavramlar hakkındaki anlaşılabilir, net tanımlamalar yapılabilmesinin, bilim alanında çalışan bireyler arasındaki iletişimin daha doğru bir halde sağlanmasına destek olacağı düşünülmektedir (Emery, 1989; Sugarman ve Hotaling, 1989).Flört terimi üstüne birçok tanımların bulunmasının yanında aynı biçimde flört şiddetinin de literatürde birçok değişik biçimde tanımlandığı görülmektedir. Sugarman ve Hotaling (1989) tarafınca flört şiddeti, ikili ilişkide flört boyunca evli olmayan en az bir tarafın, öteki

tarafı fizyolojik şiddet davranışlarıyla tehdidi yahut öteki tarafa zararlı bir tutumda bulunması olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımlamadan, aralarındaki anlaşmazlığı çözmeye çaba sarf etmeyen boşanmış çiftlerin ve evli çiftlerin çıkartıldığı; ilk buluşmadan, beraber yaşamaya ve nişanlılığa kadar süren farklı türdeki ilişkilerin eklendiği görülmektedir (Sugarman ve Hotaling, 1989).

Flört şiddeti içerisinde ya da ilişki bittikten sonrasında çiftlerden birinin diğeri ya da birbiri üzerinde kontrol ve güç kazanmaya çalıştığı, zarar verici davranış biçimlerini ifade eder. Flört şiddeti, sevgili şiddeti, ilişki içi şiddet, ilişki içi kötüye kullanma, romantik partner şiddeti vb. tarz sözcüklerle ifade edilmektedir. Flört şiddeti belli davranış biçimlerinin aynı döngü haline gelmesiyle tanımlanır. Şiddet davranışları sürekliliğini koruyarak artmaya devam eder. Yaşanılan her ilişki birbirinden bağımsız ve yegane olmasıyla birlikte, şiddetin durağan olmaması ve şiddeti yaşayan için de risk altında olması güvensiz ilişkilerin ortak özelliğidir. Bu gidişat, kişinin yaşadığı şiddetin farkına varmasını ve şiddet içeren bu ilişkiden çıkmasını daha güç hale getirir. Zarar verici davranışlar; partneri kontrol etmek için duygusal, sözel, sanal, cinsel veya fiziksel şiddetin uygulandığı ya da tehdit olarak pek çok farklı biçimde gerçekleşebilir. Sözel veya duygusal olarak başlayan şiddet kısa zaman içerisinde cinsel veya fiziksel şiddete dönüşebileceği gibi, tüm bu şiddet türleri birbirine yakın olarak da yaşanabilir (Öztürk, 2017).

İnsanların çevreleri ile kurdukları her iletişimde çatışma yaşanacağı gibi, romantik yakın ilişkilerde de çatışma yaşanma sonucu olabilmektedir. Duygusal ilişkilerde partnerlerin birbirleri ile yaşadıkları çatışmaları halletmek için şiddet ve saldırganlığa başvurması, birçok negatif sonuçlar doğurmaktadır (Straus, 1979). Flört şiddeti, çiftler arası ilişkide fark edilmeden başlar. Çiftler ilk olarak ilgi ve kıskançlığı aşk ile ayırt edememektedirler. Karşı cinsin davranışlarını kontrol etme, nereye gittiğine, giyimine ve yaşam tarzına karışma şeklinde başlayan davranışlar zaman geçtikçe karşı cins üzerinde baskın ve kontrol sahibi olmak amaçlı dönüşmektedir (Finley, 2011). Heisse (2011) flört şiddetinin önemini şu şekilde ifade etmektedir; birincisi, flört şiddeti kadın hayatında diğer tüm şiddet türlerinden daha çok yer tutmaktadır. İkincisi, flört şiddeti hakkında yapılan araştırmalar diğer şiddet türleri ile ilgili olarak yapılmış araştırmalardan daha çoktur ve bu durum daha sağlıklı değerlendirme yapabilmemize yardımcı olur. Üçüncüsü, kişilerin aile yaşamları süresince uğradıkları ya da tanık oldukları şiddet vakaları ilerleyen yaşlarda flört

ilişkisinde de ortaya çıktığından kadına yönelik şiddeti önleme konusunda flört şiddeti önemli bir basamaktır. Dördüncüsü, flört şiddeti diğer tüm şiddet çeşitlerinin başlangıç noktasını oluşturmaktadır. Son olarak, istismarın tüm çeşitlerini önlemenin yolu flört şiddetini önlemekten geçmektedir.

Ayrıca flört ilişkilerde görülen ve partnerlerin birbirlerine karşı uyguladıkları psikolojik, cinsel ve bedensel zararların tümü istismar etme veya şiddet uygulama şekli olarak tanımlanmaktadır (Kılınçer ve Tuzgöl Dost, 2014). Flört şiddeti sözel biçimde taciz etmekten bir kişinin ölümüne kadar farklı biçimlerde karşımıza çıkabilir. Fakat flört ilişkilerinde görülen şiddet ile alakalı yapılan tanımlar incelendiğinde şiddetin psikolojik, biyolojik ve cinsel olmak üzere üç boyutu daha fazla öne çıkmaktadır (Khubchandani,2010; Kılınçer ve Tuzgöl Dost, 2014). Son dönemlerde meydana getirilen araştırmalar ile flört ilişki sırasında yaşanmış olan şiddet artık genç bireyler içinde görülen ve sıklığı her geçen gün artış gösteren, mühim bir toplum sağlığı sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır (Sili, 2012; Martins ve ark., 2014). Pek çok ülkede çağdaş hayatın getirmiş olduğu mühim problemlerden biri olarak görülen flört şiddeti, Türkiye’de son zamanlara kadar mühim bir halk sağlığı sorunu olarak algılanmadığı halde bu görüş zaman ilerledikçe başkalaşmaya başlamıştır (Aba, 2008). Flört ilişkisinde yaşanmış olan şiddete dair meydana getirilen ilk araştırmalar, evlilikte yaşanan şiddete dair konu edilmiş, flört ilişkiyi kapsayan çalışmalar ise sadece yakın zamanda araştırılmaya konmuştur. Fakat flört birlikteliğin içinde bulunan süreçte uygulanan şiddet, ilerleyen zamanlarda yaşanılacak olan şiddetin sebebi olabilmektedir (Yumuşak, 2013; Temple ve ark., 2013). Flört ilişkide maruz kalınan şiddet özellikle üniversite öğrencileri içinde sıkı bir şekilde görülen ve öğrencilerin %21’ne etki eden bir sorundur (Ames, Glenn ve Simons., 2014).

2.2.2.Flört İlişkisinde Görülen Şiddet Türleri

Flört ilişkisinde görülen şiddetin türleri 3 grupta sınıflandırılabilir. Bu çeşitler fiziksel şiddet, psikolojik şiddet ve cinsel şiddettirler (Aslan ve ark., 2008). Fakat şiddet tutumları, farklı tanımlarla belirtilmiş olsa da aralarında kesin bir sınır olmamasıyla birlikte tüm bu çeşitler birbiri ile ilişkili haldedir (Aslan ve ark., 2008). Bu şiddet boyutlarından birisinin yaşanması durumunda başka şiddet boyutunu da görme olabilirliği yüksektir.

2.2.2.1.Fiziksel Şiddet

Fiziksel şiddet, şiddet denilince akla gelen şiddet türü olan en belirginleşmiş şiddet çeşitidir. İnsanlar, fiziksel şiddet tutumunun verdiği zarar ve sonuçların daha nesnel olarak farkındadır (Uluocak ve ark., 2014). Tokat atmak, saçını çekmek, yumruklamak, boğazını sıkarak, hırpalamak, vücudunda sigara söndürmek, tekmelemek, vurucu olan ya da kesici aletler ile yaralamak, sakat bırakmak, bağlamak, kezzap ile ya da kaynar su ile yakmak, sağlıksız koşullarda yaşamaya mecbur tutmak, kolunu bükme, ayaklarını ve ellerini ezmek, işkence uygulamak, sağlık hizmetinden faydalanmasına engel olarak bedensel zarar görmesini sağlamak, vücudunda sigara söndürmektir (TC Kadın Statüsü Başkanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele El Kitabı, 2008). 10 ülkede araştırılan bir çalışmada Dünya Sağlık Örgütü (2012) bölgede 24.000 kadın katılımcının dahil olduğu, kadınların % 13-61'i partnerlerinin fiziksel şiddetine maruz kaldığını bildirirken, kadınların % 4-49'u partnerlerinin önemli bir şekilde fiziksel şiddet yaşadığını bildirmiştir.

Literatürde fiziksel şiddetle ilgili birçok araştırma bulunmaktadır. 16 farklı ülkedeki 31 farklı üniversite ile yapılan bir araştırma erkek ve kadın arasındaki flört ilişkisinde fiziksel şiddetin sıklığını araştırırken, son 12 ayda fiziksel şiddete maruz kalanların sayısının en düşük oran % 17 iken en yüksek oran % 44,7 olduğu belirtilmiştir. Benzer şekilde, bu çalışmada 31 üniversitenin 21'inde kadının, flört sırasında erkekten daha çok şekilde fiziksel saldırıya uğradıkları bildirilmiştir (Straus, 2004). 10 ülke ve 15 bölge üzerinde yapılan başka bir çalışmada flört ilişkilerinde fiziksel şiddet ve cinsel şiddet sıklığı incelenmiş ve yaşam boyu fiziksel şiddet görülme sıklığı %13 ve % 61 arasında elde edilmiştir (Garcia-Moreno, Jansen, Ellsberg, Heise & Watts, 2006).

2.2.2.2.Psikolojik/Duygusal Şiddet

Şiddet duygusal ya da psikolojik kapsamda olup, literatürde psikolojik şiddet veya duygusal şiddet olarak tanımlanmaktadır. Mevcut araştırmalar daha çok fiziksel şiddete odaklansa da, şiddetin psikolojik biçimi en düşük fiziksel şiddet gibi zedeleyici olabilir (Follingstad, Rutledge, Berg, Hause & Polek, 1990). Walker (1984) tarafından yapılan bir çalışmada şiddete maruz kalan bazı kadınların, yaşadığı en acı şiddetin aşağılanmak ve korku olduğunu söylemişlerdir (Walker, 1984; aktaran Follingstad ve

ark., 1990). Fiziksel şiddetin daha yaygın şiddet biçimi olsa da, psikolojik şiddetin de yaygılığı vardır.

Follingstad ve diğerlerinin (1990) araştırmalarında, katılımcıların % 99'unun psikolojik şiddete maruz kaldığı belirtilmiştir. Bu oranının fazla olmasının nedeni , fiziksel şiddeti gösteren bireyin, partnerine karşı da psikolojik şiddet uygulamaları olabilir (Follingstad ve ark., 1990). Dünya Sağlık Örgütü (2012) tarafından yapılan bir araştırmada, katılımcıların %20-75'i yaşamının belli bir döneminde partneri tarafından psikolojik şiddet gördüğünü söylemiştir. Kısacası fiziksel şiddet ve psikolojik şiddet birbiriyle sarmaşık haldedir. Fiziksel şiddetin azalmış olsa dahi psikolojik şiddet genel olarak sürdürülür ve böylece fiziksel şiddeti de anımsatmaktadır (Özcan, 2009).

Psikolojik şiddet kendi arasında birçok alana bölünmüştür. 6 grupta inceleyebiliriz. Psikolojik şiddetin birincisi taciz çeşitidir. Klinik raporlar bakımından, fiziksel şiddetin bazı ilişkilerinde isim takmak, alay etmek ve sözlü olarak taciz gibi şiddet içeren davranışlara rastlanmıştır. Ek olarak bu sözlü tacizin fonksiyonu tıpkı diğer şiddet türleri gibi başkalarının kontrolünü sağlamaktır (Follingstad ve ark., 1990).

Psikolojik şiddet çeşitinin başka boyutu izolasyondur (ekonomik ya da sosyal olabilir).Şiddete başvuran eş, partnerinin başkalarından sosyal destek almasını engeller ya da partnerinin finansal bağımsızlık elde etmek için kaynaklara erişmesini engeller (Follingstad ve ark., 1990).

Kıskançlık da duygusal şiddetin çeşitli arasındadır. Şiddeti uygulayan şahıs partnerinin çevresinde olan diğer kişi ya da kişileri kıskanmasıdır. Aile içerisindeki kişiler, sosyal hayatında bulunan kişiler kimi sıra hayvanlar dahi kıskanılan şey olabilmektedir. Şiddete maruz kalan kişinin ne giyeceğini karar vermesini, bireyin sadakatsiz olmasıyla itham etmesi ya da bireyin kimlerle görüşeceğine karar vermesi gibi davranışlar duygusal şiddetin alt boyutu olan kıskançlık türüne örnek gösterilebilir. Şiddeti uygulayan bu davranışlarıyla şiddete maruz kalan kişi üzerinde denetim ve gücü uygulamaya uğraşır (Follingstad ve ark. , 1990).

Duygusal şiddetin farklı boyutu tehdittir. Şiddeti faili kişi, istek ve arzuları yerine getirilmediğinde karşısındaki kişiye, ilişki sonlandırmak ya da boşanmak hususunda tahakküm eder tarzda konuşurlar (Follingstad ve ark.,1990). Şiddeti

uygulayan birey böylece partnerinin buyruklarını yerine getirmek için kontrol sağlamış olmaktadır.

Partnerlerinin özel gereçlerine zarar göstermek, ortadan kaldırmak ve yıkmak duygusal şiddet türleri arasındadır (Follingstad ve ark.,1990). Şiddete uğrayan bireyin okuduğu kitabı yırtmak, kinşinin telefonu kırmak gibi zararlı davranışlar saldırganlık çeşidi için emsal gösterilebilir. Literatür daha çok fiziksel saldırganlık üzerinde dursa da duygusal şiddetle ilgili çalışmalar da mevcuttur. Karakurt ve Silver (2013) yaptıkları bir çalışmada, genç erkeklerin olgun erkeklerden daha fazla duygusal şiddete maruz kaldığını gösterdiğini bildirmişlerdir. Aynı çalışmada yaşlı kadınlar, yaşlı erkeklere göre daha az psikolojik şiddete maruz kaldıklarını belirtmişlerdir. Flört şiddetinin risk faktörlerini araştıran bir çalışmada, duygusal şiddete maruz kalma ile erkek ve kadın cinsiyet arasında anlamlı bir fark olmamasına rağmen, kadınların duygusal şiddete erkeklere göre daha fazla maruz kaldıkları bulunmuştur (Romans ve ark., 2007).

2.2.2.3. Cinsel Şiddet

“Evli olsun veya evli olmasın, bir kişiyi cinsel ilişkiye zorlamak, istenmeyen bir zamanda ve yerde birlikte olmak, telefon görüşmeleri, kısa mesajlar ya da soysal medya yoluyla tehdit ve gasp, fuhuş ve ensesti zorlamak, kişinin cinsel organlarına zarar verecek tutumlarda bulunacak davranış göstermek cinsel şiddet olarak tanımlanır” (TC Kadın Statüsü Başkanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele El Kitabı, 2008). Öte yandan Dünya Sağlık Örgütü’nün cinsel şiddetin “Bireye, herhangi bir kişinin iş veya ev ortamında olsun ya da olmasın bulunduğu yerde, bireyin rızası olmadan cinsel eylemde bulunmaya veya herhangi cinsel eylemde bulunmaya zorlamak, bireyin kabul etmediği cinsel kelimeleri söylemek ya da cinsel öneride bulunmak, fuhuş yapmayı istemek veya kontrole başvurmak ya da cinsellikle şantajda bulunmak” olarak tanımlamıştır.

Araştırmalar, cinsel saldırı sıklığının diğer şiddet türleri kadar fazla olduğunu göstermiştir. Kadın Dayanışma Vakfı’nın yaptığı bir çalışmaya göre; kadınların % 20’den çoğu istemedikleri cinsellik davranışlara bulunmaya zorlanmasına rağmen, kadınların % 50’den fazlası rızası olmasa bile cinsel ilişkiyi kabul etmektedir (Özcan, 2009). Dünya Sağlık Örgütü (2012) tarafından yapılan bir araştırmaya göre, insanların % 6-59’u partnerlerinin hayatlarının herhangi bir bölümünde cinsel şiddeti

yaşadıklarını belirtmişlerdir. Garcia Moreno ve diğerleri (2006) tarafından yapılan bir çalışmada flört şiddetinde cinsel saldırı ve fiziksel saldırı sıklığını araştırmışlardır. Yaşam boyu cinsel şiddet sıklığı %13 ile %61 arasındayken, şiddetten etkilenenlerin yaygınlığı %15 ile %71 arasında olduğu bildirilmiştir.

2.2.3.Flört Şiddetine İlişkin Kuramsal Açıklamalar

Flört şiddetinin daha iyi anlaşılabilmesi için bu bölümde bazı kuramların flört şiddetine yönelik açıklamalarına yer verilecektir. Bu kuramlar Feminist Kuram, Güç Kuramı, Bağlanma Kuramı, Sosyal Öğrenme Kuramı'dır.

2.2.3.1.Feminist Kuram

Flört şiddeti ve yakın ilişkilerde partner şiddeti ile ilgili kuramlardan bahsedildiğinde akla ilk gelen kuram feminist kuramdır (Hutchinson, 2012). Feminizm, cinsiyet eşitliği (kadın ve erkek) teorisine dayanan kadın ve erkek arasındaki güç ilişkisini kökten değiştirmek için eşit haklar gerçekleştirilmeyi amaçlayan politik bir eğilimdir. Bu akım tüm uygarlık tarihinde ikincil bir vaziyette yaşamakta durumunda kalan kadınların bu durumdan kurtuluş hareketinin doğmasıdır. Andree Michel'e göre feminizm terimi "kadınların rolü ve haklarının genişletilmesini öngören bir öğretiyi" benimser. Feminist teori esas olarak kadınlar ve erkekler arasındaki ataerkil yapıyı vurgular. Ataerkillik ise kadınları küçümserken ve onları ikincil konuma getirirken, erkeğin kadın üzerindeki üstünlüğünü göstererek erkeğin daha güçlü olduğunu bu nedenle birçok kültürdeki spesifikasyonu ifade eder (Arat, 2017; Murdock, 2014).

Bazı feminist kuramcılar, erkekler gibi kadınların da ilişkilerde şiddeti başlamasına yol açan kişi olmadıklarını kabul etmektedirler ve bu koşul kuramın en fazla eleştiri aldığı yanıdır (Hutchinson, 2012). Feminist kuramcılar, kadınların kendilerini müdafaa etmek amacıyla şiddete başvurduklarını söylemektedirler fakat Stuart, Moore, Gordon, Hellmuth, Ramsey ve Kahler (2006) tarafından yapılan araştırmanın sonuçlarına göre kadınlar yalnızca kendilerini müdafaa etmek için şiddete müracaat etmemektedirler (Hutchinson, 2012; Stuart, 2006). Feminist kuram birçok yönden eleştirilse de flört şiddeti konusundaki çalışmalarında kapsamı geniş olan bir kuramdır (Shorey, Cornelius& Bell, 2008).

2.2.3.2. Güç Kuramı

Erkekler ve kadınlar arasında ki güç dengesizliğine odaklanan başka bir teoride güçtür. Bu kuramda, feminist kurama benzer şekilde, cinsiyet ayrımcılığına bağlı olarak, romantik ilişkilerdeki güç dengesizliklerinin flört şiddetine yol açabileceğini ileri sürmektedir(Hutchinson, 2012). Ancak bununla birlikte feminist teoriye ek olarak, güç teorisi temelinin sadece toplumsal cinsiyet rolleri, kültür ve ataerkil toplum yapısına değil aynı zamanda aile yapısına da bağlı olduğuna dikkat çekmektedir.

Bu teoriye göre ilişkilerdeki güç dengesizlikleri şiddete sebep olabilmektedir. Aile içerisinde yaşanan çatışmalar flört şiddeti için önemli bir risk etmenidir. Böylece devamlı olarak cinsiyet eşitsizliği ve çatışma durumlarına dair oluşan öğretici şiddet ortamını teşkil etmektedir. Bu durumda kültürel faktörler, cinsiyet eşitsizliği, toplumsal cinsiyet rolleri, şiddetin kabul edilebilirliği ve aile içindeki çatışmalar romantik ilişkilerde şiddeti yaratmakta ve ciddi sonuçlara neden olmaktadır (Straus, 2004).

2.2.3.3. Bağlanma Kuramı

Bowlby (1966,1972,1980)'in tarafından geliştirilen bağlanma kuramı; çocukların gelecekte yaşayacağı ilişki dinamikleri ailesiyle olan etkileşimine de bağlıdır. Diğer bir biçimde anlatılırsa eğer bireyler aileleriyle olan ilişkilerine göre romantik ilişkilerindeki partnerlerini belirlemekte ve ilişkilerini sürdürmektedir (Waters, 1993). Bu sebeple kişilerin ailesi ile ilişkisinde yaşadığı bağlanma stilleri gelecekte yaşayacağı romantik ilişkisindeki bağlanmayı da etkileyeceği ele alınmıştır. Bebeğin ihtiyaçlarının karşılanabilmesi, aralarında çelişki bulunmaması tutarlı olması ve sevgi dolu ortamda büyümesi güvenli bağlanmayı oluşturacaktır. Bu sayede güvenli bağlanmayı öğrenen bebekler ileride yetişkinlik döneminde de güvencikleri bir ortam yaratacaklardır (Mcvay, 2012).

Yapılan bazı çalışmalarda güvenli bağlanma stiline sahip partnerlerin beraberliklerinde daha sağlıklı etkileşim kurdukları ve ilişkilerinde daha az arbede yaşadığını; güvensiz bağlanma stiline sahip partnerlerin ise beraberliklerinde daha agresif tutumlar gösterdiği, flört şiddetine eğimli ve kıskanç olduğu belirtilmiştir (Hazan ve diğerleri, 1987). Böylece kaygılı bağlanma stiline flört şiddeti için olma olasılığını etkilediği söylenebilir. Bebeklik döneminde sağlıklı bağlanma yaşanmadığında, gelecek dönemlerde sağlıklı akrana ilişkisi, yakın ve güvenli ilişkiler

kuramamak ve suça yönelme gibi güçlük yaşanmaktadır (Bacanlı, 2007; Senemoğlu, 2007).

Çalışmalar incelendiğinde, partnerlerin yaşadıkları sağlıklı ilişkiler çocukluk döneminde yaşadığı ilişkide tepkisiz ve tutarsız anne-baba bakımının temeliyken sağlıklı ilişkiler de tutarlı ve duyarlı anne-baba çevresinde gelişmiş çocukluktan kökenli olduğu gösterilmiştir (Hazan ve diğerleri, 1987).

2.2.3.4.Sosyal Öğrenme Kuramı

Bireylerin başkalarının davranışlarını inceleyerek elde ettiklerini öğrenmelerini savunan Bandura (1969, 1974)'ya göre sosyal öğrenme kuramı olarak adlandırılan yaklaşımdır. Gözlem yoluyla kazanılan bilgiyi daha sonra performansa dönüştürülerek beyinde depolandığını vurgular ve öğrenmenin bilişsel yönüne hitap etmektedir. Sosyal öğrenme teorisine göre (Bandura, 1973, Bandura 1977), yetişkinlerin davranışlarını seyreden çocuk onların davranışlarına benzer davranışlar sunar. Çocuğun tutumları zamanla pekişme gösterir. Sosyal öğrenme teorisine dayanarak flört şiddeti başkalarının tutumlarını tekrarlayarak ve gözlemleyerek sosyal ilişkiler içinde bilgi edinilir (Bandura, 1973). Ebeveyn ilişkilerinde aile çatışmalarını gözlemleyerek model almasıyla kişi belirli bir çatışma çözme stratejisi öğrenir. Romantik ilişkilerde yaşanan şiddet ve saldırganlığın doğurduğu neden önceden bilinen çatışma çözme yoluna tabii tutulabilir (Riggs, Caulfield ve Street, 2000).

Sosyal öğrenme teorisine göre çocuk şiddeti temelinde ailesinden rol model olarak bilgi edinir (O'Leary, 2008). Şiddetle karşı karşıya olmak kişinin şiddeti normal duruma getirmesine, gereken durumda şiddetin uygulanması gereken bir çözüm yolu olacağını fikrini beyan etmesine sebep olmaktadır (Shorey, 2008). Erken yaşta şiddetle karşı karşıya olan kişilerin daha çok şiddeti uygulayanı olmaya yönelik araştırmalar bulunmaktadır (Fang ve diğerleri, 2007). Literatürde flört şiddetiyle ilgili erken yaşta şiddete maruz kalınan bireylerin, çocukluk çağında alkol kullanımı, istismar arasında yakın bir ilişki olduğu belirtilmiştir (Hamarta, 2019; Kauiken, 2014).

2.2.4.Flört Şiddetiyle İlgili Yapılan Araştırmalar

Kepir- Savoly, Ulaş, Demirtaş-Zorbaz (2014) tarafından yürütülen bir araştırmada öğrencilerin çiftler arasında şiddeti kabul düzeylerinde cinsiyet ve daha önceki ilişkisinde yaşama durumuna göre fark olup olmadığı; çiftler arasında şiddeti

kabul etme düzeyleri ile akılcı olmayan inançlar, eğer ilişki yaşadıysa sayısı ve ilişkisinin süresine göre ilişki olup olmadığını incelemiştir. Çalışmaya 256 üniversite öğrencisi katılım sağlamıştır. Araştırma sonucu incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin çiftler arasında ki şiddeti kabul düzeylerinde cinsiyete göre anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Çiftler arası şiddeti kabul düzeylerin ilişki süresi, çaresizlik inancı ve sevilemezlik inancı ile birlikte de ilişkili olduğu belirtilmiştir.

Cinsiyet bakımından flört şiddeti ile ilgili yapılan birçok araştırma sonucuna göre kadınların şiddete daha fazla maruz kaldığını (Tucker-Halpern ve diğerleri., 2001; Swart vd., 2002) ve kadınlara göre erkeklerin daha fazla şiddete ve saldırgan davranışlara eğimi olduğu ve şiddet davranışlarını onayladıkları incelenmiştir (Downey, Feldman ve Ayduk, 2000). Kadın ve erkek bireylerin flört şiddeti uygulamada neredeyse aynı düzeyde olduklarını belirten çalışmalar da bulunmaktadır. Woodward, Fergusson ve Horwood (2002) yapmış olduğu araştırma da flört şiddetinin yalnızca kadınların başına gelmediği bununla birlikte erkeklerin de şiddete maruz kaldıkları belirtilmiştir.

Turan (2018) üniversite öğrencilerinin gönül ilişkisinde şiddete yönelik tutum, bağlanma boyutları, sosyal onay ihtiyacı, toplumsal cinsiyet rolleri ve benlik saygısı arasında olan ilişkiyi incelemiştir. Araştırılan çalışmada geleneksel cinsiyet rollerine sahip olma ve flört şiddeti arasında pozitif yönde ilişki olduğunu elde edilmiştir. Cinsiyet bakımında incelendiğinde cinsiyetler arasında farklılıkların bulunması, kadınlara göre erkek öğrencilerin kontrol alt boyutları, istismar ve flört şiddeti tutum puanlamaları arasında daha fazla nitelikte olduğu incelenmiştir. Ayrıca çalışmada öğrencilerin çoğunda sosyal onay ihtiyacının flört şiddetinin istismar boyutunu da yordadığı gözlemlenmiştir.

240 katılımcı tarafından sağlanan farklı bir çalışma sonunda kişilerin %21.6'sı şuan da yaşadıkları romantik ilişkileri içerisinde flört şiddetine uğradıklarını, %12.4'ü şuan ki ilişkileri içerisinde partnerine karşı şiddet uyguladığını belirtmişlerdir. Katılımcıların daha önceden şiddet işleyen ve şiddet uygulanan oranı inceleme sağlandığında %18.4'ü şiddeti işlediği, %28.6'sının şiddete maruz kaldığı saptanmıştır (Aslan ve ark., 2008).

Kütük ve diğerleri (2018) tarafından kadın üniversite öğrencilerinde flört şiddeti belirleyicileri ile psikiyatrik sonuçlar bakımında flört harici bireyler tarafından görülen

şiddetten farklılıkları araştırılmıştır. İncelenen çalışmada 848 öğrenciye anket yoluyla çalışma sağlanmıştır. Bireylerin %3.7'si fiziksel şiddet ve %24.8'i psikolojik şiddet gördüğü tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda flört şiddetine maruz kalan öğrenciler ile flört harici bireyler bakımından şiddet tutumuna maruz kalan bireyler arasında depresyon, intihar ve anksiyete anlamlı şekilde farklılık göstermekte olduğu saptanmıştır.

Polat ve diğerleri (2006) araştırmasında, üniversite öğrencilerinde görülen sevgili şiddetini incelemiştir. Araştırmaya üniversitede eğitim aldığı süre içinde en az bir kere ilişki yaşamış olan 164 üniversite öğrencisine anket çalışması uygulanmıştır. Elde edilen araştırma sonucunda, üniversite öğrencilerinin yaşadığı ilişkide şiddete maruz bırakılma ve şiddeti uygulamak bakımından ele alınmıştır. Çalışma sonucunda ki bulgular erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha çok şiddet davranışları göstermeye meyilli olduğu bulunmuştur.

Toplu ve Hatipoğlu-Sümer tarafından yapılan bir çalışmada 834 katılımcı sağlanmıştır. İlişki içerisinde bulunan 640 katılımcının %6'sı cinsel şiddete maruz bırakıldığı, belirtilen oranın %10 olarak fiziksel şiddet olarak değişmekte olduğu ve en çok maruz bırakılan şiddet türünün %25 psikolojik şiddet olduğu elde edilmiştir. Genelleme yapılırsa eğer şiddete maruz bırakılma oranının %38 olduğu bulunmuştur. Ayrıca katılımcıların %12'sinin partnerlerine fiziksel şiddet uyguladığı, %30'u psikolojik şiddet ve %5'i cinsel şiddet tutumlarında bulunmakta olduğu saptanmıştır. Kadın ve erkek bireylerin şiddete maruz kalma ve şiddeti uygulama oranlarının birbirine neredeyse eş değer nitelikte olduğu görülmüştür. Kadın katılımcıların %36.7 ve erkek katılımcıların %39.4 oranlarıyla şiddete maruz kaldıkları, kadın katılımcıların %43.1 ve erkek katılımcıların %40.1'i şiddeti uygulayan oldukları sonucu elde edilmiştir (Toplu, Hatipoğlu-Sümer, 2011).

Austin, Freed, Freedner ve Yang'ın (2002) tarafından incelenen çalışmada 13-22 yaş grubunda 521 katılımcıyla sağlanmıştır. Yapılan araştırma incelendiğinde lezbiyen, gey ve biseksüel katılımcılar arasında flört şiddeti sıklığı ile heteroseksüel katılımcıların flört ilişkisindeki şiddet sıklığı benzer olma durumunu göstermekte olduğu ortada koymaktadır. Biseksüel olan erkeklerin ilişkileri içinde zararlı olma durumu lezbiyen ve gey kişilerden beş kat fazla; biseksüel kadınlardan ise dört kat fazla yaşamakta olduğu bildirilmiştir. Bu durumun sebepleri açıklanmamıştır. Araştırmada biseksüel olan kadınların cinsel şiddete maruz kalma durumu

heteroseksüel kadınlara oranla iki kat daha çok görülmektedir. Bu sonuç da onların heteroseksüel kadın bireylere orantısıyla daha az miktarda güven içinde oldukları biçiminde anlam çıkarılmıştır.

Hatipoğlu (2010) ele aldığı çalışmasını Başkent Üniversitesi'nde farklı bölümlerde olan 400 öğrencinin katılımıyla sağlamıştır. Bu çalışmada öğrencilerin flört ilişkilerinde yaşadığı şiddet oranı ile demografik değişkenler arasındaki ilişki incelenmiştir. Öğrencilerin % 94,3'ü daha önce yaşadığı, %100 ise şurada yaşadıkları ilişkide şiddet durumuna maruz kaldığını belirtmişlerdir. Çalışma sonucunda şiddet yaşamakta olan kişilerin bu hali en fazla arkadaş ilişkilerinde anlattıkları elde edilmiştir.

2.3.Öz Anlayış

2.3.1.Öz Anlayış Kavramı

Öz anlayış teriminin temelinde anlayış terimi bulunmaktadır. Türk Dil Kurumu'na göre anlayış; “ Bir toplulukta ya da topluluktaki kişilerin inanış ve görüş etmenlerinin etkisi ile beliren düşünme yolu, zihniyet, hoş görme, düşünüş biçimi, halden anlama” olarak açıklanmaktadır (Kara, 2018). Herhangi bir kişinin içinde bulunduğu üzüntüyü paylaşabilmek ve o kimseye karşı şefkatli (anlayışlı) bir tutumla yaklaşmak, kişinin üzüntü içinde olduğunun farkında olmak, korkudan ya da korkuya karşı ısrar etmekten vazgeçmek ve üzüntü yaşayan bireye karşı duygu yönünde akış oluşması hali olarak tanımlanabilir (Germer, 2009).

“Anlayış” kavramı topluluk içinde var olan kişilere dair nezaketli olmak, sabırlı ve karşı tarafı dinleyerek yargıya varmadan bir davranış ile bireylerin her zaman mükemmel olmadıklarını ve yanlış yapabildiklerinin farkında olmayı kapsamaktadır. “Self-compassion” teriminden süre gelen öz anlayış terimi Türkçe'ye “öz-şefkat” ve “öz-anlayış” gibi değişik biçimlerde tercüme edilmiştir (Bayramoğlu, 2011 ve Kara, 2018). Yapılan bu araştırmada “self-compassion”ın karşılayan söz olan “öz-anlayış” kavramı olarak kullanılmıştır.

Öz anlayış terimi, Doğu felsefesinde (Budizm) yaklaşık 2500 senelik bir geçmişe sahiptir. Fakat bu kadar sene geçmesine rağmen Batı'nın literatüründe nispeten yeni bir kavramdır (Neff, 2003a; Neff ve Lamb, 2009). Öz anlayış kavramını literatüre taşıyan Neff (2003a) öz anlayışı kişinin kendi üzüntüsünün farkında olması, yetersizlik, acı ve başarısız olma durumunu insan olmakla alakalı olduğunu kabul

etmesi; kendisine dair muhakeme yapmayıp anlayışlı olabilmesi ve nazikçe kendisini iyileştirme arzusu istemesi olarak açıklamaktadır. Bu düşünce alanının sınırları içerisinde öz anlayış, kabulün (acceptance) bir biçimi olarak nitelendirilmektedir. Genel anlamda kabul bireyin düşünce ve duyguyu onaylamasına sebep olan hali temsil eder. Öz anlayış da bireyin kendisinde meydana gelen duygu ve düşünceleri ile kendisini onaylaması, demek oluyor ki acı çekerken de bireyin öz varlığını kabul etmesidir (Germer, 2009).

Farklı bir anlatımla, öz anlayış kavramı bireyin kendi acılarının derinliğine değmesi demektir. Birey acısını yok sayarak veya baskı altında tutmak yerine kendi iyi oluşunu arzulaması ve bu yüzden olumsuz tecrübeler yaşadığında kendi yapabileceği en üst düzeyi ve kendi kusurlarını bağışlayan, kendini kusurları ve noksanlıklarıyla beraber tamamen insan olduğu için benimseyen bir anlayış gelişmesini sağlar (Neff, 2004). Şayet bireyin olumlu olmayan tecrübeler yaşadığında kusursuz olduğunu düşünme, kusurlarına yoğunlaştığında da (Neff, 2003a) noksanlıklarını, duygularını baskı altına alma, mübalağa etme veya onaylamama yönelimindeyse eğer bireyin kendisine karşı anlayış geliştirebilme imkanının gerçekleşmesi bulunmamaktadır (Neff, Kirkpatrick ve Rude, 2007).

Yaşamın belirli dönemlerinde bireyler bazen üzüntü, acı, çaresizlik, keder, başarısızlık ve tükenmişlik gibi olumlu olmayan duygular yaşayabilirler. Kişinin bu olumsuz duyguları algılama hissiyle baş edebilmeleri için sakinleşmeleri, gevşemeleri, rahatlamaları ve en önemlisi ise kendilerine olumsuz bir kötü sonuç dokundurmadan bu olumsuz duygulardan kurtulmaları gerekir. Kişileri bu negatif duygulardan uzaklaştırmak, yaşamlarını daha yaşanılabilir ve anlaşılabilir imkanına getirmek için öz anlayışlarını geliştirilmesi gerek görmektedir. Kavram olarak öz anlayış ögesinin içinde anlayış terimi oluşturmaktadır. Bu sebeple anlayış, başkalarının kederlerine hassaslık göstermeyi, onların üzüntülerinin farkında olmayı, bu keder ve üzüntülere karşı hassasiyetsizlik göstermemeyi başkalarına merhametli olmayı, başkalarının meydana gelen kederlerini azaltma isteğini ve başarı göstermeyen ya da hata yapan herhangi bir kişileri eleştiri biçiminde değerlendirmeden onları anlamayı kapsamaktadır (Deniz, Kesici & Sümer, 2008). Öz anlayışı geliştirmenin psikolojik sağlığa iyi geldiği, öz anlayışlı kişilerin öz anlayışsız olanlara orantıyla daha çok psikolojik yönden sağlıklı olduğu belirtilmektedir. Ayrı olarak da öz anlayışın kendini

aşırı yargılama, doğru olmayan düşünceler, depresyon ve ayrılık duyguları gibi sağlıklı olmayan durumlara daha güçlü orantıda bağlantılıdır (Sümer, 2008).

Öz anlayış derecesi bakımından yüksek olan bireyler, sorunlarla karşı karşıya geldiklerinde eksik oldukları düşündüklerini yanlarını görür ve böylece kendisini olumlu yönde yargılar. Birey, kendisine karşı hoşgörüsüz tavır yerine şevkatle ve anlayış göstererek yanaşmaktadır. Bireyin negatif durumlara karşı destekleyen etken olarak tampon işlevini sağlamaktadır. Zararlı bir yaşam karşısında kişinin öz varlığına karşı pozitif duygulara sahip olmasını sağlamaktadır (Leary ve ark., 2007). Öz anlayış algısının fazla olması, pozitif düşüncelerin daha bastırıcı yönde olması ve böylelikle olumsuz fikirlerin azalması olgusuna gelmektedir. Kişi beklenilene uygun olmayan halleri birer tecrübe olarak nitelik kazandırabilir ve pozitif düşünceler etrafında yaşamını sürdürür (Adıgüzel, 2012).

Öz anlayış kişilerin toplumsal çevreye uygunluğunu yükseltirken, mutluluğa erişmiş olması ve bağlanma gibi önemli sosyal beklentileri aktif olarak desteklemektedir. Kişinin kendi olumsuz duygularını ve acısını şevkatle ele alması, psikolojik iyi haline arka çıkacaktır (Pepping ve ark., 2015). Öz anlayış, kişinin yaşamı boyunca süregelen çeşitli ruhsal yorgunluklar, kendi içinde çoğalttığı negatif düşünceler karşısında yatıştırıcı olgu olmaktadır. Bireyin yaşama olan bağlı olmak durumunu ve yaşam sürekliliği için özellikle önemlidir. Olumsuz duygularla karşı karşıya kalan bireyler daha pozitif ve kendilerini tekrardan motive eden düşünceler ile yaşamını sürdürmekte ve yaşadığı olumsuzlukları kendilerine tecrübe olarak algılamaktadır (Bolat, 2013).

2.3.2.Öz Anlayışın Alt Boyutları

Neff (2003a), öz anlayış terimini kendine şefkat (self-kindness), ortak paydaşım (common humanity) ve bilinçli farkındalık (mindfulness) olmak üzere üç temel alt boyutla açıklayarak daha sistematik duruma getirmiştir. Bahsedilen alt başlıklar niteliğine ayrılarak açıklanmıştır.

2.3.2.1.Öz Şefkat/ Kendine Şefkat (Self-Kindness)

Öz şefkat, bireyin kendisine katı bir şekilde görüş belirtmesi ve kendisine öz eleştiride bulunmasından daha çok kendisine şefkatli davranması ve gereksinimi olan hoşgörüyü göstermesi olarak tanımlanmaktadır (Neff, 2003a; 2003b). Kendisini gereğinden fazla şekilde yargılayan ve eleştiren kişiler, kendilerine karşı saygılı olma,

hoşgörü veya öz anlayışlı olma bakımında sorun yaşamaktadır (Gilbert, 2006). Diğer yandan öz şefkat bireyin kendi noksanlıklarını anlamasına ve kendisine karşı narin olmasının değerini anlatmaktadır. Öz şefkatli birey, yaşamında beklenilene uygun olmayan durumlarla karşılaştığında kendisine karşı katı ya da yargılayıcı bir davranışla yaklaşması yerine onaylayıcı ve anlayışlı bir davranışla yaklaşmaktadır (Paquette, 2015) ve kendisine olan yaklaşımında kullandığı dilin duygulara dayanan kısmı daha hoş ve destekleyendir (Neff, 2011).

Öz şefkati yüksek olan kişilerde kendinden tikslenme, kendini küçük görme, kendine düşmanlı gibi bireyin kendi algısına dair negatif tutumlar rastlanmamaktadır. Öz şefkat bakış biçimine sahip birey, duygusal bakımdan kendini sakinleştirmek için çeşitli aktivitelere katılma, kendisine vakit ayırma gibi davranışsal faaliyetlerde veya kendisine olumlu düşünce aşılama, affetme ve kendini isteklendirme gibi zihinsel etkinlikler yapabilir (Allen ve Leary, 2010).

Bireyin mükemmelliğe sahip olmadığını ve eksiklerinin olabileceğini kendine anımsatmasını ve durumların olumlu gelişme göstermediği zamanlarda dahi kendisine yardımcı olmayı sağlamasını gerektirir (Neff, 2011). Öz şefkat düzeyi fazla olan bireylerde kendisine dair pozitif yaklaşımlar benimsenmektedir (Sayın, 2017).

2.3.2.2. Ortak Paydaşım (Common Humanity)

Ortak paydaşım hissiyatı kişinin ızdırap çektiği veya başarılı olduğunu hissetmediği anlarda kendisini tek ve başkalarından yalıtılmış olarak sezmemesi için diğer farklı bireylerinde benzeyen şeyler yaşadığını ve tüm insanların da benzer tecrübeler yaşadığının farkında olması olarak açıklanmaktadır (Neff, 2003a; 2003b). İnsanlığın açıklaması bireyin savunmasız, ölümlü ve kusuru olan olmasıdır (Neff, 2008). Bu sebep ile öz anlayışın önemli noktası olan ortak paydaşım hissiyatı tüm insanların bazen başarılı olmadığını, yanlış yaptıklarını ve bazı yönlerde yeterli olmadıklarını hissettiklerini onaylamasını gerektirir. Fazla seviyede öz anlayışlı olan kişi, benzer şeyleri başka kişilerin de yaşadığının farkına vardığı için kendi kişiliğinin eksik yönlerine karşı daha hoşgörülü yaklaşır (Neff, 2009).

Diğer taraftan az seviyede öz anlayışlı olan kişi, olumlu olmayan bir durumla karşı karşıya geldiğinde başarılı olmayan, gereği kadar güçlü olmayan veya kötü bir zamandan geçmenin herkesin başına gelebileceği bir durum olduğunun bilincinde olmadığı için kendisini başkalarından yalıtılmış hisseder böylece bu hal kişinin öz

varlığına dair gelişmesine yol açan gerçeğe uygun olmayan düşüncelerinin bir sonucudur (Neff, 2011; Neff ve Germer, 2013). Bu ilişkiler döngüsünde, ortak paydaşım hissiyatı bireyin olumlu olmayan duyguları kabullenmesi ya da onları kabul etmemesi yerine duygularını pozitifçe çevirme sürecine mühim bir rol alır (Özyeşil, 2011).

Ortak paydaşım ile ilgili farklı bir terim de empatidir. Empatik karşılık, kendini duygu ve düşünce olarak bir başkasının yerine koyabilmek kişinin kendisini sakinleştirmesini yardım sağlayarak kendine özgü gelişimine yardımcı olmaya dayanır. Empatiyi farklı şekilde açıklarlar ancak kolay bir şekilde belirtilen üzüntü yaşayan bir kişinin yerine kendini koymak, farklı kişilerinin acısının farkında olmaktır. Bu ortak farkındalık bütün insanlarla olan bağlılığımızı ve ilişkimizi belirtir (Kirkpatrick, 2005; Akt, Tatlıoğlu, 2010).

2.3.2.3. Bilinçli Farkındalık (*Mindfulness*)

Bilinçli farkındalık bireyin olumlu olmayan herhangi bir durumla karşı karşıya geldiğinde bu duyguyu baskı altına almadan veya duyguyu değiştirmeden ve yaşanan bu duygudan uzaklaşmadan, kendini eleştirmeden net düşünmeyi gerektirmektedir. Bilinçlilik kişinin yaşamında var olan sorun ve sıkıntılara daire üzüntü veren duygularını kabul etmesini ama bu duygulara bağlanmamasına ve kötü bir duruma götürmesine izin vermeyen bir farkındalıktır (Neff, 2003). Bilinçli farkındalık bireyin sahiplendiği düşünce ve duygulardan uzaklaşmadan, olduğundan çok göstermeden, onları değiştirmeden ve peşin hüküm olmadan dengeleyici bir farkında olması halidir (Akın, 2009).

Bilinçli farkındalık, anın için de ne yaşanıyorsa o anın farkında olarak muhakeme yapmadan tam olarak o anın içinde var olmaktır (Stahl ve Goldstein, 2010). Bilinçli farkındalığın içinde bulunan bağışlayıcılık, şefkat ve sevgi duyguları bizi öz anlayışa yöneltir. Çok sayıda felsefi, ruhsal ve psikolojik anlayışa göre iyi olma durumunun var olabilmesi ve çoğalabilmesi için bilinçli farkındalığın var olması değerlidir (Özyeşil, 2011). Bilinçli farkındalığı olan bireyler, kendi içlerinde olumlu olmayan durum yaşatan duygularını farklılaştırmaya, baskı altında tutmaya çalışmaz, olumlu veya olumsuz bütün duygulara hazır ve bu duyguların farkında olmaktadır (Neff, 2011; Sayın, 2017). Bilinçli farkındalık seviyesi fazla kişi üzüntüye sebep olan sorunlarla karşılaştığında bu sorunlara dair yönelmek, bu sorunlara gereğinden fazla

mana yüklemekten yanı sıra problemleri kavrayıp olumsuz eleştiriyi ortadan kaldırırlar. Bu hal de öz eleştiriyi azaltır ve kişinin kendini anlamayı yukarı çıkararak öz şefkati artırır (Neff, 2003a; Deniz, Kesici ve Sümer, 2008).

Öz anlayışın üç boyutu terim olarak değişik olmasına rağmen birbiriyle olumlu bir interaktif durumdadırlar (Neff, 2003a; 2003b). Bilinçli farkındalığın kabul edici ve özgür hali öz eleştiriyi hafifletir. Bir kişi öz şefkati tecrübe etmek için kendisini eleştirmezse, duygusal zorluklarının getirmekte olduğu olumsuzluklar hafifler ve böylece bireyin duygu ve düşüncelerinin farkında olmasına yardımcı olur. Aynı şekilde öz eleştiriyi indirgemenin yalnızlık ve diğerlerinden yalıtılmış gibi hissetme duygularını da azaltması gibi, bireyin diğer kişilerin de üzüntü yaşadığında veya başarılı olmadığını hissettiğini anlamak, kendisini katı bir şekilde eleştirmesinin ya da yargılamasını önler (Neff,2003b). Böylece öz anlayışın farklı boyutları olan öz şefkat, ortak paylaşım hissiyatı ve bilinçli farkındalık kavramlarının birbirleri ile karşılıklı etkileme durumunda olduklarından dolayı birlik olarak kişiye yarar sağlamaktadırlar.

2.3.3.Öz Anlayış ile İlgili Kuramsal Yaklaşımlar

Literatür incelendiğinde öz anlayışın üç temel yaklaşımla açıklandığı görülmektedir. Bu kuramlar “Psikanalitik”, “Bilişsel Davranışçı” ve “Hümanistik” yaklaşımlar olarak ele alınmıştır.

2.3.3.1.Psikanalitik Kuram

Öz anlayış terimi literatürde psikanaliz yaklaşımının içinde nesne ilişkileri kapsamında ele alınmaktadır. Psikanalitik kuram içinde geçen “gizil boşluk” terimi Winnşcott’un gerçeklik ile fantezi arasında bulunan tecrübenin anlatılması için belirttiği terimdir. Gizil boşluk “ben” ve “ben değil” bağlantıları arasındadır, hem kişinin içinde hem de dışında var olan hala tamam olmamış oluşumda yer kaplayan alandır. Bu sebeple anne (nesne) ve bebek arasında ki ilişkide hem onları birbirlerine yakınlaştırır hem de birbirlerinden uzaklaştırır. Çocuk birleşmiş olduğu dünyadan annesini kendisiyle ayırdığı anda, kendisine has bir varlık olduğunun anlamaya başlar. Nesne değişmeden gelişip olgun duruma gelen çocuk, kendi gizil boşluğunu yaratma yeteneğine uygundur (Ogden, 1990’dan akt. Kirkpatrick, 2005).

Gizil boşluk bebeğin çocuk ve annenin ortak yaşamından, çocuk ve annenin ayrı kişiler olmasında gelişim gösteren nesne gelişimi düşüncesinden oluşur. Başlangıçta bebek dünyayı kapsayan bir fantezi içinde yaşar ve bu halle yetinmektedir.

Büyümekte olan çocuk isteklerinin her zaman olduğu gibi karşılanabilmediğini anlamaya başlar. Bu aşama “ben” in sona erdiği ve “ben değil” başlar. Öz anlayış da çocuğun “ben” ve “ben olmayan” olarak bilincine başladığı süreçten itibaren devreye girmeye başlar. Şu sebeple öz anlayış bireyin nesnel bir perspektifle kendisini ele almasını gerektirir. Ben ve ötekilerinin arasında kalan ve her iki tarafı da birbirine bir araya getiren bu alan hem ortak paydaşım hissiyatı bilincini hem de bilinçli farkındalığı hatırlatmaktadır (Kirkpatrick, 2005).

2.3.3.2.Hümanistik Kuram

Öz anlayış terimi, çok sayıda hümanist psikologun araştırmalarında yer almaktadır (Ellis, 1973, Fromm, 1963; Maslow 1954; Rogers, 1961, Neff, 2003a). Maslow’un 1968’ de konu aldığı “Bir Var olma Psikolojisine Doğru” isimli yapıtında insanların acılarını kabullenmesi ve yaptığı hataları gelişimi için kendisine fırsat olarak görmesini desteklemenin önemli olduğunu açıklamıştır. Birçok ruhsal bozukluğun en önemli sebebi ona göre bireyin dürtülerinden, duygularından, anılarından, kapsama gücünden, kullanılmaya hazır yeteneklerinden ürkmesidir. Bu tarz korkular koruyucudur yani öz güvenimizi korur(Sümer, 2008). Bireylerin kendi yanlışlarına karşı onları cesaretlendirip kendilerine şefkatli yaklaşarak kendilerini anlamasını sağlamak için bir yoldur. Böylece Maslow’un bireyin kendine dair bilincine varmasını sağlar. Öz anlayış Roger’ın bireyin kendisine dair “koşulsuz olumlu saygı”sı ile kıyaslanabilir. Bireyin kendine karşı koşulsuz olumlu değerlendirmeler yapmasını değil fakat kendine karşı hoşgörülü bir davranış sergilemesi ile alakalıdır. Rogers & Stevens (Sümer, 2008) peşim hüküm sürmeden, nazik kişisel davranışların hasta odaklı terapide bir son bölüm olduğu ve bu sayede kişiyi kendinden haberi olan, daha az korumacı, kendini iyi ifade edebilen ve daha net olmasına yardımcı bulunduğunu söylemektedir. Öz anlayış kişiye netice olarak Ellis’in (1973) isimlendirdiği gibi “koşulsuz öz anlayış” sağlanmaktadır ve kişiliğe başarı değeri verilmemekte bunun yerine var oluşun dahili olarak görülmektedir. Ellis’in bu da ruhsal sağlık için kilit noktası olarak belirttiği iyilik halini zenginleşmesini sağlamaktadır (Neff, 2003a).

2.3.3.3.Bilişsel Davranışçı Kuram

Öz anlayış bilişsel davranışçı kuramı destekler özelliindedir. Terapi süresi içinde danışanların kendi davranışları üzerinde yönelttiği yargıları daha aza indirgeyerek, öz

anlayış düzeyini yükseltmeye dair gestalt iki sandalye yöntemi gibi izlenen yollara değer verilir. (Safran, 1998, Akt: Çetin, 2017). Öz anlayış teriminin yönüne göre çevrilmiş olan gestalt kuramı özellikle bilinçlilik (farkındalık) durumuna önem vermiştir. Persl ve diğer arkadaşları ruhsal bakımından sağlıklı olmak için istenilmeyen duygulara karşı katlanma gücüne dikkat eder. Kötü bir durum olursa zira duygulardan uzaklaşmak ya da abartılı şekilde anlam yüklemek ve duyguların etkisinde kalmak önemli fonksiyonel bozuklulara neden olabilir (Tatlıoğlu, 2010). Geleneksel bilişsel müdahaleler ile bilinçli farkındalık temelli müdahaleler arasındaki ince çizgi; bilinçli farkındalığın gelişmesinde fikirler yanlış değerlendirilmez ya da akla uygun olan veya mantıksız bir şekilde değerlendirilmiş fikirlerin değiştirilmesi için uğraşmaz. Bireylerin fikirlerini incelemeleri ve bu fikirlerin kalıcı olmadığını bilincinde olmalarını hem de bununla birlikte bu fikirleri yargılamaktan kaçınmalarını sağlar (Baer, 2003; Özyeşil,2011). En önemli kısmı bilişleri/düşünceleri kalıcı olmayarak görmeye çalışmaktır (Özyeşil, 2011).

2.3.4.Öz Anlayış ile İlgili Araştırmalar

Neff (2003) yapmış olduğu araştırmada öz anlayış kavramını açıklamaya çalışarak açıkladığı kavramın ölçeğini geliştirilmesini sağlamıştır. 391 üniversite öğrencisinin katılımıyla sağladığı araştırmaya göre öz anlayış depresyon ve anksiyete seviyesini düşürmekte iken yaşama daire memnuniyet seviyesini yükseltmektedir. Ayrıca yapılan araştırmada kadın bireylerin erkek bireylere göre kendilerini daha çok yargıladığı ve pozitif olmayan duygulara daha çok üstünde durdukları belirtilmiştir.

Eker (2011) ebeveynlerin tutumları üzerinden üniversite öğrencilerinin öz anlayış düzeyleri ve duyarlı sevgi düzeylerini incelemiştir. 230 kız, 96 erkek olmak üzere toplam 326 katılımcı üzerinden sağlanmıştır. İncelenen çalışmada bireylerin öz anlayış düzeyleri ebeveyn tutumları bakımında incelendiğinde öz anlayışın otoriter ve koruyucu ebeveyn tutumlarıyla negatif ilişki halinde olduğu ve ile demokratik ebeveyn tutumları ile pozitif ilişki içerisinde olduğu incelenmiştir.

Sümer (2008), 523 üniversite öğrencilerinin sahip oldukları öz anlayış düzeylerini bölümlendirerek (düşük, orta, yüksek) sınıflandırdığı grupların stres, depresyon ve anksiyete düzeyleri arasında olan ilişkileri araştırmıştır. Yapılan araştırmada öz anlayış düzeyleri fazla olan bireylerin, öz anlayış düzeyleri düşük ve

orta düzeydeki kişilere göre stres ve anksiyete düzeylerinin daha az olduğu elde edilmiştir.

Jacobson, Wilson, Kurz ve Kellum (2018), romantik ilişkilerin kalitesi ve öz anlayış arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırmada 261 üniversite öğrencisi katılım sağlamıştır. Katılımcılardan elde edilmekte olan sonuca göre romantik ilişkilerin kalitesi ve öz anlayışın cevaplama değerine göre öz anlayışın romantik ilişki kalitesi ile arasında pozitif anlamda orta düzeyde ilişkisi olduğu sonucu bulunmuştur.

Deniz, Kesici ve Sümer (2008) öz anlayış ölçeğini Türkçe'ye uyar duruma getirmek amacıyla güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları oluşturmuşlardır. Çalışmada 17 ile 25 yaş arasında olan 341 üniversite öğrencisinin katılımıyla sağlanmıştır. Araştırmanın sonucunda öz anlayış ölçeğinin güvenilir ve geçerli bir ölçme aracının olması saptanmıştır. Pozitif duygu ve yaşam doyumunun öz anlayış ile arasında olumlu yönde olduğu diğer yandan öz anlayışın negatif duygu ile olumsuz yönde ilişkisi olduğu sonucu elde edilmiştir.

Kirkpatrick (2005) gestalt iki sandalye tekniğini kullanarak öz anlayışın gelişmesi amacıyla deney ve kontrol grubu olarak ikiye ayırarak 80 üniversite öğrencinin katılımıyla sağlamıştır. Yapılan çalışma sonucunda öz anlayış ve psikolojik sağlık arasında anlamlı olarak pozitif yönde ilişkisinin olması ve kişilerin öz anlayış seviyelerini yükseltmek için kullanılmakta olan bu şekilde müdahale sonuçlarında öz anlayış seviyelerinin yükseltilebileceği ve böylece bireylerin yaşam doyumu, özerklikleri, iyimserlik, sosyal bağları, mutluluk ve benlik saygısını yükseltirken; depresyon, öz eleştiri, anksiyete, nevrotizm, nevrotik mükemmeliyetçilik gibi olumlu olmayan durumları düşürdüğü elde edilmiştir.

Bayar (2016) üniversite öğrencilerinin öz anlayış düzeylerinin algılanan sosyal destek ve bağlanma tarzı bakımından yordanılmış olup olmadığı; üniversite öğrencilerinin öz anlayış düzeylerinin aile ortamına göre ve olumsuz yaşam olaylarını yaşama sıklığına göre anlamlı olan fark olup olmadığını araştırmıştır. Çalışmanın örneklem grubunu 587 üniversite öğrencisi tarafından sağlanmıştır. Araştırılan sonuca göre aile ve arkadaş tarafından algılanan sosyal destek ile kaygılı bağlanmanın bireyler üzerinde öz anlayışı olumlu şekilde yordamaktadır. Romantik ilişki ile aile ve çevre şartlarında daha az miktarda olumlu olmayan yaşam olayları yaşayan kişilerin öz anlayış seviyeleri, bu iki alanda daha fazla olumlu olmayan yaşam olayları yaşamakta

olan bireylere göre anlamlı bir nitelikte daha güçlüdür. Ayrı olarak da huzursuz-çatışmalı aile ortamında yaşayan bireylerin öz anlayış seviyelerinin, ılımlı-demokratik ve kuralcı-mükemmeliyetçi aile ortamında yaşayan bireylerden daha anlamlı biçimde az seviyede olduğu bulgusu saptanmıştır.

Pauley ve McPherson (2010) anksiyete ve depresyon teşhisi konulmakta olan 10 yetişkin bireylerde öz anlayış anlamını ve deneyimini araştırmış oldukları çalışmada, öz anlayış terimi hakkında yapılan açıklamalar sonucunda çalışmaya katılan yetişkin bireylerin öz anlayış önemli olan bir terim olarak görmekte olup anksiyete ve depresyon içinde yararlı olabileceğini düşünmüşlerdir.

Alibekiroğlu ve arkadaşları (2018) öz anlayışın yaşam doyumu ve psikolojik sağlamlık arasındaki aracı rolünü araştırmışlardır. Çalışmanın örneklem grubunu 18 ile 40 yaş arasında 308 kadın, 97 erkek olmak üzere 405 üniversite öğrencisinin katılımıyla sağlanmıştır. İncelenen araştırma sonucunda psikolojik sağlamlık ile yaşam doyumu, öz anlayış ile yaşam doyumu ve psikolojik sağlamlık ve öz anlayış arasında olumlu şekilde anlamı olan ilişkiler olduğu bulunmuştur. Ayrı olarak da psikolojik sağlamlık ve yaşam doyumu arasında öz anlayışın bir bölümünü içine alan aracı rolü olduğu tespit edilmiştir.

2.4. Algılanan Ebeveyn İlişkisi

2.4.1. Algılanan Ebeveyn İlişkisi Kavramı

Bir çocuğun ebeveynleri arasındaki ilişkiyi algılaması, onun düşüncelerinin oluşumunu ve yakın ilişkilerdeki davranım şeklini gösterecek etkiye sahip bir durumdur. Kişiler ebeveynleri tarafından aktarılan davranışların tesiri altında kalırlar ve gelecekte kendi yaşayacakları ilişkide bu şekilde olan tutumlar gösterme durumu fazladır (Davies ve Cummings, 1994). Anne ve babasının sorunları çözümüyle yollarını izlenimlemiş oldukları bu yolları kendilerine model alabilmektedirler. Ebeveynler problemlerini orantılı ve onaylanabilir şekilde çözümlerler ise çocuklar da ileride kendi yaşadıkları ilişkilerinde bu tutuma uygun metot uygulayabilirler. Bireylerin düşünce ve tutumu genelleme yapılırsa eğer bireyin aile, çevre ve yaşadığı toplulunun etkisi altında bulunmaktadır. Ebeveynlerin tutumu, evlilik içinde gelişen hadiseler gelecekte çocuğun sosyal bağlarında sorumluluğu altındaki kendine düşen görevi kabullenmesinde, uygun davranışlar göstermesinde ve başarısında etken olacaktır (Amato, 2001).

Ebeveyn ilişkisinde, tartışmanın şiddeti ve yaygınlığı mühim bir durumdur. Yaygın olan bu durum, eşlerin birbirlerine karşı sezdikleri olumlu olmayan duyguların etkileridir. Aralarında geçen bu tartışma hali fiziki tutuma dönüşüyorsa eğer çocukların bu durumun etkisi altında kalma olasılığı mümkündür (Jourilesvd., 1989). Tartışmalar olduğunda ve sonrasında çocuğun yasıttığı tepkilerin tek nedeni ebeveynlerin zıtlaşmasından kaynaklı değil bununla birlikte bu sıkıntıların ne şekilde çözümlenmiş olmasıdır (Davies ve Cummings, 1994). Çocuklarda oluşan tepki ve algılanan ebeveyn arasındaki ilişkideki bağlanımı açıklamaya çalışan iki tür varılan yargı vardır. Birincisi ebeveynler arasındaki çatışmanın, çocuğa direkt etki etmesi doğrudur. İkincisi ise anne baba ilişkisinin çocuğun tutumuna dolaylı yoldan etki ettiğini bildirmişlerdir. Doğrudan bakış açısına göre ebeveynin iletişim yolunu örnek alarak diğerleri ile iletişimini o davranışlarla karşılık vermektedir. Bu nedenle ebeveyn kendi arasında sıkıntı yaşadığında başa çıkma stiliyle, çocukta çevresiyle olan ilişkisinde bir sıkıntıya çözüm ürettiğinde görmüş olduğu davranış biçimini gösterebilmektedir. Anne ve baba sorunlarını kızarak, çatışmalı şekilde çözüm yolu bulmayı sergilerlerse çocuk da çevresinde yaşadığı ilişkilerde öfkeli davranışlar gösterecektir (Davies ve Cummmings, 1994).

Birey anne ve babasında incelediği, hoşuna gittiği ya da iyi bulmadığı nitelikleri olan ve kendisinin cinsindeki ebeveynini andıran birisinin kendisine partner olma olasılığı yüksek olduğu belirtilmiştir. Bilinçaltında kişilerin anne ve babasını andıracak nitelikte bulunan ilişki isteme arzusu bulunmaktadır. Ebeveynlerinde hoşuna gidilen niteliklere sahip biri seçildiği gibi hoşuna gidilmeyen niteliklere sahip olan birisi de tercih edilebilir ya da aynı cinsten ebeveynine benzemekte olan eş olunabilir. Anne ve babasının hoşuna gitmeyen özelliklerine benzeri kişinin tercih edilmesi en başta ilişki şemasının onlar tarafından oluşmuş olmasından dolayıdır. Genelleme yapılırsa eğer anne ve babasına benzemekte bireylerin partneri olarak tercih etmesinin iki nedeni vardır. Birincisi bireyin ilk tanınan ve öğrenilen ilişkinin anne ve babasıdır. İkinci nedeni ise anne babasının beğenmediği özelliklerinin sebep olduğu negatif durumları çocukluk zamanında düzeltmedikleri, anne ve babasının niteliğinde olan parteri seçerek onu düzeltebileceğinden dolayı ulaşmak istediği sonuç yüzündendir. Anne ve babasının değişim göstermeyen hoşuna gitmediği özellikleri içinde bulunduğu zamanda değiştirmeye çabalamasıyla izah edilmektedir (Kılıç, 2017: 89-90).

Bireyin böylece anne ve babasının evliliğinde sergilemiş olduğu davranışlar kendi ilişkisinde mühim bir faktör olmaktadır. Örnek vermek gerekirse erkek birey ebeveynleri arasındaki evlilik bağına koruyucu olarak benimsiyorsa kendisinin yaşadığı ilişkide koruyucu kadın seçebilmektedir. Farklı bir şekilde ise koruyucu tutum sergiyebilir annesinin yaptığı gibi ya da kendisi koruyucu tutum gösterirken koruyucu tutumu sergileyen birini de seçebilir. Birçok eşin kendilerine benzemekte olduğunu söyleyen Buss ve diğerlerine (1986,1988) göre genlerin nesilden nesile aktarılması için anne ve babaya benzemekte olan bireyleri tercih etmenin sağlayıcı öge olduğunu belirtmişlerdir. Evrim kuramı da bu düşünceyi dayanak sağlamaktadır. Bu kuramda, eşi tercih ederken belirtilen nitelikler gen değişkenliği ve korunmak için mühim olduğunu anlatmaktadırlar. Partnerler kendilerine benzemektedirler sebebi ise bireylerin tutumları kendi geninin sürekliliğini koruma sorumluluğunu almasına göre düzene koymaktır (Öziş ve Çelik, 2016: 2).

Çocuğun ailesinde edinmiş olduğu düşünme şekilleri, problemlere karşı bakış biçimi gelecek yaşlarda değişmesini sağlamak olabildiğince zor gerçekleşmektedir. Ailede ki ilişkilerin bu sebeple çocuk için onun gelişmesine yardım eder durumda olması lazımdır. Öyle olmazsa eğer aile dikkat etmeden çocuğunun gelecek dönemlerde ilişkilerinde olumlu olmayan durumlar yaşamasına ortam yaratmaktadırlar (Soylu, 2017, s. 189). Çocuklukta yaşanan tecrübeler, kişinin yaşamının bir parçası olup onu yeniden elde etmeye çalıştığı daha önce bildiği ve gördüğü bir evren bütününe dönüşmektedir (Pines,2017, s. 278). Aşk haritası şeklinde açıkladığı terim Money'in (1986) belleğin çocukluk yaşamındaki tecrübesiyle meydana gelen araçlardır. Çocuklar bu araçları ailesine, arkadaş çevresine ve kendi tecrübelerine tutunarak beş yaşına gelmeden gelişim gösterirler. Gelişim gösterip yaş aldıkça flört ilişkilere yönelik bilinçaltı şablonu böylece meydana gelmektedir (Pines,2017, s. 279).

Watson'a göre fikirlerine önem verilen, demokratik çevrede büyüyen ve kişi olarak varlığı diğerleri tarafından benimsenmiş bireyler kendisini daha net anlatmakta, bir işe çekinmeden girebilen ve sosyaldirler. Ancak müdahale ve baskıyla yetiştirilen çocuklar, kendini net olarak ifade edememe ve agresif tutumlar gösterebilmektedirler (Sigelman & Rider, 2009).

2.4.2.Ebeveyn Stilleri

2.4.2.1.İlgisiz Tutum

Anne ve babanın çocuklarına karşı ilgisiz tutumda olması, onların gereksinimlerini umursayamayarak çocuklarının davranışlarının sınırlarını çizmeyen ebeveynlerdir. Algılanan ebeveyn ilişkisinin ilgisiz olması, aldırmamak ya da serbest bırakmak ile tolerans göstermeyi ayırt edememektedirler. Çocuklarının neler yapmış olduğundan ya da nerede zaman geçirdiğini kontrol etmekte zayıftırlar. İlgisiz tutum ile yetiştirilen çocuklar dürtülerini kontrol etmekte ve kendi otokontrollerini yönetmede zayıf kalırlar. Çocuklarının nasıl davranacaklarını öğretemediklerinden dolayı benlik saygıları düşük bireyler yetiştirmektedirler. Ayrıca bu tutuma sahip ebeveynler çocuklarının şiddet göstermesine ve zararlı davranışlarının gelişmesine neden olurlar. Bunun sebebe ise çocuğun kendisine gösterilemeyen ilgiyi böyle davranışlarla göstererek ilgi alacağını düşünür (Soylu, 2017, s. 49).

2.4.2.2.Otoriter Tutum

Otoriter ebeveynler, çocuklarının beklenen standartlara göre şekillendirmek, değerlendirme yapmak ve kontrol etmek gibi, kendi isteklerinin buyruğu altında olmasını isteyen; aksi halde katı ve kendi kurallarını sıkı bir şekilde uygulatarak cezaya müracaat eden çocuğun isteklerini ve gereksinimlerini göz önünde bulundurmeyen ebeveynlerdir (Kısaç, 1977, s. 33). Otoriter tutuma sahip ebeveynler kendi arzularını çocuklarına karşı empoze etmekte ve çocuklarından bu arzularının yapılmasını yerine getirmelerini istemektedirler (Dönmezer, 2001). Sürekli çocuklarını eleştirir ve onların davranışlarını doğru ve uygun olarak yapıp yapmadığını inceleyerek kontrol altında tutarlar(Pamir, 2008). Sıkı disipline sahip ailelerde konuşma aktarımı yaygın olmamakla birlikte anne ve babaya boyun eymeme cezalandırılır (Dönmezer, 2001). Bu ebeveynler tarafından verilen cezalarla çocuğun hak ettiği yaptırım arasında genellikle dengeli olmayan bir durum olmaktadır (Yörükoğlu, 2003).

Çocuklar ya da gençler ebeveynleri tarafından bu tutumla büyüdüklerinde kendini ifade etmekte zorlanan, ürkek, kaygı duyan, dış dünyaya karşı ilgisi düşük, özgüveni zayıf, düşük sosyal ilişkileri olan, kendi özerkliği olmayan bağımlı bir kişilik gelişmesine yol açmaktadır. Ebeveynleri yüzünden baskı altında yetiştirilen çocuklarda iki farklı tepkisellik oluşabilmektedir. Birincisi dış dünyaya karşı ilgisi düşük ve ve buyruğa uyan ikincisi ise tüm baskılara karşı isyan edip karşı gelmektir

(Soylu, 2017, s. 45). Anne ve baba tarafından çocuğun onaylanmayan hal ve tutumları şiddet ile baskı altına alındığında çocukta pasif saldırganlık oluşabilmektedir. Çocuk böylece saygı gösteren ya da kibar olsa dahi kendine özgür bağımsız kişilik yapısına ait olmasını anne ve babasının bu tutumları yüzünden gerçekleşmesinden dolayı önlenmektedir (Özgüven, 2001).

Çalışmalarda aileleri tarafından otoriyer tutumla büyütülen erkek çocuklarda saldırgan biçimde davranış gösterme eğilimi fazlayken, kendine güvenme duygusu düzeyinin azaldığı belirtilmiştir (Maccoby & Martin, 1983). Anne ve babalar yaptıkları bu davranışların sonucuna dikkat etmeden çocuklarının saygı göstermeyen, agresif, asabi ve sinirli kişilere dönüşmesine kaynak olmaktadır (Öztürk, 2007). Bu davranışlar daha sonrada kişilerin kişiler arası ilişkilerinde sorunlar yaratmakta ve onları nazik, gereken ilgiyi göstermemeye açık, sinirli bireyler olmasını sağlamaktadır (Semerci, 2006).

Ebeveynleri tarafından fazlaca kısıtlanılan çocuklar reddedilmeye karşı fazla hassas ve reddedilmekten kaygı duyan, net bir şekilde kabul edildiğinde dahi reddedildiğine arka çıkacak işaretler aramaktadır. Belirtileri bulamadığında kendi kendine bu belirtileri yaratır. Otoriter tutuma dayalı ebeveynlerle büyütülen çocuklar gelecek dönemde ki ilişkilerinde kendisine belirtilen yakınlığa daire çıkar sağlanacağını düşündüğünden dolayı karşılık göstermede sorun yaşayabilmektedirler (Geçtan, 2018, s. 66).

2.4.2.3. Demokratik Tutum

Demokratik tutum gösteren ebeveynler çocuğunun istek ve gereksinimlerine duyarlı olan, gereken durumlarda çocuğuna sorumluluk aldırın, çocuğuna karşı saygı gösteren, çocuğun kendisiyle ilgili karar vermesini isteklendiren, çocuğuna sevgi dolu aile bütünü yaratan ve çocuğuna ceza vermek değil de onunla konuşarak durumları münakaşa ederek çözüm sağlayan ebeveynlerdir (Kuzgun, 1973).

Demokratik tutuma sahip olan ebeveynler çocuklarına olan davranışları aralarında çelişki bulunmayan, güvenli ve kararlıdır. Çocukları yapmış olduğunu davranım sonucunda ebeveynlerinden nasıl tepki gösterileceğini kestirebilirler. Çocuğunun kendisine has özelliklerini benimseyerek çocuğunun kişiliğine gereken saygıyı duymaktadırlar (Yörükoğlu, 2000). Bu sayede anne ve baba bu tutumlarıyla çocuğunun kendisini gerçekleştirmesine ve onun kişisel özelliklerini geliştirmesine

olanak sağlamaktadırlar. Demokratik tutum gösteren anne ve babaların çocukları fikirlerini net olarak söyleyen, saygılı, kendi kimliğini geliştiren ve kreatif olmasını sağlayan yetişkin bireyler olmaktadır. Ayrıca ileride yaşayacakları flört ilişkilerinde problemleri münakaşa ederek çözüm üreten anlayışlı ve flörtüne karşı saygı gösteren yetişkin olmaktadır (Kulaksızoğlu, 2002).

2.4.2.4. Koruyucu Tutum

Çocuğunun üstüne titreyen, çocuğuna zarar gelmemesi için çaba gösteren, çocuğunun tüm isteklerini gerçekleştirmeye uğraşan ebeveyn tutumudur. Örneğini çıkarmak gerekirse çocuğun fiziksel olarak sakatlanmaması için çocuğunu spor etkinliklerine gitmesine müsaade etmeyen neredeyse çocuğunu cam küre içinde yetiştirirler (Soylu, 2017, s. 49). Koruyucu tutumu gösteren anne ve babalar çocuğunun tüm arzularını gerçekleştirerek böylece çocuğunu merkeze almaktadırlar. Böyle girişimde elde edilen şey ise çocuğunun başkasının yardımına ihtiyaç duymadan güçlü bir biçimde sorunları çözebilecek durumda olmasına engel olmaktadır (Semerci, 2006)

Ebeveynleri tarafından yoğun bir şekilde denetim altında yetiştirilen çocuklar bağımsız olarak kişilik gelişmesine yol açan gayretleri anne ve babası tarafından önlenmektedir (Kulaksızoğlu, 2002). Kendisini bir birey olarak görülmemen çocukların bu sebepten dolayı benliği olumlu olarak gelişmemektedir. Anne ve babaların bu yüzden koruyucu davranış göstermesi çocuğun psikososyal gelişimini olumlu etkilememekte ve çocuğun kendisine olan güvenme duygusunun gelişmemesini sağlamaktadır. Çocukken doyum sağlanmayan gereksinimleri yüzünden yetişkinlik döneminde olsalar da diğer kişiler tarafından bu eksikliklerin karşılanması için gayret gösterirler. Böyle insanlar en çok da flört ilişkilerinde benliklerinin tamamlanmayan kısımlarını tam olması için çaba gösterirler (Geçtan, 2003, s. 37).

Anne ve babanın devamlı pozitif tutumlar gösterilmesi durumunda kişinin bağımlı bir kişilik gelişmesine yol açar. Kişiler gelişimi için olumlu olmayan bu etkiye uğrayarak kendisini güvende hissetmeyen, kendisini yalnızca daha önceden tanıştığı insanların yanında olduğunda sevinçli olduğunu anlar ve tek kaldıklarında endişeli olurlar (Köknel, 2004). Tek çocuğa sahip olan ebeveynler ve kız çocuklarına sahip olan ailelerde koruyucu tutumun etkisinin fazla olması hayata olan savaşımında geride

durmasına neden olmakta ve çocuğun böylece kendisini savunma yetisinin sürdürülmesini olumsuz nitelikte etkilemektedir (Tuzgöl, 1998).

2.4.2.5. Bağımlı Tutum

Özel hayatta bir şeye bağlanamama hali kişinin boşluğa düşmesine neden olur (Geçtan, 2003, s. 31). Flört ilişkilerinde, dostluk ilişkilerinde, aile içinde ya da başkalarına duyulan ihtiyaç bağıllık ile gerçekleşir (Sennett, 2019, s. 116). Fakat kişinin kendi kendine olan yeterli olma durumu ile diğerlerine duymakta olduğu bağımlılık ilişkisinde istikrarlı olup denge göstermesi sağlanmalıdır. Halbuki gereğinden fazla bağımlı birey daima kendisinden ödün vererek kendi benliğini baskı altında tutmaktadır. Kişi olmadığı biriymiş gibi davranım gösterirken kendi duygusal gereksinimlerini karşılamak için, başkaları tarafından razı olunan gerçek kişiliği olmamış olduğunu bilmesinden ötürü kendisini onaylanmış olarak anlamaz. Böylelikle gerçek olan benliğine uzaklaşmış olmaktadır (Geçtan, 2003, s. 56).

Bebeğin annesi tarafından görülen ilgi şekli bağlanma davranışı etkilemektedir. Ergenlik dönemi boyunca anne ve babasına karşı çocuğun göstermiş olduğu bağlanma tutumu değişim göstermektedir. Kendi benliklerini anne ve babasından ayırmakta olan bireyler ile diğer taraftan ebeveynine olduğundan fazla şekilde bağlı olarak diğerlerine bağlanma tutumu göstermede başarı gösteremeyen kişiler var olmaktadır. Ebeveynine bağlanma davranışı yetişkin hayatında sürdürerek davranışı farklı biçimlerde etkiye uğratmaktadır (Bowlby, 2020, s. 265). Yetişkin bireylerin flört ilişkilerinin yapı taşı Bowlby'e göre çocuklukta yaşanan deneyim olduğunu söylemektedir (Pines, 217, s. 210). Çocuklukta olan bağlanma tutumunun devamlılık hali yetişkin yaşamda da sürmektedir. Kişinin bulunduğu ortamda önemli değişiklikler yaşanmadığı sürede yetişkin hayatında da bağlanma davranışı sürmektedir (Bowlby, 2020, s. 265).

2.4.3. Kuşaklar Arası Aktarım

Yapılan çalışmalarda bireylerin yakın ilişkisinde nesilden nesile aktarılan erken çocukluk çağında ki durumları ya da kendisinden önce olan neslin taklidini yapma yöneliminde olduğunu belirtmektedirler. Yetişkinlik döneminde flört ilişkilerinde problemler yaşadığında, geçmişinde ebeveynleri arasında birbirlerine karşı çatışma yaşıyorlarsa eğer kendi ilişkisinde ebeveynlerinin ilişkisine benzeri tutumlar sergilemektedir (Easterbooks ve Emde, 2016: 100-101h). Ebeveynler

problemlili olan tutumlarını çocuklarına aktarım sağlamaktadırlar. Bu aktarımı çocuğun örnek alması farklı ilişkilerine bildiklerini yansımalarını sağlayabilmektedir. Bu nedenle bireyler boşanmayı daha olumlu gözlemektedir. Anne ve babanın çatışmalı beraberlik sürdürdüğü çevrede olumlu olmayan davranış sorunları fazlalaşır. Bu ilişki çerçevesinde çocuklar sorunsuz bir ilişki ve müzakere yollarını öğrenemezler. Öğrenilen bu kalıpları yaşadığı ilişkilerine aktarım sağlayabilmektedir. Ebeveynleri boşanmış ya da ayrı olan genç yetişkinler boşanmaya dair pozitif yönelimde ve evliliğe dair ise negatif yönelimde davranım gösterebilmektedirler. Bu yüzden bu çevrede büyüyen kişilerin aşka karşı negatif davranımlarına sahip olacağı göz önüne getirilmektedir (Öziş, 2016: 45).

2.4.4. Algılanan Ebeveyn İlişkileri ile İlgili Araştırmalar

Öziş (2016), 314 evlenmiş katılımcılar ile “ Evlilik Yaşam Doyumunun Algılanan Ebeveyn İlişkisi, Psikolojik Dayanıklılık ve Dinsel İnanç Gücü Açısından İncelenmesi” isimli konuyu araştırmıştır. Yapılan araştırmaya göre evlilik yaşam doyumunun algılanan ebeveyn ilişkisinin anneye dair demokratik tutum niteliği ve babaya dair ilgisiz tutum niteliği ile dinsel inanç gücü ve yılmazlık arasından anlamı olan ilişki bulunmuştur. Algılanan ebeveyn ilişkisinde babaya dair ilgisiz tutum algısında daha fazla puan alan kişiler evlilik yaşam doyumunda az seviyede olduğu, anneye dair demokratik tutum algısında daha fazla puan alanların evlilik doyumunun fazla seviyede olduğuna elde edilmiştir. Algılanan ebeveyn ilişkisinde babanın ilgisiz tutum algısı ve yılmazlığın pozitif olmayan yönde ilişkisi olduğu elde edilirken dini inancı fazla olanların algılanan ebeveyn ilişkisinde bağımlı tutum boyutunun başka şekilde ki boyutlara karşın fazla olduğu elde edilmiştir.

Jaffe ve diğerleri (2010), tarafından araştırılan bir çalışmada 293 çocuk için geç çocukluk döneminde olan mizaç rolü ve algılanan ebeveyn tutumları ile duygu düzenleme stratejisi arasındaki ilişkiler araştırılmıştır. Algılanan ebeveyn tutumlarındaki bakım boyutu ve mizaç temeli olan yaklaşımlarda esneklik boyutundan fazla puan alan kişilerin duygu düzenleme yollarından yeniden değerlendirme yolundan daha çok yararlandıkları elde edilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen mizaç çeşiti değişimsiz destekleyici ve besleyici gereksinimlerin üstlenildiği aile çevresinde uyum gösteren duygu düzenleme yollarının oluşması bakımından niteliği belirtilmektedir.

Gürcan (2015) tarafından yapılan araştırmada, 729 kişinin katılımıyla sağlanmıştır. Araştırmada “ Algılanan Ebeveyn İlişkisi, Benlik Farklılıkları, Kişilik Yapıları ve Psikolojik İyi Oluş Arasındaki İlişkiler” incelenmiştir. Bu araştırma sonucuna göre psikolojik iyi oluş, kişilik yapıları, benlik farklılıkları ve algılanan ebeveyn ilişkisi arasında anlamlı ilişki elde edilmiştir. Psikolojik iyi oluş ve benlik farklılıklarında kişilik yapısının aracı rolünde olduğunu elde etmişlerdir.

lbe (2016) , 572 kişinin olduğu çalışmada “ Algılanan Ebeveyn İlişkisi, Benlik Farklılıkları, Savunma Biçimleri ve Kendilik Bilinci Duyguları ile Psikolojik İyi Oluş Arasındaki İlişkiler” incelenmiştir. Kendilik bilinci duyguları ve savunma biçimlerinin benlik farklılıkları ve algılanan ebeveyn ilişkisi değişkenleri ile ilişkisi olduğunu elde etmiştir. Bununla beraber kendilik bilinci duyguları, savunma biçimleri, benlik farklılıkları ve algılanan ebeveyn ilişkisinin anksiyete, yaşam doyumunu ve depresyonda etkisi olduğu sonucuna varılmıştır.

şendil (1999) tarafından yapılan bir çalışmada çocukların anne ve babasının evlilik çatışmalarını nasıl algıladığı araştırılmıştır. Ebeveynleri arasında olan çatışma ile ilgili çocuklara verilen resim kartları gösterildiğinde bu kartlara verdikleri tepkilerin nasıl olduğunu incelenmiştir. Yapılan çalışmanın sonucuna göre çatışmayla ilgili kartlara çocukların “93’ünün üzüntü, korku ve kaygı” hissetmelerini söyledikleri belirtilmiştir. Çalışmadan sahip olunan farklı bir sonuca göre çatışmalı duruma maruz kaldıklarında çocukların bu durumun nedenini bilmek istemesi, yaşadıkları bu olumsuz durumdan korku duymaları, kendisinin bu çatışma haline gelme nedeni olmasını düşünmeleri, anne ve babasına oluşan bu duruma karşı olumlu olmayan duygu pekiştirdikleri tespit edilmiştir. Anne ve babasının çatışma halinde olduğu zamanda çocukların %83’ yaşanılan çatışmaya engel olmak isteği duydukları sonucuna varılmıştır.

Yıldız (2016), romantik ilişkilerde şiddetin ana-baba tutumları ve benlik saygı ile ilişkisini araştırmıştır. Katılımcıların rneklem grubunu 607 niversite ğrencisi tarafından oluşturulmuştur. Çalışmanın sonucunda elde edilen niversite ğrencilerinde romantik ilişkilerinde şiddet puanlaması ile öğrencilerin cinsiyeti, anne ve baba birliktelik hali, baba eğitim durumu, anne eğitim durumu arasında anlamlı bir şekilde farklı olma durumu elde edilmemiştir. Çalışmada uygulanan korelasyon sonucuna göre romantik ilişkide şiddet tutumuyla anne- baba tutumları ve benlik saygısı arasında anlamlı ilişki olduğu elde edilmiştir. Araştırmada edinilen bulgulara

göre romantik ilişkide şiddet tutumunun demokratik anne ve koruyucu baba tutumu, benlik saygısı arasında anlamlı halde yordadığı elde edilmiştir.

Kürtüncü, Yıldız & Kurt (2020) yaptıkları çalışmada üniversite öğrencilerinde çocukluk çağında yaşanan örselenmenin yakın ilişkilerine etkisini incelemiştir. Çalışmanın örneklem grubunu 830 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Çalışmada, çalışmacılar tarafından hazırlanmış olan “Tanımlayıcı Bilgi Formu”, “Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri” ve “Çocukluk Çağı Örselenme Yaşantıları Ölçeği” kullanılmıştır. Yapılan çalışma sonucuna göre anne ve babasının beraber olmadığı bir zaman dilimi olan öğrencilerin birlikte olanlara göre daha çok örselenmenin başından geçtikleri belirlenmiştir. Çocukluk döneminde yaşanan duygusal ve fiziksel örselenme miktarı fazlaştıkça yakın ilişkilerinde daha çok kaçınan tutumda olduğu ($p<0.05$) ve çocukluk döneminde yaşanan duygusal, cinsel ve fiziksel örselenme fazlaştıkça yakın ilişkilerde daha çok kaçınan tutumda olduğu elde edilmiştir ($p<0.001$).

M. L. Bernard & Bernard’ın (1983) yaptıkları araştırma sonucunda romantik ilişkilerinde şiddet davranışları gösteren kişilerin aile içerisinde şiddet tutumuyla karşı karşıya kaldıkları veya şahit olduklarını aktardıklarını ileri sürmüşlerdir. Şiddet tutumu yetişkinlik döneminde sürse ya da sürmemiş olsa da akran ve flört ilişkilerin erken dönemleri ile ilgili sonuçlar ile ilişkili olduğu ileri sürülmektedir. Sosyal Öğrenme Teorisine göre şiddet tutumunun kuvvetlenmesinde sürekliliğin gerekli olmadığına dikkat çekmektedir. Bunun için, kolay bir şekilde tanık olma halinin şiddet tutumunun olumlu ve olumsuz olarak kişinin şiddet tutumuyla ilgili olup olmasının belirlenebilmesi faydalı olabilecektir (Riggs & O’Leary, 1989).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde çalışmada kullanılan yöntem açıklanmış, araştırmanın modeli, araştırma grubu, ölçme araçları, verilerin toplanması ve analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1. Çalışmanın Modeli

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları, algılanan ebeveyn ilişkisi ve öz anlayış düzeyleri arasındaki ilişkileri ortaya konmasıdır. Ayrıca bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumlarının, algılanan ebeveyn ilişkisi ve öz anlayış düzeylerinin çeşitli demografik özelliklerine göre farklılaşması da değerlendirilmiştir.

Araştırma, ilişkisel tarama modeline göre gerçekleştirilmiştir. İlişkisel tarama modelleri iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkilerin varlığını ve/veya yönünü belirlemeye çalışan araştırmalardır (Karasar, 2012).

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Bu araştırmanın çalışma grubu, yaşları 18-28 arasında ($\bar{X} = 22.42$, $SS = 2.93$) değişen 354 kişiden oluşmaktadır. Araştırmanın çalışma grubuna ilişkin demografik özellikler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmanın Çalışma Grubuna İlişkin Demografik Özellikler

Özellikler		n	%
Cinsiyetiniz	Erkek	98	27.7
	Kadın	256	72.3
Anne eğitim düzeyi	Okuma-yazması yok	10	2.8
	İlkokul	148	41.8
	Lise	112	31.6
	Lisans	76	21.5
	Lisansüstü	8	2.3
Baba eğitim düzeyi	Okuma-yazması yok	1	0.3
	İlkokul	136	38.4
	Lise	108	30.5
	Lisans	89	25.1
	Lisansüstü	20	5.6
Şu an yaşadığınız yer	Köy ve İlçe/Kasaba	54	15.2
	Şehir	78	22
	Büyükşehir/Metropol	222	62.7
Aylık gelir seviyeniz	Düşük	53	15
	Orta	265	74.9
	Yüksek	36	10.2
Eğitim düzeyiniz (devam edilen)	Ön Lisans	113	31.9
	Lisans	208	58.8
	Yüksek Lisans	31	8.8
	Doktora	2	0.6
Şu anda mevcut bir romantik ilişki	Yok	198	55.9
	Var	156	44.1
Daha önce romantik ilişki	Olmadı	112	31.6
	Oldu	242	68.4
İlişkide şiddete maruz kalma	Hayır	266	75.1
	Evet	88	24.9
İlişkide maruz kalınan şiddet	Fiziksel Şiddet	12	3.4
	Psikolojik Şiddet	74	20.9
	Cinsel Şiddet	2	0.6
	Kalmadım	266	75.1
Çocukluğunuzda şiddete maruz kalma	Hayır	243	68.6
	Evet	111	31.4
Çocukluğunuzda maruz kalınan şiddet	Fiziksel Şiddet	59	16.7
	Psikolojik Şiddet	47	13.3
	Cinsel Şiddet	5	1.4
	Kalmadım	243	68.6
Toplam		354	100

Tablo 1’de verilen değerler incelendiğinde, katılımcıların, 256’sinin kadın (% 72.3) ve 98’inin erkek (% 27.7) olduğu, % 41.8’inin anne eğitim düzeyinin ilkokul olduğu; % 38.4’unun baba eğitim düzeyinin ilkokul olduğu; % 62.7’sinin büyükşehirde ikamet ettiği; % 74.9’unun aylık gelir seviyesini “orta” olarak belirttiği; % 58.8’inin lisans öğrenimine devam ettiği; % 44.1’inin şu anda mevcut bir romantik

ilişkisinin olduğu; % 68.4'unun daha en az bir romantik ilişkisinin olduğu; % 24.9'unun ilişkide şiddete maruz kaldığı ve bunun büyük bir çoğunluğunun psikolojik şiddet olduğu (% 20.9); % 31.4'unun çocukluğunda şiddete maruz kaldığı ve bunun büyük çoğunluğunu fiziksel şiddetin oluşturduğu (% 16.7) görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

3.3.1. Demografik Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan demografik bilgi formunda, katılımcıların cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, ilişki durumları, ilişkide şiddet deneyimleri, anne eğitim ve baba eğitim düzeyi gibi demografik özelliklerini sorgulanmıştır.

3.3.2. Flört Şiddeti Tutumu Ölçekleri (FŞTÖ)

Price ve Byers (1999) tarafından geliştirilen ölçeklerin kadının ve erkeğin flörtte fiziksel, psikolojik ve cinsel şiddete karşı tutumlarını belirtmektir (Price & Byers, 1999). Ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması Yumuşak ve Şahin (2014) tarafından yapılmıştır. Ölçekler 5'li Likert tipindedirler. Ölçeklerden alınan puanların artması flört şiddetine yönelik kabulün armakta olduğunu belirtir. Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği 15 madde ve Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği 12 maddeden oluşmaktadır. Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği 11 madde ve Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği 12 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin bu araştırmada örnekleme için hesaplanan iç tutarlık katsayısı Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği için .82, Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği için .89, Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği için .90 ve Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği için .86'dır.

3.3.3. Öz Anlayış Ölçeği (ÖZAN)

Neff (2003) tarafından geliştirilen öz-anlayış ölçeği (SCS; Self-Compassion Scale), katılımcıların alt ölçeklerdeki değerlere ve oradan da genel değerlere ulaşmayı amaçlamıştır. Ölçek, Öz-anlayışı oluşturan üç ana bileşenden oluşturulmuştur: öz şefkat, paylaşımların bilincinde olma ve bilinçli farkındalık. Birbiriyle ilişkili bu üç ana bileşenin asıl hedefi öz-anlayışı ölçmek olarak belirlenmiştir (Neff, 2003). Neff (2003) tarafından geliştirilen SCS'nin Türkçe uyarlaması, geçerlik ve güvenilirlik

çalışması Deniz, Kesici ve Sümer (2008) tarafından yapılmıştır. 26 maddelik öz-anlayış ölçeği 6 alt ölçekten oluşur. Araştırmacılar, Türkçe Öz-Anlayış Ölçeği (ÖAÖ)'nin orijinalinde farklı olarak ölçeğin tek boyutlu bir yapı gösterdiği ve aynı zamanda madde toplam korelasyonunda .30' altında olan 2 tane maddeyi (1. ve 22. maddeler), ölçekten çıkartarak toplam 24 maddelik bir ölçek elde etmişlerdir. Öz-anlayış ölçeğinin ölçüt-bağıntılı geçerliği ise, SCS ile RSES arasında $r=.62$; SWLS arasında $r=.45$; pozitif duygu arasında $r=.41$ ve negatif duygu arasında $r=-.48$ düzeyinde ilişkiler saptamışlardır (Deniz, Şahin ve Sümer, 2008). Ölçeğin bu araştırmada örnekleme içi hesaplanan iç tutarlık kat sayısı .90'dır.

3.3.4. Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği (AEİÖ)

Çelik & Öziş (2016) tarafından geliştirilen kendini değerlendirme ölçeği 37 madde ve beş alt ölçekten oluşmaktadır. 4'lü Likert (1 Kesinlikle Katılmıyorum-4 Tamamen Katılıyorum) tipi derecelendirme ile kodlama yapılan ölçeğin alt ölçekleri şu şekildedir; otoriter tutum, ilgisiz tutum, koruyucu tutum, demokratik tutum, bağımlı tutum. Yetişkinlere uygulanabilen ölçekte ters kodlanan madde bulunmamaktadır. Ölçekten her bir alt boyuta ilişkin puan alınabilmektedir. Yapı geçerliği için yapılan AFA sonucu ölçeğin hem anne hem de baba formunun 37 madde ve 5 faktörden (otoriter, ilgisiz, koruyucu, demokratik ve bağımlı) oluştuğu tespit edilmiştir. Ölçeğin hem anne hem de baba formuna ait faktör yükleri incelendiğinde ise maddelerin faktör yüklerinin anne formunda ,56 ile ,89 arasında sıralandığı ve baba formunda ,53 ile ,82 arasında sıralandığı görülmektedir. Ölçeğin anne formuna ait faktörlerinin (otoriter= ,80; ilgisiz= ,88; koruyucu= ,83; demokratik= ,95 ve bağımlı= ,88) ve baba formuna ait faktörlerinin (otoriter= ,73; ilgisiz= ,89; koruyucu= ,81; demokratik= ,95 ve bağımlı= ,86) iç tutarlılık katsayılarının kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir. Bu çalışma için ölçeğin anne formuna ait faktörlerinin (otoriter= ,87; ilgisiz= ,91; koruyucu= ,82; demokratik= ,96 ve bağımlı= ,86) ve baba formuna ait faktörlerinin (otoriter= ,93; ilgisiz= ,95; koruyucu= ,87; demokratik= ,97 ve bağımlı= ,83) iç tutarlılık katsayılarının kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir. Ölçeğin düzeltilmiş madde-toplam korelasyonlarının ,47 ile ,86 arasında değiştiği tespit edilmiştir. Güvenirlilik ve geçerlik çalışmaları incelendiğinde ölçeğin hem anne hem de baba formuna ilişkin puanlarının kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmüştür. Ölçekte; otoriter, ilgisiz, demokratik, koruyucu ve bağımlı alt boyut olmak üzere toplamda 5 boyut vardır. Ölçekte; 1-3. maddeler Otoriter tutumu; 4-12. maddeler

İlgisiz tutumu; 13- 18. maddeler Koruyucu tutumu, 19-30. maddeler Demokratik, 31-37. maddeler Bağımlı tutumu ölçmektedir. Belirli bir alt boyutta puanların artması, o alt boyuta dair algılanan ebeveyn ilişki tutum düzeyinin yüksek olduğu anlamına gelmektedir (Çelik & Öziş, 2016, s. 84). Ölçeğin bu araştırmada örnekleme için hesaplanan iç tutarlık katsayısı anne formu için .87 ve baba formu için .87'dir.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırma için belirlenen formlar, gönüllülük esaslı çerçevesinde katılımcılara ölçekler uygulanmadan önce araştırma hakkında detaylı bilgi verilmiştir., 2020-2021 öğrenim yılında İstanbul Gelişim Üniversitesi, Namık Kemal Üniversitesi, İstanbul Rumeli Üniversitesi'nde eğitim görmekte olan öğrencilere dağıtılmıştır. Pandemi dolayısıyla formlar öğrencilere online platformlar üzerinden uygulanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan verilerin analiz edilmesinde IBM SPSS Statistic 24 paket programları kullanılmıştır. Gruplar arası farklılaşmanın belirlenmesi için Bağımsız Örneklemeler için t-Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Değişkenler arası ilişkilerin belirlenmesinde Pearson Korelasyon Katsayısı ve Spearman korelasyon analizi tekniklerinden yararlanılmıştır.

Araştırmada parametrik testler kullanıldığından verilerin normal dağılım ölçütünü karşılayıp karşılamadığı, testler gerçekleştirilmeden önce değerlendirilmiştir. Verilerin normal dağılımdan sapma gösterip göstermediği basıklık ve çarpıklık değerleri ile belirlenmiştir. Normal dağılımlarda, basıklık ve çarpıklık değerlerinin ± 2 aralığında olması beklendiğinden (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2012) bu araştırma için normal dağılım kriterleri olarak da bu aralık dikkate alınmıştır.

Tablo 2. Araştırma Verilerinin Basıklık ve Çarpıklık Kat Sayıları

Değişkenler	\bar{X}	SS	Çarpıklık	Basıklık
Otoriter Tutum – Anne	5.36	2.74	-0.35	-0.91
İlgisiz Tutum – Anne	4.23	5.99	1.79	2.68
Koruyucu Tutum – Anne	12.21	4.26	-0.68	0.04
Demokratik Tutum – Anne	29.18	8.05	-1.18	0.74
Bağımlı Tutum – Anne	6.64	5.41	0.64	-0.35
Otoriter Tutum – Baba	6.25	2.73	-0.78	-0.36
İlgisiz Tutum – Baba	8.15	7.82	0.78	-0.41
Koruyucu Tutum – Baba	11.81	4.94	-0.54	-0.57
Demokratik Tutum – Baba	26.62	10.17	-0.89	-0.28
Bağımlı Tutum – Baba	6.75	5.80	0.71	-0.40
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	25.51	9.28	0.98	0.09
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	17.03	8.11	1.82	2.30
Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	18.80	8.61	1.40	1.49
Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	19.50	8.63	1.10	0.06
Öz Anlayış Ölçeği Toplam	74.40	16.44	0.15	0.25

Normal Dağılım: Bu araştırmada verilerin dağılımına ilişkin bulgular basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiştir. Bu sınırlar çeşitli kaynaklara göre farklılık gösterse de sosyal bilimlerde yaygın kabul ± 1.5 şeklindedir (Field, 2005: s.72; Tabachnick & Fidell, 2013: s.349). Bu çalışmada toplanan verilen çarpıklık ve basıklık değerlerinin incelendiğinde çarpıklık için değerlerin .15 ile 1.82 arasında; basıklık değerlerinin ise .06 ile 2.68 arasında değiştiği görülmektedir. Hesaplanan bu değerler göz önüne alındığında, verinin normal dağılımdan sapma göstermediği dolayısıyla normal dağılım sınırları içerisinde olduğu belirtilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde katılımcılardan Kişisel Bilgi Formu, Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği, Öz Anlayış Ölçeği ile Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği kullanılarak toplanan verilerin analiz edilmesi neticesinde elde edilen bulgular ve bu bulgular temel alınarak yapılan açıklamalar yer almaktadır.

4.1. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Cinsiyetlerine Göre Farklılaşması

Katılımcıların Flört Şiddeti Tutumu Ölçeklerinden, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeğinden ve Öz Anlayış Ölçeğinden aldıkları ortalama puanların cinsiyetlerine göre farklılaşması bağımsız örneklem için t-Testi ile değerlendirilmiş analiz sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Cinsiyetlerine Göre Farklılaşması t-Testi Sonuçları

Ölçümler	Cinsiyet	n	\bar{X}	SS	t	Sd	P
Otoriter Tutum – Anne	Kadın	256	5.43	2.77	0.79	352	0.43
	Erkek	98	5.17	2.67			
İlgisiz Tutum – Anne	Kadın	256	4.12	5.98	-0.57	352	0.57
	Erkek	98	4.52	6.06			
Koruyucu Tutum – Anne	Kadın	256	12.08	4.23	-0.93	352	0.35
	Erkek	98	12.55	4.33			
Demokratik Tutum – Anne	Kadın	256	28.83	8.24	-1.31	352	0.19
	Erkek	98	30.08	7.48			
Bağımlı Tutum – Anne	Kadın	256	6.11	5.23	-3.02	352	0.00
	Erkek	98	8.03	5.66			
Otoriter Tutum – Baba	Kadın	256	6.25	2.80	0.05	352	0.96
	Erkek	98	6.23	2.53			
İlgisiz Tutum – Baba	Kadın	256	8.36	8.15	0.83	352	0.41
	Erkek	98	7.59	6.88			
Koruyucu Tutum – Baba	Kadın	256	11.48	5.18	-2.08	352	0.04
	Erkek	98	12.69	4.17			
Demokratik Tutum – Baba	Kadın	256	25.96	10.62	-1.99	352	0.05
	Erkek	98	28.36	8.70			
Bağımlı Tutum – Baba	Kadın	256	6.05	5.59	-3.73	352	0.00
	Erkek	98	8.57	5.95			
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Kadın	256	23.29	8.14	-7.91	352	0.00
	Erkek	98	31.33	9.59			
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Kadın	256	16.34	7.60	-2.63	352	0.01
	Erkek	98	18.85	9.12			
Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Kadın	256	17.73	7.98	-3.85	352	0.00
	Erkek	98	21.59	9.58			
Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Kadın	256	18.50	8.05	-3.59	352	0.00
	Erkek	98	22.11	9.54			
Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Kadın	256	73.21	16.76	-2.22	352	0.03
	Erkek	98	77.52	15.23			

*Anlamlılık düzeyi : p < 0.5

Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan [$t(352) = -3.02, p < .05$], Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan [$t(352) = -2.08, p < .05$], Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan [$t(352) = -3.73, p < .05$], Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden [$t(352) = -7.94, p < .05$], Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeğinden [$t(352) = -2.63, p < .05$], Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden [$t(352) = -3.85, p < .05$], Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden [$t(352) = -3.59, p < .05$] ve Öz Anlayış Ölçeğinden [$t(352) = -2.22, p < .05$] aldıkları ortalama puanların cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Erkeklerin bu alanlardan aldığı ortalama puanlar kadınlardan daha yüksektir. Diğer değişkenlerde cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmektedir.

4.2. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Yaşanılan Yere Göre Farklılaşması

Katılımcıların Flört Şiddeti Tutumu Ölçeklerinden, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeğinden ve Öz Anlayış Ölçeğinden aldıkları ortalama puanların yaşanılan yere göre farklılaşması ANOVA ile değerlendirilmiş analiz sonuçları Tablo 4 ve 5'te verilmiştir.

Tablo 4. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Yaşanılan Yere Göre Farklılaşması

		N	\bar{X}	ss	K.T	Sd	K.O	F	p	Fark*
Otoriter Tutum - Anne	Köy ve İlçe/Kasaba	54	5.09	2.47	7.127	2	3.563	0.47	0.62	-
	Şehir	78	5.56	2.70	2648.311	351	7.545			
	Büyükşehir/Metropol	222	5.35	2.82	2655.438	353				
İlgisiz Tutum - Anne	Köy ve İlçe/Kasaba	54	5.31	6.98	173.647	2	86.823	2.44	0.09	-
	Şehir	78	5.00	6.13	12508.819	351	35.638			
	Büyükşehir/Metropol	222	3.69	5.64	12682.466	353				
Koruyucu Tutum - Anne	Köy ve İlçe/Kasaba	54	12.57	4.16	8.363	2	4.182	0.23	0.80	-
	Şehir	78	12.14	3.75	6388.747	351	18.202			
	Büyükşehir/Metropol	222	12.15	4.46	6397.11	353				
Demokratik Tutum - Anne	Köy ve İlçe/Kasaba	54	28.57	6.92	30.419	2	15.21	0.23	0.79	-
	Şehir	78	29.03	8.30	22835.369	351	65.058			
	Büyükşehir/Metropol	222	29.38	8.23	22865.788	353				
Bağımlı Tutum - Anne	Köy ve İlçe/Kasaba	54	7.98	5.82	179.587	2	89.794	3.10	0.05	-
	Şehir	78	7.19	5.22	10165.565	351	28.962			
	Büyükşehir/Metropol	222	6.13	5.33	10345.153	353				
Otoriter Tutum - Baba	Köy ve İlçe/Kasaba	54	6.41	2.81	5.511	2	2.756	0.37	0.69	-
	Şehir	78	6.03	2.69	2616.107	351	7.453			
	Büyükşehir/Metropol	222	6.28	2.73	2621.619	353				
İlgisiz Tutum - Baba	Köy ve İlçe/Kasaba	54	9.26	8.13	168.507	2	84.254	1.38	0.25	-
	Şehir	78	7.03	7.31	21394.558	351	60.953			
	Büyükşehir/Metropol	222	8.27	7.89	21563.065	353				
Koruyucu Tutum - Baba	Köy ve İlçe/Kasaba	54	11.65	4.47	145.906	2	72.953	3.02	0.05	-
	Şehir	78	13.01	4.68	8471.788	351	24.136			
	Büyükşehir/Metropol	222	11.43	5.09	8617.695	353				
Demokratik Tutum - Baba	Köy ve İlçe/Kasaba	54	25.78	8.66	175.052	2	87.526	0.85	0.43	-

	Şehir	78	27.88	10.15	36333.98	351	103.516		
	Büyükşehir/Metropol	222	26.39	10.51	36509.031	353			
Bağımlı Tutum - Baba	Köy ve İlçe/Kasaba	54	6.80	6.24	63.66	2	31.83	0.95	0.39
	Şehir	78	7.51	5.73	11795.458	351	33.605		
	Büyükşehir/Metropol	222	6.46	5.71	11859.119	353			

* Games-Howell

Tablo 5. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Yaşanılan Yere Göre Farklılaşması – Devamı

		n	\bar{X}	ss	K.T	Sd	K.O	F	p	Fark*
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Köy ve İlçe/Kasaba	54	27.63	10.12	971.055	2	485.528	5.79	0.00	
	Şehir	78	27.68	10.34	29427.4	351	83.839			Şehir > Büyükşehir
	Büyükşehir/Metropol	222	24.23	8.45	30398.455	353				
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Köy ve İlçe/Kasaba	54	18.89	9.92	1517.395	2	758.698	12.26	0.00	Şehir > Büyükşehir, Köy ve İlçe/Kasaba > Büyükşehir
	Şehir	78	20.21	10.23	21725.263	351	61.895			
	Büyükşehir/Metropol	222	15.46	6.18	23242.658	353				
Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Köy ve İlçe/Kasaba	54	21.35	10.49	809.713	2	404.856	5.60	0.00	Köy ve İlçe/Kasaba > Büyükşehir
	Şehir	78	20.27	9.26	25385.643	351	72.324			
	Büyükşehir/Metropol	222	17.66	7.65	26195.356	353				
Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Köy ve İlçe/Kasaba	54	21.85	10.08	916.374	2	458.187	6.34	0.00	Şehir > Büyükşehir, Köy ve İlçe/Kasaba > Büyükşehir
	Şehir	78	21.38	9.69	25388.123	351	72.331			
	Büyükşehir/Metropol	222	18.26	7.60	26304.497	353				
Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Köy ve İlçe/Kasaba	54	75.83	16.12	131.596	2	65.798	0.24	0.79	
	Şehir	78	74.05	17.60	95295.444	351	271.497			
	Büyükşehir/Metropol	222	74.18	16.15	95427.04	353				

* Games-Howell anlamlılık düzeyi : p < 0.5

Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan [F(3, 350)= 2.78, p<.05], Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden [F(3, 350)= 4.03, p<.05], Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeğinden [F(3, 350)= 8.99, p<.05], Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden [F(3, 350)= 3.95, p<.05] ve Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden [F(3, 350)= 4.73, p<.05] aldıkları ortalama puanların yaşadıkları yere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Levene testine göre tüm alanlarda homojenlik varsayımı karşılanmadığından Games-Howell Post hoc testi kullanılmıştır. Yapılan post-hoc testlerinde, şehirde yaşayan katılımcıların Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar, büyükşehirde yaşayan katılımcılardan daha yüksektir.

4.3. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Eğitim Düzeylerine Göre Farklaşması

Katılımcıların Flört Şiddeti Tutumu Ölçeklerinden, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeğinden ve Öz Anlayış Ölçeğinden aldıkları ortalama puanların eğitim düzeyine göre farklılaşması ANOVA ile değerlendirilmiş analiz sonuçları Tablo 6 ve 7’de verilmiştir.

Tablo 6. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Eğitim Durumuna Göre Farklaşması

		n	\bar{X}	ss	Varyans	K.T	Sd	K.O	F	p	Fark
Otoriter Tutum – Anne	Ön Lisans	113	6.03	2.56	Gruplar içi	79.5	2	39.75	5.42	0.01	Ön Lisans > Lisans
	Lisans	208	4.99	2.76	Gruplar arası	2575.938	351	7.339			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	5.42	2.88	Toplam	2655.438	353				
İlgisiz Tutum – Anne	Ön Lisans	113	4.81	6.67	Gruplar içi	257.044	2	128.522	3.63	0.03	
	Lisans	208	3.59	5.29	Gruplar arası	12425.422	351	35.4			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	6.24	7.19	Toplam	12682.466	353				
Koruyucu Tutum – Anne	Ön Lisans	113	13.05	4.14	Gruplar içi	125.388	2	62.694	3.51	0.03	Ön Lisans > Lisans
	Lisans	208	11.75	4.30	Gruplar arası	6271.722	351	17.868			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	12.27	4.01	Toplam	6397.11	353				
Demokratik Tutum – Anne	Ön Lisans	113	30.13	7.85	Gruplar içi	153.08	2	76.54	1.18	0.31	
	Lisans	208	28.76	8.29	Gruplar arası	22712.708	351	64.709			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	28.52	7.04	Toplam	22865.788	353				
Bağımlı Tutum – Anne	Ön Lisans	113	7.55	5.36	Gruplar içi	139.878	2	69.939	2.41	0.09	
	Lisans	208	6.17	5.41	Gruplar arası	10205.275	351	29.075			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	6.55	5.40	Toplam	10345.153	353				
Otoriter Tutum – Baba	Ön Lisans	113	6.93	2.65	Gruplar içi	85.926	2	42.963	5.95	0.00	Ön Lisans > Lisans
	Lisans	208	5.85	2.73	Gruplar arası	2535.692	351	7.224			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	6.39	2.51	Toplam	2621.619	353				
İlgisiz Tutum – Baba	Ön Lisans	113	8.41	8.38	Gruplar içi	193.218	2	96.609	1.59	0.21	
	Lisans	208	7.68	7.56	Gruplar arası	21369.847	351	60.883			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	10.21	7.22	Toplam	21563.065	353				
Koruyucu Tutum – Baba	Ön Lisans	113	12.66	5.15	Gruplar içi	119.971	2	59.985	2.48	0.09	
	Lisans	208	11.41	4.83	Gruplar arası	8497.724	351	24.21			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	11.42	4.69	Toplam	8617.695	353				
Demokratik Tutum – Baba	Ön Lisans	113	26.62	10.71	Gruplar içi	9.36	2	4.68	0.05	0.96	
	Lisans	208	26.55	10.17	Gruplar arası	36499.672	351	103.988			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	27.12	8.40	Toplam	36509.031	353				
Bağımlı Tutum – Baba	Ön Lisans	113	6.95	5.93	Gruplar içi	61.502	2	30.751	0.92	0.40	
	Lisans	208	6.46	5.63	Gruplar arası	11797.616	351	33.611			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	7.85	6.38	Toplam	11859.119	353				

*Anlamlılık düzeyi : $p < 0.5$

Tablo 7. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Eğitim Durumuna Göre Farklaşması-Devamı

		n	\bar{X}	ss	Varyans	K.T	Sd	K.O	F	P	Fark
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Ön Lisans	113	27.89	9.59	Gruplar içi	1161.257	2	580.629	6.97	0.00	Ön Lisans > Lisans
	Lisans	208	24.01	8.74	Gruplar arası	29237.198	351	83.297			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	26.79	9.91	Toplam	30398.455	353				
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Ön Lisans	113	18.37	9.27	Gruplar içi	388.626	2	194.313	2.98	0.05	
	Lisans	208	16.16	7.31	Gruplar arası	22854.033	351	65.111			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	17.94	8.25	Toplam	23242.658	353				
Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Ön Lisans	113	20.48	8.88	Gruplar içi	939.4	2	469.7	6.53	0.00	Ön Lisans > Lisans
	Lisans	208	17.45	7.90	Gruplar arası	25255.956	351	71.954			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	21.52	10.46	Toplam	26195.356	353				
Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Ön Lisans	113	21.36	9.24	Gruplar içi	656.821	2	328.411	4.49	0.01	Ön Lisans > Lisans
	Lisans	208	18.39	8.00	Gruplar arası	25647.676	351	73.07			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	20.06	9.44	Toplam	26304.497	353				
Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Ön Lisans	113	75.46	14.58	Gruplar içi	465.21	2	232.605	0.86	0.42	
	Lisans	208	73.48	17.23	Gruplar arası	94961.829	351	270.547			
	Yüksek Lisans/Dr.	33	76.61	17.40	Toplam	95427.04	353				

*Anlamlılık düzeyi : $p < 0.5$

Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Otoriter Tutum alt boyutundan [$F(2, 351)= 5.42, p<.05$], Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan [$F(2, 351)= 3.63, p<.05$], Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan [$F(2, 351)= 3.51, p<.05$], Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Otoriter Tutum alt boyutundan [$F(2, 351)= 5.95, p<.05$], Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden [$F(2, 351)= 6.97, p<.05$], Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden [$F(2, 351)= 6.53, p<.05$] ve Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden [$F(2, 351)= 4.49, p<.05$] aldıkları ortalama puanların eğitim durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Levene testine göre tüm alanlarda homojenlik

varsayımı karşılanmadığından Games-Howell Post hoc testi kullanılmıştır. Yapılan post-hoc testlerinde, Ön Lisans düzeyinde öğrenimine devam eden katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Otoriter Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Otoriter Tutum alt boyutundan, Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar, lisans öğrenimine devam eden katılımcılardan daha yüksektir.

4.4. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin İlişki Durumlarına Göre Farklılaşması

Katılımcıların Flört Şiddeti Tutumu Ölçeklerinden, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeğinden ve Öz Anlayış Ölçeğinden aldıkları ortalama puanların ilişki durumlarına göre farklılaşması bağımsız örneklem için t-Testi ile değerlendirilmiş analiz sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin ilişki Durumuna Göre Farklılaşması

Ölçümler	Şu anda romantik ilişki	n	\bar{X}	SS	t	Sd	p
Otoriter Tutum – Anne	Var	156	5.19	2.75	-1.05	352	0.29
	Yok	198	5.49	2.74			
İlgisiz Tutum – Anne	Var	156	5.04	6.72	2.27	352	0.02
	Yok	198	3.59	5.29			
Koruyucu Tutum – Anne	Var	156	12.12	3.94	-0.35	352	0.72
	Yok	198	12.28	4.50			
Demokratik Tutum – Anne	Var	156	28.85	7.62	-0.68	352	0.50
	Yok	198	29.43	8.38			
Bağımlı Tutum – Anne	Var	156	7.07	5.40	1.32	352	0.19
	Yok	198	6.31	5.42			
Otoriter Tutum – Baba	Var	156	6.31	2.83	0.38	352	0.71
	Yok	198	6.20	2.65			
İlgisiz Tutum – Baba	Var	156	9.37	8.03	2.62	352	0.01
	Yok	198	7.19	7.53			
Koruyucu Tutum – Baba	Var	156	10.75	4.88	-3.66	352	0.00
	Yok	198	12.65	4.84			
Demokratik Tutum – Baba	Var	156	24.87	10.72	-2.92	352	0.00
	Yok	198	28.01	9.52			
Bağımlı Tutum – Baba	Var	156	6.88	6.27	0.38	352	0.70
	Yok	198	6.64	5.41			
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Var	156	26.44	10.12	1.67	352	0.10
	Yok	198	24.78	8.52			
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Var	156	17.85	8.94	1.70	352	0.09
	Yok	198	16.38	7.36			
Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Var	156	19.77	9.34	1.89	352	0.06
	Yok	198	18.03	7.93			
Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Var	156	20.04	9.34	1.05	352	0.30
	Yok	198	19.07	8.03			
Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Var	156	73.19	17.42	-1.24	352	0.22
	Yok	198	75.36	15.60			

*Anlamlılık düzeyi : $p < 0.5$

Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan [$t(352)= 2.27, p<.05$], Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan [$t(352)= 2.62, p<.05$], Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan [$t(352)= -3.66, p<.05$] ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan [$t(352)= -2.92, p<.05$] aldıkları ortalama puanların ilişki durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Buna göre, su anda bir romantik ilişkisi olan katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar ilişkisi olmayanlardan daha

yüksektir. Ancak, su anda bir romantik olmayan katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar ilişkisi olanlardan daha yüksektir.

4.5. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Geçmiş İlişki Durumlarına Göre Farklılaşması

Katılımcıların Flört Şiddeti Tutumu Ölçeklerinden, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeğinden ve Öz Anlayış Ölçeğinden aldıkları ortalama puanların geçmiş ilişki durumlarına göre farklılaşması bağımsız örneklem için t-Testi ile değerlendirilmiş analiz sonuçları Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Geçmiş İlişki Durumuna Göre Farklılaşması

Ölçümler	Geçmiş romantik ilişki	N	\bar{X}	SS	<i>t</i>	Sd	<i>p</i>
Otoriter Tutum – Anne	Oldu	242	5.36	2.78	0.05	352	0.96
	Olmadı	112	5.35	2.67			
İlgisiz Tutum – Anne	Oldu	242	4.14	6.04	-0.39	352	0.70
	Olmadı	112	4.41	5.91			
Koruyucu Tutum – Anne	Oldu	242	12.41	4.23	1.31	352	0.19
	Olmadı	112	11.78	4.30			
Demokratik Tutum – Anne	Oldu	242	29.74	7.69	1.95	352	0.05
	Olmadı	112	27.96	8.69			
Bağımlı Tutum – Anne	Oldu	242	6.63	5.68	-0.06	352	0.95
	Olmadı	112	6.67	4.82			
Otoriter Tutum – Baba	Oldu	242	6.12	2.82	-1.32	352	0.19
	Olmadı	112	6.53	2.51			
İlgisiz Tutum – Baba	Oldu	242	7.83	7.59	-1.13	352	0.26
	Olmadı	112	8.84	8.27			
Koruyucu Tutum – Baba	Oldu	242	11.93	4.77	0.67	352	0.50
	Olmadı	112	11.55	5.30			
Demokratik Tutum – Baba	Oldu	242	27.37	9.71	2.04	352	0.04
	Olmadı	112	25.01	10.96			
Bağımlı Tutum – Baba	Oldu	242	6.91	6.08	0.80	352	0.43
	Olmadı	112	6.38	5.13			
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Oldu	242	25.39	9.68	-0.37	352	0.72
	Olmadı	112	25.78	8.40			
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Oldu	242	16.28	7.61	-2.58	352	0.01
	Olmadı	112	18.65	8.94			
Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Oldu	242	18.19	8.39	-1.96	352	0.05
	Olmadı	112	20.11	8.99			
Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Oldu	242	18.92	8.28	-1.86	352	0.06
	Olmadı	112	20.75	9.26			
Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Oldu	242	74.52	17.16	0.19	352	0.85
	Olmadı	112	74.15	14.85			

*Anlamlılık düzeyi : $p < 0.5$

Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan [$t(352)= 2.04, p<.05$] ve Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeğinden [$t(352)= -2.58, p<.05$] aldıkları ortalama puanların geçmiş ilişki durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Buna göre, geçmişte bir romantik ilişkisi olan katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar geçmişte ilişkisi olmayanlardan daha yüksektir. Ancak, geçmişte bir romantik olmayan katılımcıların Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar geçmişte ilişkisi olanlardan daha yüksektir.

4.6. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin İlişkide Şiddete Maruz Kalma Durumlarına Göre Farklılaşması

Katılımcıların Flört Şiddeti Tutumu Ölçeklerinden, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeğinden ve Öz Anlayış Ölçeğinden aldıkları ortalama puanların ilişkide şiddete maruz kalma durumlarına göre farklılaşması bağımsız örneklem için t-Testi ile değerlendirilmiş analiz sonuçları Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin İlişkide Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Farklılaşması

Ölçümler	İlişkide şiddete maruz kalma	N	\bar{X}	SS	t	Sd	p																																																																																																																																																																				
Otoriter Tutum – Anne	Evet	88	5.78	2.71	1.68	352	0.09																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	5.22	2.74				İlgisiz Tutum – Anne	Evet	88	4.76	6.90	0.96	352	0.34	Hayır	266	4.05	5.67	Koruyucu Tutum – Anne	Evet	88	12.44	3.90	0.59	352	0.56	Hayır	266	12.14	4.37	Demokratik Tutum – Anne	Evet	88	29.05	6.79	-0.18	352	0.86	Hayır	266	29.22	8.43	Bağımlı Tutum – Anne	Evet	88	6.63	5.96	-0.04	352	0.97	Hayır	266	6.65	5.23	Otoriter Tutum – Baba	Evet	88	6.07	2.94	-0.71	352	0.48	Hayır	266	6.30	2.65	İlgisiz Tutum – Baba	Evet	88	9.65	8.11	2.08	352	0.04	Hayır	266	7.65	7.67	Koruyucu Tutum – Baba	Evet	88	10.69	5.10	-2.47	352	0.01	Hayır	266	12.18	4.84	Demokratik Tutum – Baba	Evet	88	24.10	10.53	-2.71	352	0.01	Hayır	266	27.46	9.93	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	88	5.86	5.48	-1.65	352	0.10	Hayır	266	7.04	5.88	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	24.36	8.52	-1.34	352	0.18	Hayır	266	25.89	9.50	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	88	16.86	8.47	-0.22	352	0.82	Hayır	266	17.09	8.01	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	17.85	8.39	-1.19	352	0.24	Hayır	266	19.11	8.68	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10	Hayır	266	19.93	8.67	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00
İlgisiz Tutum – Anne	Evet	88	4.76	6.90	0.96	352	0.34																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	4.05	5.67				Koruyucu Tutum – Anne	Evet	88	12.44	3.90	0.59	352	0.56	Hayır	266	12.14	4.37	Demokratik Tutum – Anne	Evet	88	29.05	6.79	-0.18	352	0.86	Hayır	266	29.22	8.43	Bağımlı Tutum – Anne	Evet	88	6.63	5.96	-0.04	352	0.97	Hayır	266	6.65	5.23	Otoriter Tutum – Baba	Evet	88	6.07	2.94	-0.71	352	0.48	Hayır	266	6.30	2.65	İlgisiz Tutum – Baba	Evet	88	9.65	8.11	2.08	352	0.04	Hayır	266	7.65	7.67	Koruyucu Tutum – Baba	Evet	88	10.69	5.10	-2.47	352	0.01	Hayır	266	12.18	4.84	Demokratik Tutum – Baba	Evet	88	24.10	10.53	-2.71	352	0.01	Hayır	266	27.46	9.93	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	88	5.86	5.48	-1.65	352	0.10	Hayır	266	7.04	5.88	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	24.36	8.52	-1.34	352	0.18	Hayır	266	25.89	9.50	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	88	16.86	8.47	-0.22	352	0.82	Hayır	266	17.09	8.01	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	17.85	8.39	-1.19	352	0.24	Hayır	266	19.11	8.68	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10	Hayır	266	19.93	8.67	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00	Hayır	266	76.32	16.50								
Koruyucu Tutum – Anne	Evet	88	12.44	3.90	0.59	352	0.56																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	12.14	4.37				Demokratik Tutum – Anne	Evet	88	29.05	6.79	-0.18	352	0.86	Hayır	266	29.22	8.43	Bağımlı Tutum – Anne	Evet	88	6.63	5.96	-0.04	352	0.97	Hayır	266	6.65	5.23	Otoriter Tutum – Baba	Evet	88	6.07	2.94	-0.71	352	0.48	Hayır	266	6.30	2.65	İlgisiz Tutum – Baba	Evet	88	9.65	8.11	2.08	352	0.04	Hayır	266	7.65	7.67	Koruyucu Tutum – Baba	Evet	88	10.69	5.10	-2.47	352	0.01	Hayır	266	12.18	4.84	Demokratik Tutum – Baba	Evet	88	24.10	10.53	-2.71	352	0.01	Hayır	266	27.46	9.93	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	88	5.86	5.48	-1.65	352	0.10	Hayır	266	7.04	5.88	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	24.36	8.52	-1.34	352	0.18	Hayır	266	25.89	9.50	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	88	16.86	8.47	-0.22	352	0.82	Hayır	266	17.09	8.01	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	17.85	8.39	-1.19	352	0.24	Hayır	266	19.11	8.68	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10	Hayır	266	19.93	8.67	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00	Hayır	266	76.32	16.50																				
Demokratik Tutum – Anne	Evet	88	29.05	6.79	-0.18	352	0.86																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	29.22	8.43				Bağımlı Tutum – Anne	Evet	88	6.63	5.96	-0.04	352	0.97	Hayır	266	6.65	5.23	Otoriter Tutum – Baba	Evet	88	6.07	2.94	-0.71	352	0.48	Hayır	266	6.30	2.65	İlgisiz Tutum – Baba	Evet	88	9.65	8.11	2.08	352	0.04	Hayır	266	7.65	7.67	Koruyucu Tutum – Baba	Evet	88	10.69	5.10	-2.47	352	0.01	Hayır	266	12.18	4.84	Demokratik Tutum – Baba	Evet	88	24.10	10.53	-2.71	352	0.01	Hayır	266	27.46	9.93	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	88	5.86	5.48	-1.65	352	0.10	Hayır	266	7.04	5.88	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	24.36	8.52	-1.34	352	0.18	Hayır	266	25.89	9.50	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	88	16.86	8.47	-0.22	352	0.82	Hayır	266	17.09	8.01	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	17.85	8.39	-1.19	352	0.24	Hayır	266	19.11	8.68	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10	Hayır	266	19.93	8.67	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00	Hayır	266	76.32	16.50																																
Bağımlı Tutum – Anne	Evet	88	6.63	5.96	-0.04	352	0.97																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	6.65	5.23				Otoriter Tutum – Baba	Evet	88	6.07	2.94	-0.71	352	0.48	Hayır	266	6.30	2.65	İlgisiz Tutum – Baba	Evet	88	9.65	8.11	2.08	352	0.04	Hayır	266	7.65	7.67	Koruyucu Tutum – Baba	Evet	88	10.69	5.10	-2.47	352	0.01	Hayır	266	12.18	4.84	Demokratik Tutum – Baba	Evet	88	24.10	10.53	-2.71	352	0.01	Hayır	266	27.46	9.93	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	88	5.86	5.48	-1.65	352	0.10	Hayır	266	7.04	5.88	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	24.36	8.52	-1.34	352	0.18	Hayır	266	25.89	9.50	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	88	16.86	8.47	-0.22	352	0.82	Hayır	266	17.09	8.01	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	17.85	8.39	-1.19	352	0.24	Hayır	266	19.11	8.68	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10	Hayır	266	19.93	8.67	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00	Hayır	266	76.32	16.50																																												
Otoriter Tutum – Baba	Evet	88	6.07	2.94	-0.71	352	0.48																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	6.30	2.65				İlgisiz Tutum – Baba	Evet	88	9.65	8.11	2.08	352	0.04	Hayır	266	7.65	7.67	Koruyucu Tutum – Baba	Evet	88	10.69	5.10	-2.47	352	0.01	Hayır	266	12.18	4.84	Demokratik Tutum – Baba	Evet	88	24.10	10.53	-2.71	352	0.01	Hayır	266	27.46	9.93	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	88	5.86	5.48	-1.65	352	0.10	Hayır	266	7.04	5.88	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	24.36	8.52	-1.34	352	0.18	Hayır	266	25.89	9.50	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	88	16.86	8.47	-0.22	352	0.82	Hayır	266	17.09	8.01	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	17.85	8.39	-1.19	352	0.24	Hayır	266	19.11	8.68	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10	Hayır	266	19.93	8.67	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00	Hayır	266	76.32	16.50																																																								
İlgisiz Tutum – Baba	Evet	88	9.65	8.11	2.08	352	0.04																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	7.65	7.67				Koruyucu Tutum – Baba	Evet	88	10.69	5.10	-2.47	352	0.01	Hayır	266	12.18	4.84	Demokratik Tutum – Baba	Evet	88	24.10	10.53	-2.71	352	0.01	Hayır	266	27.46	9.93	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	88	5.86	5.48	-1.65	352	0.10	Hayır	266	7.04	5.88	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	24.36	8.52	-1.34	352	0.18	Hayır	266	25.89	9.50	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	88	16.86	8.47	-0.22	352	0.82	Hayır	266	17.09	8.01	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	17.85	8.39	-1.19	352	0.24	Hayır	266	19.11	8.68	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10	Hayır	266	19.93	8.67	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00	Hayır	266	76.32	16.50																																																																				
Koruyucu Tutum – Baba	Evet	88	10.69	5.10	-2.47	352	0.01																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	12.18	4.84				Demokratik Tutum – Baba	Evet	88	24.10	10.53	-2.71	352	0.01	Hayır	266	27.46	9.93	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	88	5.86	5.48	-1.65	352	0.10	Hayır	266	7.04	5.88	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	24.36	8.52	-1.34	352	0.18	Hayır	266	25.89	9.50	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	88	16.86	8.47	-0.22	352	0.82	Hayır	266	17.09	8.01	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	17.85	8.39	-1.19	352	0.24	Hayır	266	19.11	8.68	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10	Hayır	266	19.93	8.67	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00	Hayır	266	76.32	16.50																																																																																
Demokratik Tutum – Baba	Evet	88	24.10	10.53	-2.71	352	0.01																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	27.46	9.93				Bağımlı Tutum – Baba	Evet	88	5.86	5.48	-1.65	352	0.10	Hayır	266	7.04	5.88	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	24.36	8.52	-1.34	352	0.18	Hayır	266	25.89	9.50	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	88	16.86	8.47	-0.22	352	0.82	Hayır	266	17.09	8.01	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	17.85	8.39	-1.19	352	0.24	Hayır	266	19.11	8.68	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10	Hayır	266	19.93	8.67	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00	Hayır	266	76.32	16.50																																																																																												
Bağımlı Tutum – Baba	Evet	88	5.86	5.48	-1.65	352	0.10																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	7.04	5.88				Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	24.36	8.52	-1.34	352	0.18	Hayır	266	25.89	9.50	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	88	16.86	8.47	-0.22	352	0.82	Hayır	266	17.09	8.01	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	17.85	8.39	-1.19	352	0.24	Hayır	266	19.11	8.68	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10	Hayır	266	19.93	8.67	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00	Hayır	266	76.32	16.50																																																																																																								
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	24.36	8.52	-1.34	352	0.18																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	25.89	9.50				Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	88	16.86	8.47	-0.22	352	0.82	Hayır	266	17.09	8.01	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	17.85	8.39	-1.19	352	0.24	Hayır	266	19.11	8.68	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10	Hayır	266	19.93	8.67	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00	Hayır	266	76.32	16.50																																																																																																																				
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	88	16.86	8.47	-0.22	352	0.82																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	17.09	8.01				Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	17.85	8.39	-1.19	352	0.24	Hayır	266	19.11	8.68	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10	Hayır	266	19.93	8.67	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00	Hayır	266	76.32	16.50																																																																																																																																
Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	17.85	8.39	-1.19	352	0.24																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	19.11	8.68				Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10	Hayır	266	19.93	8.67	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00	Hayır	266	76.32	16.50																																																																																																																																												
Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	88	18.19	8.42	-1.64	352	0.10																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	19.93	8.67				Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00	Hayır	266	76.32	16.50																																																																																																																																																								
Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	88	68.60	14.90	-3.89	352	0.00																																																																																																																																																																				
	Hayır	266	76.32	16.50																																																																																																																																																																							

*Anlamlılık düzeyi : $p < 0.5$

Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan [$t(352)= 2.08, p<.05$], Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan [$t(352)= -2.47, p<.05$], Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan [$t(352)= -2.71, p<.05$] ve Öz Anlayış Ölçeğinden [$t(352)= -3.89, p<.05$] aldıkları ortalama puanların ilişkide şiddete maruz kalma durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre, ilişkide şiddete maruz kalan

katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar ilişkide şiddete maruz kalmayan katılımcılardan daha yüksektir. Ancak, ilişkide şiddete maruz kalmayan katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan ve Öz Anlayış Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar ilişkide şiddete maruz kalan katılımcılardan daha yüksektir.

4.7. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Çocukluğunda Şiddete Maruz Kalma Durumlarına Göre Farklılaşması

Katılımcıların Flört Şiddeti Tutumu Ölçeklerinden, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeğinden ve Öz Anlayış Ölçeğinden aldıkları ortalama puanların çocukluğunda şiddete maruz kalma durumlarına göre farklılaşması bağımsız örneklem için t-Testi ile değerlendirilmiş analiz sonuçları Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Çocukluğunda Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Farklılaşması

Ölçümler	Çocukluğunuzda şiddete maruz kalma	n	\bar{X}	SS	T	Sd	p																																																																																																																																																																				
Otoriter Tutum – Anne	Evet	111	5.92	2.86	2.62	352	0.01																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	5.10	2.65				İlgisiz Tutum – Anne	Evet	111	4.77	6.23	1.16	352	0.25	Hayır	243	3.98	5.88	Koruyucu Tutum – Anne	Evet	111	11.86	4.41	-1.04	352	0.30	Hayır	243	12.37	4.19	Demokratik Tutum – Anne	Evet	111	27.92	8.52	-2.00	352	0.05	Hayır	243	29.75	7.77	Bağımlı Tutum – Anne	Evet	111	7.22	5.93	1.35	352	0.18	Hayır	243	6.38	5.15	Otoriter Tutum – Baba	Evet	111	6.55	2.78	1.42	352	0.16	Hayır	243	6.11	2.69	İlgisiz Tutum – Baba	Evet	111	10.33	8.46	3.61	352	0.00	Hayır	243	7.15	7.31	Koruyucu Tutum – Baba	Evet	111	10.75	5.46	2.77	352	0.01	Hayır	243	12.30	4.61	Demokratik Tutum – Baba	Evet	111	23.38	11.81	-4.15	352	0.00	Hayır	243	28.11	8.97	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	111	6.59	5.97	-0.33	352	0.74	Hayır	243	6.81	5.73	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	25.59	9.33	0.10	352	0.92	Hayır	243	25.48	9.28	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	111	16.24	7.77	-1.24	352	0.22	Hayır	243	17.39	8.26	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	18.66	7.89	-0.21	352	0.84	Hayır	243	18.86	8.94	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47	Hayır	243	19.72	8.84	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00
İlgisiz Tutum – Anne	Evet	111	4.77	6.23	1.16	352	0.25																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	3.98	5.88				Koruyucu Tutum – Anne	Evet	111	11.86	4.41	-1.04	352	0.30	Hayır	243	12.37	4.19	Demokratik Tutum – Anne	Evet	111	27.92	8.52	-2.00	352	0.05	Hayır	243	29.75	7.77	Bağımlı Tutum – Anne	Evet	111	7.22	5.93	1.35	352	0.18	Hayır	243	6.38	5.15	Otoriter Tutum – Baba	Evet	111	6.55	2.78	1.42	352	0.16	Hayır	243	6.11	2.69	İlgisiz Tutum – Baba	Evet	111	10.33	8.46	3.61	352	0.00	Hayır	243	7.15	7.31	Koruyucu Tutum – Baba	Evet	111	10.75	5.46	2.77	352	0.01	Hayır	243	12.30	4.61	Demokratik Tutum – Baba	Evet	111	23.38	11.81	-4.15	352	0.00	Hayır	243	28.11	8.97	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	111	6.59	5.97	-0.33	352	0.74	Hayır	243	6.81	5.73	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	25.59	9.33	0.10	352	0.92	Hayır	243	25.48	9.28	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	111	16.24	7.77	-1.24	352	0.22	Hayır	243	17.39	8.26	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	18.66	7.89	-0.21	352	0.84	Hayır	243	18.86	8.94	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47	Hayır	243	19.72	8.84	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00	Hayır	243	76.16	17.18								
Koruyucu Tutum – Anne	Evet	111	11.86	4.41	-1.04	352	0.30																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	12.37	4.19				Demokratik Tutum – Anne	Evet	111	27.92	8.52	-2.00	352	0.05	Hayır	243	29.75	7.77	Bağımlı Tutum – Anne	Evet	111	7.22	5.93	1.35	352	0.18	Hayır	243	6.38	5.15	Otoriter Tutum – Baba	Evet	111	6.55	2.78	1.42	352	0.16	Hayır	243	6.11	2.69	İlgisiz Tutum – Baba	Evet	111	10.33	8.46	3.61	352	0.00	Hayır	243	7.15	7.31	Koruyucu Tutum – Baba	Evet	111	10.75	5.46	2.77	352	0.01	Hayır	243	12.30	4.61	Demokratik Tutum – Baba	Evet	111	23.38	11.81	-4.15	352	0.00	Hayır	243	28.11	8.97	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	111	6.59	5.97	-0.33	352	0.74	Hayır	243	6.81	5.73	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	25.59	9.33	0.10	352	0.92	Hayır	243	25.48	9.28	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	111	16.24	7.77	-1.24	352	0.22	Hayır	243	17.39	8.26	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	18.66	7.89	-0.21	352	0.84	Hayır	243	18.86	8.94	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47	Hayır	243	19.72	8.84	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00	Hayır	243	76.16	17.18																				
Demokratik Tutum – Anne	Evet	111	27.92	8.52	-2.00	352	0.05																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	29.75	7.77				Bağımlı Tutum – Anne	Evet	111	7.22	5.93	1.35	352	0.18	Hayır	243	6.38	5.15	Otoriter Tutum – Baba	Evet	111	6.55	2.78	1.42	352	0.16	Hayır	243	6.11	2.69	İlgisiz Tutum – Baba	Evet	111	10.33	8.46	3.61	352	0.00	Hayır	243	7.15	7.31	Koruyucu Tutum – Baba	Evet	111	10.75	5.46	2.77	352	0.01	Hayır	243	12.30	4.61	Demokratik Tutum – Baba	Evet	111	23.38	11.81	-4.15	352	0.00	Hayır	243	28.11	8.97	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	111	6.59	5.97	-0.33	352	0.74	Hayır	243	6.81	5.73	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	25.59	9.33	0.10	352	0.92	Hayır	243	25.48	9.28	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	111	16.24	7.77	-1.24	352	0.22	Hayır	243	17.39	8.26	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	18.66	7.89	-0.21	352	0.84	Hayır	243	18.86	8.94	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47	Hayır	243	19.72	8.84	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00	Hayır	243	76.16	17.18																																
Bağımlı Tutum – Anne	Evet	111	7.22	5.93	1.35	352	0.18																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	6.38	5.15				Otoriter Tutum – Baba	Evet	111	6.55	2.78	1.42	352	0.16	Hayır	243	6.11	2.69	İlgisiz Tutum – Baba	Evet	111	10.33	8.46	3.61	352	0.00	Hayır	243	7.15	7.31	Koruyucu Tutum – Baba	Evet	111	10.75	5.46	2.77	352	0.01	Hayır	243	12.30	4.61	Demokratik Tutum – Baba	Evet	111	23.38	11.81	-4.15	352	0.00	Hayır	243	28.11	8.97	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	111	6.59	5.97	-0.33	352	0.74	Hayır	243	6.81	5.73	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	25.59	9.33	0.10	352	0.92	Hayır	243	25.48	9.28	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	111	16.24	7.77	-1.24	352	0.22	Hayır	243	17.39	8.26	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	18.66	7.89	-0.21	352	0.84	Hayır	243	18.86	8.94	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47	Hayır	243	19.72	8.84	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00	Hayır	243	76.16	17.18																																												
Otoriter Tutum – Baba	Evet	111	6.55	2.78	1.42	352	0.16																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	6.11	2.69				İlgisiz Tutum – Baba	Evet	111	10.33	8.46	3.61	352	0.00	Hayır	243	7.15	7.31	Koruyucu Tutum – Baba	Evet	111	10.75	5.46	2.77	352	0.01	Hayır	243	12.30	4.61	Demokratik Tutum – Baba	Evet	111	23.38	11.81	-4.15	352	0.00	Hayır	243	28.11	8.97	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	111	6.59	5.97	-0.33	352	0.74	Hayır	243	6.81	5.73	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	25.59	9.33	0.10	352	0.92	Hayır	243	25.48	9.28	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	111	16.24	7.77	-1.24	352	0.22	Hayır	243	17.39	8.26	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	18.66	7.89	-0.21	352	0.84	Hayır	243	18.86	8.94	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47	Hayır	243	19.72	8.84	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00	Hayır	243	76.16	17.18																																																								
İlgisiz Tutum – Baba	Evet	111	10.33	8.46	3.61	352	0.00																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	7.15	7.31				Koruyucu Tutum – Baba	Evet	111	10.75	5.46	2.77	352	0.01	Hayır	243	12.30	4.61	Demokratik Tutum – Baba	Evet	111	23.38	11.81	-4.15	352	0.00	Hayır	243	28.11	8.97	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	111	6.59	5.97	-0.33	352	0.74	Hayır	243	6.81	5.73	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	25.59	9.33	0.10	352	0.92	Hayır	243	25.48	9.28	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	111	16.24	7.77	-1.24	352	0.22	Hayır	243	17.39	8.26	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	18.66	7.89	-0.21	352	0.84	Hayır	243	18.86	8.94	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47	Hayır	243	19.72	8.84	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00	Hayır	243	76.16	17.18																																																																				
Koruyucu Tutum – Baba	Evet	111	10.75	5.46	2.77	352	0.01																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	12.30	4.61				Demokratik Tutum – Baba	Evet	111	23.38	11.81	-4.15	352	0.00	Hayır	243	28.11	8.97	Bağımlı Tutum – Baba	Evet	111	6.59	5.97	-0.33	352	0.74	Hayır	243	6.81	5.73	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	25.59	9.33	0.10	352	0.92	Hayır	243	25.48	9.28	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	111	16.24	7.77	-1.24	352	0.22	Hayır	243	17.39	8.26	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	18.66	7.89	-0.21	352	0.84	Hayır	243	18.86	8.94	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47	Hayır	243	19.72	8.84	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00	Hayır	243	76.16	17.18																																																																																
Demokratik Tutum – Baba	Evet	111	23.38	11.81	-4.15	352	0.00																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	28.11	8.97				Bağımlı Tutum – Baba	Evet	111	6.59	5.97	-0.33	352	0.74	Hayır	243	6.81	5.73	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	25.59	9.33	0.10	352	0.92	Hayır	243	25.48	9.28	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	111	16.24	7.77	-1.24	352	0.22	Hayır	243	17.39	8.26	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	18.66	7.89	-0.21	352	0.84	Hayır	243	18.86	8.94	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47	Hayır	243	19.72	8.84	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00	Hayır	243	76.16	17.18																																																																																												
Bağımlı Tutum – Baba	Evet	111	6.59	5.97	-0.33	352	0.74																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	6.81	5.73				Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	25.59	9.33	0.10	352	0.92	Hayır	243	25.48	9.28	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	111	16.24	7.77	-1.24	352	0.22	Hayır	243	17.39	8.26	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	18.66	7.89	-0.21	352	0.84	Hayır	243	18.86	8.94	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47	Hayır	243	19.72	8.84	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00	Hayır	243	76.16	17.18																																																																																																								
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	25.59	9.33	0.10	352	0.92																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	25.48	9.28				Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	111	16.24	7.77	-1.24	352	0.22	Hayır	243	17.39	8.26	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	18.66	7.89	-0.21	352	0.84	Hayır	243	18.86	8.94	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47	Hayır	243	19.72	8.84	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00	Hayır	243	76.16	17.18																																																																																																																				
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Evet	111	16.24	7.77	-1.24	352	0.22																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	17.39	8.26				Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	18.66	7.89	-0.21	352	0.84	Hayır	243	18.86	8.94	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47	Hayır	243	19.72	8.84	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00	Hayır	243	76.16	17.18																																																																																																																																
Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	18.66	7.89	-0.21	352	0.84																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	18.86	8.94				Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47	Hayır	243	19.72	8.84	Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00	Hayır	243	76.16	17.18																																																																																																																																												
Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	111	19.00	8.18	-0.73	352	0.47																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	19.72	8.84				Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00	Hayır	243	76.16	17.18																																																																																																																																																								
Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Evet	111	70.55	14.03	-3.01	352	0.00																																																																																																																																																																				
	Hayır	243	76.16	17.18																																																																																																																																																																							

*Anlamlılık düzeyi : $p < 0.5$

Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Otoriter Tutum alt boyutundan [$t(352)= 2.62, p<.05$], Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan [$t(352)= 3.61, p<.05$], Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan [$t(352)= -2.77, p<.05$], Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan [$t(352)= -4.15, p<.05$] ve Öz Anlayış Ölçeğinden [$t(352)= -$

3.01, $p < .05$] aldıkları ortalama puanların çocukluğunda şiddete maruz kalma durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre, çocukluğunda şiddete maruz kalan katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Otoriter Tutum alt boyutundan ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar çocukluğunda şiddete maruz kalmayan katılımcılardan daha yüksektir. Ancak, çocukluğunda şiddete maruz kalmayan katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan ve Öz Anlayış Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar çocukluğunda şiddete maruz kalan katılımcılardan daha yüksektir.

4.8. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Çocukluğunda Maruz Kaldığı Şiddet Durumuna Göre Farklılaşması

Katılımcıların Flört Şiddeti Tutumu Ölçeklerinden, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeğinden ve Öz Anlayış Ölçeğinden aldıkları ortalama puanların çocukluğunda maruz kaldığı şiddet durumuna göre farklılaşması bağımsız örneklem için t-Testi ile değerlendirilmiş analiz sonuçları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Çocukluğunda Maruz Kaldığı Şiddet Durumuna Göre Farklılaşması

Ölçümler	Çocukluğunuzda maruz kalınan şiddet	n	\bar{X}	SS	t	Sd	P
Otoriter Tutum – Anne	Fiziksel Şiddet	59	6.15	2.68	0.65	104	0.52
	Psikolojik Şiddet	47	5.79	3.11			
İlgisiz Tutum – Anne	Fiziksel Şiddet	59	3.75	4.69	-2.24	104	0.03
	Psikolojik Şiddet	47	6.47	7.70			
Koruyucu Tutum – Anne	Fiziksel Şiddet	59	11.75	4.31	-0.24	104	0.81
	Psikolojik Şiddet	47	11.96	4.75			
Demokratik Tutum – Anne	Fiziksel Şiddet	59	27.54	8.70	-0.13	104	0.90
	Psikolojik Şiddet	47	27.77	8.61			
Bağımlı Tutum – Anne	Fiziksel Şiddet	59	7.92	6.04	1.00	104	0.32
	Psikolojik Şiddet	47	6.74	5.93			
Otoriter Tutum – Baba	Fiziksel Şiddet	59	6.46	2.85	0.02	104	0.98
	Psikolojik Şiddet	47	6.45	2.79			
İlgisiz Tutum – Baba	Fiziksel Şiddet	59	10.22	8.43	-0.74	104	0.46
	Psikolojik Şiddet	47	11.45	8.43			
Koruyucu Tutum – Baba	Fiziksel Şiddet	59	10.75	5.26	0.44	104	0.66
	Psikolojik Şiddet	47	10.28	5.71			
Demokratik Tutum – Baba	Fiziksel Şiddet	59	23.78	11.23	0.95	104	0.35
	Psikolojik Şiddet	47	21.60	12.45			
Bağımlı Tutum – Baba	Fiziksel Şiddet	59	7.29	6.34	1.10	104	0.27
	Psikolojik Şiddet	47	5.98	5.71			
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Fiziksel Şiddet	59	28.25	9.54	2.93	104	0.00
	Psikolojik Şiddet	47	23.06	8.39			
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçeği	Fiziksel Şiddet	59	17.15	8.72	1.06	104	0.29
	Psikolojik Şiddet	47	15.51	6.73			
Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Fiziksel Şiddet	59	19.22	7.47	0.39	104	0.70
	Psikolojik Şiddet	47	18.62	8.57			
Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Fiziksel Şiddet	59	19.66	9.07	0.71	104	0.48
	Psikolojik Şiddet	47	18.51	7.31			
Öz Anlayış Ölçeği Toplam	Fiziksel Şiddet	59	71.42	11.60	0.90	104	0.37
	Psikolojik Şiddet	47	68.94	16.94			

*Anlamlılık düzeyi : $p < 0.5$

Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan [$t(104) = -2.24, p < .05$] ve Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden [$t(104) = 2.93, p < .05$] aldıkları ortalama puanların çocukluğunda maruz kaldığı şiddet durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre, psikolojik şiddete maruz kalan katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar fiziksel şiddete maruz

kalanlardan daha yüksektir. Ancak, fiziksel şiddete maruz kalan katılımcıların Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar psikolojik şiddete maruz kalanlardan daha yüksektir.

4.9. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Gelir Düzeyi, Anne Eğitim Düzeyi ve Baba Eğitim Düzeyi İle İlişkisi

Katılımcıların Flört Şiddeti Tutumu Ölçeklerinden, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeğinden ve Öz Anlayış Ölçeğinden aldıkları ortalama puanların, gelir düzeyleri, anne eğitim düzeyleri ve baba eğitim düzeyleri ile ilişkisi Spearman korelasyonu analizi değerlendirilmiş analiz sonuçları Tablo 13’de gösterilmiştir.

Tablo 13. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin Gelir Düzeyi, Anne Eğitim Düzeyi ve Baba Eğitim Düzeyi İle İlişkisi

	Anne eğitim düzeyi	Baba eğitim düzeyi	Aylık gelir seviyeniz
Öz Anlayış Ölçeği Toplam	-.03	.00	.09
Otoriter Tutum – Anne	.03	.00	-.01
İlgisiz Tutum – Anne	.07	.00	-.08
Koruyucu Tutum – Anne	.02	.07	.14**
Demokratik Tutum – Anne	.05	.12*	.19**
Bağımlı Tutum – Anne	.04	.05	-.01
Otoriter Tutum – Baba	-.04	.00	-.04
İlgisiz Tutum – Baba	.01	-.02	-.06
Koruyucu Tutum – Baba	.12*	.12*	.16**
Demokratik Tutum – Baba	.09	.11*	.16**
Bağımlı Tutum – Baba	.13*	.09	.07
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	.13*	.04	.07
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	.13*	.08	.09
Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	.09	.06	.07
Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	.05	.02	.04

Anlamlılık düzeyi: *p<.01

Analiz sonuçlarına göre katılımcıların annelerinin eğitim düzeyi ile Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan ($r = .12, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan ($r = .13, p < .05$), Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden ($r = .13, p < .05$) ve Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeğinden ($r = .13, p < .05$) aldıkları ortalama puanlar arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde ilişki vardır.

Katılımcıların babalarının eğitim düzeyi ile Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Demokratik Tutum alt boyutundan ($r = .12, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan ($r = .12, p < .05$) ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan ($r = .11, p < .05$) aldıkları ortalama puanlar arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde ilişki vardır.

Katılımcıların aylık gelir düzeyi ile Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan ($r = .14, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Demokratik Tutum alt boyutundan ($r = .19, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan ($r = .16, p < .05$) ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan ($r = .16, p < .05$) aldıkları ortalama puanlar arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde ilişki vardır.

4.10. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin İlişkisi

Katılımcıların Flört Şiddeti Tutumu Ölçeklerinden, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeğinden ve Öz Anlayış Ölçeğinden aldıkları ortalama puanların ilişkisi Pearson korelasyon analizi ile değerlendirilmiştir. Analiz sonuçları Tablo 14'de verilmiştir.

Tablo 14. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar, Ebeveyn İlişkileri ve Öz Anlayış Düzeylerinin İlişkisi

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. Öz Anlayış Ölçeği Toplam	-													
2. Otoriter Tutum – Anne	-.10	-												
3. İlgisiz Tutum – Anne	-.10	.16**	-											
4. Koruyucu Tutum – Anne	.11*	.12*	-.18**	-										
5. Demokratik Tutum – Anne	.23**	.01	-.44**	.63**	-									
6. Bağımlı Tutum – Anne	-.03	.20**	.41**	.14**	.06	-								
7. Otoriter Tutum – Baba	-.10	.38**	.00	.09	.07	.13*	-							
8. İlgisiz Tutum – Baba	-.22**	.11*	.53**	-.16**	-.44**	.26**	.29**	-						
9. Koruyucu Tutum – Baba	.26**	.06	-.15**	.54**	.56**	.18**	-.03	-.42**	-					
10. Demokratik Tutum – Baba	.28**	.01	-.33**	.44**	.67**	-.01	-.10	-.61**	.79**	-				
11. Bağımlı Tutum – Baba	-.01	.15**	.27**	.09	.05	.58**	.02	.13*	.33**	.27**	-			
12. Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	-.03	.09	.42**	-.01	-.10	.42**	-.01	.19**	.10*	-.05	.42**	-		
13. Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçeği	.02	.10	.51**	-.05	-.16**	.36**	-.08	.21**	.06	-.06	.36**	.73**	-	
14. Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	-.04	.10	.58**	.02	-.15**	.46**	-.01	.33**	.04	-.13*	.40**	.75**	.76**	-
15. Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	-.02	.06	.48**	-.11*	-.23**	.36**	-.05	.28**	.01	-.13*	.35**	.66**	.73**	.76**

Anlamlılık düzeyi: *p<.01

Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar ile Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan ($r = .42, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan ($r = .42, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan ($r = .19, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan ($r = .10, p < .05$) ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan ($r = .42, p < .05$) aldıkları ortalama puanlar arasında pozitif yönde olan anlamlı düzeyde ilişki bulunmaktadır.

Katılımcıların Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar ile Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan ($r = .51, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Demokratik Tutum alt boyutundan ($r = -.16, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan ($r = .36, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan ($r = .21, p < .05$) ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan ($r = .36, p < .05$) aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı düzeyde ilişki vardır.

Katılımcıların Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar ile Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan ($r = .58, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Demokratik Tutum alt boyutundan ($r = -.15, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan ($r = .46, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan ($r = .33, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan ($r = -.13, p < .05$) ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan ($r = .40, p < .05$) aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı düzeyde ilişki vardır.

Katılımcıların Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar ile Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan ($r = .48, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi

Ölçeği Anne Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan ($r = -.11, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Demokratik Tutum alt boyutundan ($r = -.23, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan ($r = .36, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan ($r = .28, p < .05$), Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan ($r = -.13, p < .05$) ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan ($r = .35, p < .05$) aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı düzeyde ilişki vardır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA ve YORUM

Bu bölümde; araştırmanın hipotezleri göz önünde bulundurularak elde edilen sonuçlar alan yazındaki benzer çalışmaların sonuçlarıyla karşılaştırılarak yorumlanacaktır.

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları, ebeveynleri ile algıladıkları ilişkiler ve öz anlayış düzeyleri arasındaki ilişkileri ortaya konmasıdır. Ayrıca bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumlarının, ebeveynleri ile algıladıkları ilişkilerin ve öz anlayış düzeylerinin çeşitli demografik özelliklerine göre farklılaşması da değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda yapılan araştırma ve analiz sonuçlarına göre %72,3'ü kadın ve %27,7'si erkek katılımcıların flört şiddetine yönelik tutum ve algılanan ebeveyn ilişkisi arasında anlamlı bir ilişki bulunmuş olmaktadır fakat öz anlayış düzeyleri arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır. Katılımcıların % 41,8'inin anne eğitim düzeyinin ilkökul olduğu; % 38,4'unun baba eğitim düzeyinin ilkökul olduğu; % 62,7'sinin büyükşehirde ikamet ettiği; % 74,9'unun aylık gelir seviyesini "orta" olarak belirttiği; % 58,8'inin lisans öğrenimine devam ettiği; % 44,1'inin su anda mevcut bir romantik ilişkisinin olduğu; % 68,4'unun daha en az bir romantik ilişkisinin olduğu; % 24,9'unun ilişkide şiddete maruz kaldığı ve bunun büyük bir çoğunluğunun psikolojik şiddet olduğu (% 20,9); % 31,4'unun çocukluğunda şiddete maruz kaldığı ve bunun büyük çoğunluğunu fiziksel şiddetin oluşturduğu (% 16,7) görülmektedir.

5.1. Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddetinin Demografik Özellikler Açısından Bulguların Tartışılması ve Yorumu

Şiddet toplumumuzun her kesiminde görülmekte olup toplumsal sorun haline gelmektedir. Toplum ve kültür aracılığıyla biçimlenmekte olan toplumsal normların gerek ataerkil düzenin cinsiyet rolleri ile şiddet tutumlarını güçlendirebilir. Alanyazın incelendiğinde şiddete maruz bırakılan kişinin kadın olmakta olduğu elde edilmiştir (Ames, Glenn ve Simos, 2014). Özgür, Yörükoğlu ve Baysa-Arabacı (2011)'nin flört şiddeti ve cinsiyet arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmada, kadınlara göre erkeklerin daha saldırgan ve şiddete eğilimli olduğu ve şiddet tutumunu onayladığı gözlemlenmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen bulgularda literatürü destekler

niteliğindedir. Çalışmada flört şiddeti tutumu puanların cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Erkeklerin bu alanlardan aldığı ortalama puanlar kadınlardan daha yüksektir.

Yaşanılan yer ile ilgili elde edilen verilerden yapılan analizler sonucunda şehirde yaşayan katılımcıların Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar, büyükşehir de yaşayan katılımcılardan daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu yüksekliğin olması büyükşehir de yaşayanların şehirde yaşayanlara göre daha şiddet tutumuna karşı daha bilinçli olması olabilir. Yapılan bu çalışmanın aksine İftar (2016) üniversite öğrencilerinde tutum ve davranışı incelediği araştırmasında flört şiddeti tutumu ve yaşanılan yer arasında anlamlı bir fark bulunmadığını tespit etmiştir. Diğer bir bulguda bizim bulgumuza paralel yönde Spencer (2000) köyde yaşayan, banliyö yaşayan ve şehirde yaşamakta olan ergenlerle flört şiddetini araştırmıştır. Araştırmasında köyde yaşamakta olan bireylerin banliyöde ve şehirde yaşayanlara göre daha çok şiddete maruz kaldığını elde etmiştir.

Üniversite öğrencilerinin eğitim durumu ve Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum ve Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum arasında bir ilişki vardır. Bu ilişki ön lisans düzeyi eğitim durumunda olan öğrencilerin Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar, lisans öğrenimine devam eden katılımcılardan daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmanın aksine literatürde düşük eğitim düzeyinin yüksek eğitim düzeyi ile kıyaslandığında fazla düzeyde fiziksel şiddetin (Sorenson ve ark., 1996) ve flört şiddeti ile ilişkisi belirtilse de bunun kesin sonuca ulaşıldığı belirtilmemektedir (Michalski, 2005). Erkekler için düşük eğitim düzeyinin flört şiddetini arttırmakta olduğu fakat kadınlar için böyle bir ilişki saptanmamıştır (Magdol ve ark., 1997). Yalnızca kadınlar için Pakistan'da yapılan araştırmada yüksek eğitim düzeyinin düşük orantıda şiddetle ilişkisi olduğu sonucu elde edilmiştir (Khar, 2017).

Üniversite öğrencilerinde flört şiddeti tutumu ve geçmiş romantik ilişkide ki ilişki durumu arasında bir ilişki vardır. Geçmişte romantik bir ilişkisi olmayan katılımcıların Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar

Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar geçmişte ilişkisi olanlardan daha yüksektir. Bunun nedeni flört ilişkisinde duygusal olarak karşısında ki kişiye sevgi duygusunun var olmasından ötürü ilişkiye dair tutumunda daha yapıcı olmasından dolayı olabilir. Aşık olmanın öz güveni yükselterek, kişiyi duygusal olarak olgun duruma getirerek kişiliğinin gelişim göstermesinde katkı sağlar (Pines, 2010). Bu sebeple, flört ilişkilerinde üniversite öğrencilerinin ilişkilerinin sağlamlılığı ve sürekliliği için gayret göstermektedirler (Collins, 2003). Tüfekçi (2008) ve Bahadır'ın (2006) bizim bulgumuzla paralel yönde olan çalışmasında ilişkiye yönelik güven hissi ile romantik ilişki sayısı ve ilişkideki çatışma sıklığı arasında negatif yön de ilişki bulmuştur. Şimdi ve daha önce romantik ilişki yaşayan öğrencilerin hala devam etmekte oldukları ilişkilerde daha az düzeyde güvende hissetmekte olduklarını ve daha az düzeyde çatışma yaşama yöneliminde olduğu ortaya çıkmıştır.

Flört şiddetine yönelik tutum ve çocukluğunda maruz kaldığı şiddet durumu arasında ilişki vardır. Fiziksel şiddete maruz kalan katılımcıların Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar psikolojik şiddete maruz kalanlardan daha yüksektir. Çocukluğundan başlayarak aile içinde şiddete maruz bırakılan bireyin yetişkinlik döneminde maruz kalmasının etkisi görülebilir. Roediger'e göre (2009) bedensel, duygusal ya da cinsel istismara maruz bırakılarak yetiştirilen bireyler başkaları tarafından zarar göreceğini kavrayarak kendisini değersizleştirebilir ve saldırıya karşı korumasız olarak kavramaktadır. Mihalic ve Elliott (1997) şahit olunan ve maruz bırakılan aile içi şiddet ile ileriki yaşlarda başkalarına uygulanan şiddet arasında doğrudan ya da dolaylı bir ilişkinin varlığını incelemişlerdir. Mihalic ve Elliott'e göre, Bağımsız değişken olan ebeveynlerin etkisi olarak, anne ve babanın birbirine uyguladıkları şiddete şahit olma, kötü davranma, ergenlik dönemi davranış bozuklukları ve gelişmekte olan yetişkin uyuşturucu madde suiistimal parametreleri esas alınmıştır. Erkek ve kadın bakımında çocukluk ve ergenlik çağında maruz kalınan veya şahit olunan şiddet ile ileriki yaşlarda uygulanan şiddet arasında güçlü bir ilişki vardır. Ehrensaft ve arkadaşları (2003) ebeveynlerin arasındaki şiddete şahit olmak, anne tarafından şiddetle cezalandırılmak, fiziksel şiddet nedeniyle ergenlikte görülen davranış bozukluklarının ileriki yıllarda eşlere karşı uygulanacak şiddete neden olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Flört şiddeti tutumu ve aylık gelir düzeyi arasında ilişki bulunmamaktadır. Bunun nedeni ekonomik durumun öneminden çok ebeveyn tutum ve kişilik özelliğinin

bireyi büyütürken daha önemli olabilir. Bulguları destekleyici biçimde literatürde yapılan kimi çalışmalar üniversite öğrencilerinde saldırgan davranış ve ekonomik düzeyin bakımında farklılığın olmadığını saptamışlardır (Ürküt, 1998; M. Yıldırım, 2007). Yapılan çalışmanın aksine Rivera ve arkadaşları (2007) sosyo-ekonomik düzeyin yüksek düzeyde olmasıyla erkeklerin şiddet göstermesinin artmakta olduğunu elde etmişlerdir.

Flört şiddeti tutumu ile anne ve baba eğitim düzeyi arasındaki ilişki araştırılmıştır. Araştırma bulgusuna göre, annenin eğitim düzeyi ile flört ilişkisindeki şiddet tutumu arasında anlamlı olarak farklılaşma bulunmuştur. Buna göre okuma yazma bilmeyen anneye sahip olan öğrencilerin lisansüstü eğitim düzeyine sahip olan öğrencilere göre daha fazla flört şiddeti tutumu gösterdikleri söylenebilir. Babanın eğitim durumuna ilişkin bulgulara bakıldığında flört şiddeti tutumu ve babanın eğitim düzeyi arasında anlamlı farklılık olmadığı söylenebilir. Literatürde bulgulara paralel olarak incelenen çalışmalarda anne eğitim düzeyinin artmasıyla beraber saldırganlık seviyesinin azalmakta olduğu elde edilmiştir (Ağlamaz, 2006; Ersoy,2001). Aynı şekilde baba eğitim durumu ile ilgili bulgularla paralellik göstermekte olan araştırma da Gümüş (2000) babanın eğitim düzeyine göre saldırganlık düzeyinin farklılaşmadığını saptamıştır.

5.2. Üniversite Öğrencilerinde Algılanan Ebeveyn İlişkisinin Demografik Özellikler Açısından Bulguların Tartışılması ve Yorumu

Algılanan ebeveyn ilişkisi cinsiyetlere göre anne bağımlı tutum alt boyutu, baba koruyucu alt boyutu, baba bağımlı alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur. İlgili literatür incelendiğinde bu konuda yapılmış çalışmaya rastlanmamıştır. Erkeklerin kadınlara göre anne ve babasının ilişkisinde anne ve babasını daha bağımlı olarak algıladıkları görülmektedir. Nelson (1981), çiftlerin ortak duyguyu paylaşmaları, birbirine uyum sağlamaları, birbirine sadık olmaları ve birbirini benimsemelerinin mutluluk veren bir beraberliğin göstergesi olabileceğini belirtmiştir (Öziş, 2016). Buna göre kadınlara göre erkeklerin daha çok anne ve babasının ilişkisinde mutluluk veren bir beraberliğe sahip oldukları söylenebilir. Erkeklerin, kadınlara göre anne ve baba ilişkisinde babalarını daha koruyucu algıladıkları bulunmuştur. Toplum olarak baktığımızda babaların annelere göre daha koruyucu olması beklendik bir durum olabilir.

Algılanan ebeveyn ilişkisi ve yaşanılan yere göre anne ilgisiz alt boyutu arasında bir farklılık bulunmuştur. Köy ve ilçe/kasaba da yaşayan annelerin daha ilgisiz olarak algıladıkları görülmektedir. Büyükşehirde yaşayan annelerin çevresinde uyaran fazla olduğu için olabilir. İlgili literatür incelendiğinde bu konuda yapılmış çalışmaya rastlanmamıştır.

Algılanan ebeveyn ilişkisinin, eğitim düzeylerine göre anne otoriter tutum alt boyutu, anne koruyucu tutum alt boyutu ve baba otoriter tutum alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Ön lisans öğrencilerin lisans ve yüksek lisans öğrencilerine göre anne ve babasının ilişkisinde annesini daha otoriter ve koruyucu olarak, babasını ise daha otoriter olarak algıladıkları bulunmuştur. Eğitim seviyesi düştükçe annenin koruyucu ve otoriter tutumu, babanın otoriter tutum puanı artmaktadır. İlgili alan yazında yetişkinlerin algıladıkları ebeveyn ilişkisinin eğitim düzeyine göre farklılaşp farklılaşmadığını inceleyen benzer çalışmalara rastlanılmamıştır.

Algılanan ebeveyn ilişkisi ve şuanda ki romantik ilişki durumu arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. İlgili literatür incelendiğinde algılanan ebeveyn ilişkisinin yetişkinlerin mevcut ilişkilerine göre ele alan benzer çalışmalara rastlanılmamıştır. Şuanda bir romantik ilişkisi olan katılımcıların anne formu ilgisiz tutum alt boyutundan ve baba formu ilgisiz tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar ilişkisi olmayanlardan daha yüksektir. Ancak, şu anda bir romantik ilişkisi olmayan katılımcıların baba formu koruyucu tutum alt boyutundan ve baba formu demokratik tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar ilişkisi olanlardan daha yüksektir. Romantik ilişkisi olan kişilerin anne ve babanın ilgisiz olmasından dolayı partnerinde bağlılığı ve ilgiyi görme yönelimde olduğu olabilir. Şu anda romantik ilişkisi olmayan kişilerin babasının annesine ve kendisine olan kuralcı ve himayeci yaklaşımlarından dolayı ilişkisi olmadığı söylenebilir.

Algılanan ebeveyn ilişkisi ve geçmişte yaşanılan romantik ilişki durumuna göre farklılık bulunmaktadır. Buna göre, geçmişte bir romantik ilişkisi olan katılımcıların algılanan ebeveyn ilişkisi ölçeği baba formu demokratik tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar geçmişte ilişkisi olmayanlardan daha yüksektir. İlgili literatür incelendiğinde algılanan ebeveyn ilişkisinin geçmişte yaşanılan ilişki durumuna göre ele alan benzer çalışmalara rastlanılmamıştır.

Algılanan ebeveyn ilişkisi ve romantik ilişkide şiddete maruz kalma durumlarına göre farklılık bulunmaktadır. Elde edilen bulgulara göre, ilişkide şiddete maruz kalan katılımcıların baba formu ilgisiz tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar ilişkide şiddete maruz kalmayan katılımcılardan daha yüksektir. Ancak, ilişkide şiddete maruz kalmayan katılımcıların baba formu koruyucu tutum alt boyutundan, baba formu demokratik tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar ilişkide şiddete maruz kalan katılımcılardan daha yüksektir. İlgili literatür incelendiğinde algılanan ebeveyn ilişkisinin ilişkide şiddete maruz kalma durumlarına göre ele alan benzer çalışmalara rastlanılmamıştır.

Algılanan ebeveyn ilişkisi ve çocukluğunda şiddete maruz kalma durumuna göre farklılık bulunmaktadır. Bu sonuçlara göre, çocukluğunda şiddete maruz kalan katılımcıların anne formu otoriter tutum alt boyutundan ve baba formu ilgisiz tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar çocukluğunda şiddete maruz kalmayan katılımcılardan daha yüksektir. Ancak, çocukluğunda şiddete maruz kalmayan katılımcıların baba formu koruyucu tutum alt boyutundan, baba formu demokratik tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar çocukluğunda şiddete maruz kalan katılımcılardan daha yüksektir. Annenin otoriter tutumunda çocuğunun davranışlarını istediği kalıplara koyabilmek için isteklerinin aksi durumu olması halinde cezalandırmak için şiddete başvurmakta olduğu olabilir. İlgili literatür incelendiğinde algılanan ebeveyn ilişkisinin çocukluğunda şiddete maruz kalma durumuna göre ele alan benzer çalışmalara rastlanılmamıştır.

Algılanan ebeveyn ilişkisi ve çocukluğunda maruz kaldığı şiddet durumuna göre farklılık bulunmaktadır. Bu sonuçlara göre, psikolojik şiddete maruz kalan katılımcıların anne formu ilgisiz tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar fiziksel şiddete maruz kalanlardan daha yüksektir. Algılanan ebeveyn ilişkisinde anne ilgisiz tutum olarak algılamasında çocukluğunda sevgi ve ilgi eksikliğinden dolayı psikolojik şiddete maruz kaldığı söylenebilir. Literatür incelendiğinde algılanan ebeveyn ilişkisinin çocukluğunda maruz kaldığı şiddet durumuna göre ele alan benzer çalışmalara rastlanılmamıştır.

Algılanan ebeveyn ilişkisi ile anne eğitim düzeyi ve baba eğitim düzeyi arasında farklılık bulunmaktadır. Yetişkinlerin algıladıkları ebeveyn ilişkisi, anne eğitim düzeyi açısından anne demokratik alt boyutunda pozitif yönde anlamlı bir ilişki

saptanmıştır. Yetişkinlerin algıladıkları ebeveyn ilişkisi, baba eğitim düzeyi açısından koruyucu alt boyutu, demokratik alt boyutu ve bağımlı alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Literatür incelendiğinde algılanan ebeveyn ilişkisinin ile anne eğitim düzeyi ve baba eğitim düzeyi durumuna göre ele alan benzer çalışmalara rastlanılmamıştır.

Algılanan ebeveyn ilişkisi ile gelir düzeyi arasında farklılık bulunmaktadır. Katılımcıların aylık gelir düzeyi ile anne formu koruyucu tutum alt boyutu, anne formu demokratik tutum alt boyutu ve baba formu koruyucu tutum alt boyutu, baba formu demokratik tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde ilişki vardır. Demokratik ve koruyucu algılanan ebeveynlerin çocuklarının ihtiyaç ve gereksinimlerine dair duyarlı olmasından ötürü çaba gösterdiği için gelir düzeyi yüksek çıktığı söylenebilir. Literatür incelendiğinde algılanan ebeveyn ilişkisinin ile gelir düzeyi durumunu ele alan benzer çalışmalara rastlanılmamıştır.

5.3. Üniversite Öğrencilerinde Öz Anlayış Düzeyinin Demografik Özellikler Açısından Bulguların Tartışılması ve Yorumu

Öz anlayış ile cinsiyet değişkeni arasında ilişki bulunmuştur. Elde edilen veriler sonucunda erkek öğrencilerin kadın öğrencilerden daha fazla puan aldığı görülmüştür. Neff ve diğerleri (2006) kadınların erkeklere göre daha az öz anlayış seviyesinde olduğunu ve kadınların erkeklere göre kendisini daha fazla eleştirdiğini ve üzüntülü bir durumla karşı karşıya kaldıklarını kendilerinin yalnız olduğuna yönelmektedir. Öz anlayışın psikolojik sağlık ile olan ilişkisini araştıran çalışmada erkeklere göre kadınların daha düşük düzeyde öz anlayışa sahip olduğu saptanmıştır (Akt: Sümer, 2008).

Öz anlayış düzeyi ile romantik ilişkide şiddete maruz kalma durumu arasında ilişki vardır. Öz Anlayış Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar ilişkide şiddete maruz kalan katılımcılardan daha yüksektir. Öz Anlayış ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar ilişkide şiddete maruz kalan katılımcılardan daha yüksektir. Öz anlayışı düşük olan birisi kendisine karşı olumlu duygu gösterme eğilimi düşük olduğu için aynı şekilde karşısındaki kişiye aynı tutumu göstermekte olabilir. Neff ve Beretvas (2013) incelediği çalışmada çiftlere yönelik öz anlayış düzeyi yüksek bireylerin ilişki davranış biçimlerinin daha çok olumlu yönde olduğu elde edilmiştir.

Öz anlayış düzeyi ile çocukluğunda şiddete maruz kalma durumu arasında ilişki vardır. Öz Anlayış ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar çocukluğunda şiddete maruz kalan katılımcılardan daha yüksektir. Çocuklar büyürken ailesini rol model olarak ele aldıkları için çocukluğunda ailesinden şefkat göremediği için ileride kendisine de öğrendiği modeli gösterme yöneliminde olabilir. Stolorow, Brandchaft ve Atwood (1987 Akt, Sümer, 2008), dikkat edebilme ve iç duygu durumlarını tanımak yeteneğinin çocukların erken yaşlarda onları yetiştirenlerden aldığı empatiyle ilişkili olduğunu söylemiştir.

Öz anlayış düzeyinin yaşadığı yer, eğitim düzeyi, şundaki ilişki durumu, geçmiş ilişki durumu, gelir düzeyi, anne eğitim düzeyi ve baba eğitim düzeyi ile ilişkisi yoktur. Literatür incelendiğinde öz anlayış düzeyi ilgili bu değişkenleri ele alan benzer çalışmalara rastlanılmamıştır.

5.4. Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddetine Yönelik Tutumları ile Algıladıkları Ebeveyn İlişkisi ve Öz Anlayış Düzeyleri Arasındaki Bulguların Tartışılması ve Yorumu

Analiz sonuçlarına göre, katılımcıların Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar ile Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar arasında pozitif yönde olan anlamlı düzeyde ilişki vardır.

Katılımcıların Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar ile Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Demokratik Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı düzeyde ilişki vardır.

Katılımcıların Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar ile Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Demokratik Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı düzeyde ilişki vardır.

Katılımcıların Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar ile Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Koruyucu Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Demokratik Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu İlgisiz Tutum alt boyutundan, Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Demokratik Tutum alt boyutundan ve Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Baba Formu Bağımlı Tutum alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı düzeyde ilişki vardır.

Katılımcıların Flört Şiddetine Yönelik Tutumları ile Öz Anlayış Düzeyleri ve Algıladıkları Ebeveyn İlişkisi arasında elde edilen bulgular sonucunda aralarında ilişki yoktur. Öz anlayış, bireyin üzüntü veren duygularından kaçınma sağlamadan veya yok saymayarak bu duyguların farkında olmasını ve bu şekilde edinmekte olduğu tecrübelerle karşı ilk olarak kendisine duyarlı olmasıdır (Neff, 2003). Öz anlayış bireyin olumsuz olaylar karşısında kendisini eleştirmekten ziyade kendisine anlayışla yaklaşması ve sorun üzerinde yoğunlaşmaktansa çözümleyici mantıklı olan alternatif yolları bulmasıdır. Öz anlayışı düşük olan bir kişinin en başta kendisini sert bir şekilde eleştireceği için farklı bir durum karşısında aynı şekilde karşısında olan kişiye de aynı şekilde saldırgan tutum gösterme eğiliminde olduğu düşünüldüğü için bu değişken araştırılmak istenmiştir. Literatür de flört şiddeti tutumu ile öz anlayış ve algılanan ebeveyn ilişkisi arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırma yapılmamıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde elde edilen bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlar belirtilmiş ve bu sonuçlardan yola çıkarak geliştirilen öneriler sunulmuştur.

Sonuçlar

Katılımcıların flört şiddeti tutumu, öz anlayış düzeyleri ve algılanan ebeveyn ilişkisi cinsiyete göre anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Erkeklerin bu alanlardan aldığı ortalama puanlar kadınlardan daha yüksektir.

Katılımcıların flört şiddeti tutumu ve algılanan ebeveyn ilişkisi yaşadıkları yere göre anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Öz anlayış düzeyi ile anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Katılımcıların flört şiddeti tutumu ve algılanan ebeveyn ilişkisi eğitim düzeyine göre anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Öz anlayış düzeyi ile anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Katılımcıların algılanan ebeveyn ilişkisi şuanda ki ilişki durumunda anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Flört şiddeti tutumu ve öz anlayış düzeyi ile anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Katılımcıların flört şiddeti tutumu ve algılanan ebeveyn ilişkisi geçmiş ilişki durumlarına göre anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Öz anlayış düzeyi ile anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Katılımcıların öz anlayış düzeyleri ve algılanan ebeveyn ilişkisi ilişkide şiddete maruz kalma göre anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Flört şiddeti tutumu ile anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Katılımcıların öz anlayış düzeyleri ve algılanan ebeveyn ilişkisi çocuklukta şiddete maruz kalma durumlarına göre anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Flört şiddeti tutumu ile anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Katılımcıların psikolojik şiddete maruz kalan katılımcıların Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeği Anne Formu İlgisiz Tutum alt boyutunun fiziksel şiddete maruz kalanlardan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ancak, fiziksel şiddete maruz kalan katılımcıların Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik tutumunun psikolojik şiddete maruz kalanlardan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların flört şiddeti tutumu ve algılanan ebeveyn ilişkisi anne eğitim düzeyi ve baba eğitim düzeyine göre arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde ilişki olduğu tespit edilmiştir. Öz anlayış düzeyi ile anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Katılımcıların algılanan ebeveyn ilişkisi ile aylık gelir düzeyi arasında pozitif yönde olan anlamlı düzeyde ilişki olduğu elde edilmiştir. Flört şiddeti tutumu ile öz anlayış düzeyi ile anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Katılımcıların flört şiddetine yönelik tutumları ile algıladıkları ebeveyn ilişkisi düzeyleri arasında anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir. Öz anlayış düzeyi ile anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Öneriler

Flört şiddetini önlemek için üniversite öğrencilerine dair eğitim programları sunulabilir. Bu programlar flört şiddetine yönelik farkındalıkların artırılmasına ve flört ilişkisinde şiddet içeren tutumlarla baş edebilmesinin öğretilmesinin yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Türkiye’de yapılan bu çalışma kültürler arası farklılığı ortaya koymak amacıyla farklı ülkelerdeki öğrenciler üzerinde yapılabilir.

Çalışmada kullanılan ölçeklerin maddelerinin fazla olmasının araştırmaya katılımı etkilediği düşünülmektedir, gelecekteki çalışmalarda ölçekler seçilirken bu durum göz önüne alınabilir.

Flört şiddetinin toplum tarafından normalize edilmemesi için cezai yaptırımlar uygulanabilir.

Medya programlarında şiddeti normalleştirme, duyarsızlaştırma ve şiddeti problem çözme yöntemi olarak gösterme gibi tutumların incelenmesine dikkat edilebilir ve şiddet içerikli programlar kaldırılabilir veya azaltılabilir.

Sosyal medya aracılığıyla flört şiddeti hakkında farkındalık çalışmaları yapılabilir.

Ailelere çocuklarının bilinçli bireyler olarak yetişmesinin sağlanması önerilmektedir. Ailelere şiddet, şiddet tutumu ve flört iletişimi eğitimi ile ilgili eğitimler verilebilir.

KAYNAKÇA

- Aba, Y. A. (2008). Çatışmaların çözümüne yaklaşım ölçeği'nin "The revised conflict tactics scales (CTS2)" üniversite öğrencilerinde geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. *Unpublished Master Thesis*. Akdeniz Üniversitesi, Antalya-Turkey.
- Adıgüzel, G. (2012). Üniversite öğrencilerinin saldırganlık düzeylerinin empatik eğilim, duyguları ifade etme ve öz-anlayış açısından incelenmesi. *Selçuk University Graduate School of Educational Sciences, Department of Educational Sciences, Division of Psychological Counseling and Guidance. Konya*.
- Ağlamaz, T. (2006). Lise öğrencilerinin saldırganlık puanlarının kendini açma davranışı, okul türü, cinsiyet, sınıf düzeyi, anne-baba öğrenim düzeyi ve ailenin aylık gelir düzeyi açısından incelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 19*.
- Alibekiroğlu, P. B., Akbaş T., Ateş, F. B., & Kırdök, O. (2018). Üniversite Öğrencilerinde Yaşam Doyumu ile Psikolojik Sağlık Arasındaki İlişkide Öz Anlayışın Aracı Etkisi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 27(2)*, 1-17.
- Allen, A. B., & Leary, M. R. (2010). Self-Compassion, stress, and coping. *Social and personality psychology compass, 4(2)*, 107-118.
- Amato, P. R. (2001). Children of divorce in the 1990s: an update of the Amato and Keith (1991) meta-analysis. *Journal of family psychology, 15(3)*, 355.
- Ames, T. L., Glenn, L. A., & Simons, L. E. (2014). Dating violence: Promoting awareness and mitigating risk through nursing innovations. *Journal of the American Association of Nurse Practitioners, 26(3)*, 143-147.
- Arat, N. (2017). *Feminizm'in ABC'si*. İstanbul: Say Yayınları.
- Aslan, D., Vefikuluçay Y, Duygu, Zeyneloğlu, S., Erdost, T., & Temel, F. (2008). Ankara'da iki Hemşirelik Yüksekokulu'nun birinci ve dördüncü sınıflarında okuyan öğrencilerin flört şiddetine maruz kalma, flört ilişkilerinde şiddet uygulama durumlarının ve bu konudaki görüşlerinin saptanması araştırması. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi.
- Atakay, C. (2014). Romantik Yakın İlişkilerde Şiddetin Öncülleri. *Nesne Psikoloji Dergisi, 2(3): 1-9*. attitude toward oneself. *Self and Identity, 2*, 85–101.
- Austin, B. S., Freed, L. H., Freedner, N. & Yang, Y. W. (2002). Dating Violence Among Gay, Lesbian and Bisexual Adolescents: Results From a Community Survey. *Journal of Adolescent Health, 31*, 469-474.

- Ayan, S. (2007b). Aile İçinde Çocuğa Yönelik Şiddet (Sivas İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri Üzerine Bir İnceleme). Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Sivas.
- Bacanlı, H. (2007). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Bahadır, Ş. (2006). Romantik ilişkilerde bağlanma stilleri, çatışma çözme stratejileri ve olumsuz duygu durumu düzenleme arasındaki ilişki. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bal,N. (2014). Sosyolojide Şiddet Kavramı, 6-22. <https://yurtvedunyadergisi.files.wordpress.com/2014/02/6-3.pdf>
- Bandura, A. (1973). *Aggression: A social learning analysis*. prentice-hall.
- Bayar, Öznur. 2016. Üniversite Öğrencilerinde Öz-Şefkatin Yordayıcıları Olarak Bağlanma Tarzı ve Algılanan Sosyal Destek. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bayramoğlu A. (2011). *Self-compassion in relation to psychopathology* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Middle East Technical University
- Bolat, Z. (2013). *Üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlamlıkları ile öz-anlayışları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Master's thesis, Necmettin Erbakan Üniversitesi).
- Bowlby, J. (1972). *Attachment: Attachment and loss*. vol: 1. Penguin Books
- Bowlby, J. (1980). Attachment and loss: Volume III: Loss, sadness and depression. In *Attachment and Loss: Volume III: Loss, Sadness and Depression* (pp. 1-462). London: The Hogarth press and the institute of psycho-analysis. Budak, S. (2005). Psikoloji sözlüğü. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Callahan, M. R., Tolman, R. M., & Saunders, D. G. (2003). Adolescent dating violence victimization and psychological well-being. *Journal of adolescent research*, 18(6), 664-681.
- Cinal, B. (2018). *Flört şiddeti ve flört şiddetine yönelik tutumun anksiyete ve depresyon düzeyleriyle ilişkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Işık Üniversitesi, İstanbul.
- Collins, W. A. (2003). More than myth: The developmental significance of romantic relationship during adolescence. *Journal of Reserach of Adolescence*, 13, 1-24. compassion. *Self and Identity*, 2, 223-250.
- Çelik, E., & Gönül, O. Z. İ. Ş. (2016). Algılanan Ebeveyn İlişkisi Ölçeğinin Geliştirilmesi Ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 5(2).
- Çetin, S. (2017). *Ergenlerin mizah tarzları ve öz anlayış düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Arel Üniversitesi.

- Davies, P. T., & Cummings, E. M. (1994). Marital conflict and child adjustment: an emotional security hypothesis. *Psychological bulletin*, 116(3), 387.
- Deniz, M., Kesici, Ş., & Sümer, A. S. (2008). The validity and reliability of the Turkish version of the Self-Compassion Scale. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 36(9), 1151-1160.
- Downey, G., Feldman, S., & Ayduk, O. (2000). Rejection sensitivity and male violence in romantic relationships. *Personal Relationships*, 7(1), 45-61.
- Duran, S., Ünsal, G. (2014). Öğrencilerin Aile İçi Şiddete Maruz Kalma Oranı ile Başkalarına Karşı Şiddet Kullanımı ve Saldırganlık Eğilimleri Arasındaki İlişki. *Literatür Sempozyum Dergisi*, 1(1), 2-8.
- Ehrensaft, M. K., Cohen, P., Brown, J., Smailes, E., Chen, H., & Johnson, J. G. (2003). Intergenerational transmission of partner violence: a 20-year prospective study. *Journal of consulting and clinical psychology*, 71(4), 741.
- Eker, H. (2011). *Üniversite öğrencilerinin öz-duyarlık ve duyarlı sevgi düzeylerinin ebeveyn tutumları açısından incelenmesi* (Master's thesis, Sakarya Üniversitesi).
- Ersoy, Ş. (2001). Çocuk yuvasında kalanlarla ailesiyle yaşayan dokuz-onbir yaş grubundaki çocukların saldırganlık eğilimlerinin incelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.*
- Fang, X., & Corso, P. S. (2007). Child maltreatment, youth violence, and intimate partner violence: Developmental relationships. *American journal of preventive medicine*, 33(4), 281-290.
- Finley, L. L. (2011). Dating Violence. L. L. Finley içinde, *Encyclopedia of School Crime and Violence* (s. 130-132). Santa Barbara: ABC-CLIO.
- Follingstad, D. R., Rutledge, L. L., Berg, B. J., Hause, E. S., & Polek, D. S. (1990). The role of emotional abuse in physically abusive relationships. *Journal of Family Violence*, 5(2), 107-120.
- Garcia-Moreno, C., Jansen, H. A., Ellsberg, M., Heise, L., & Watts, C. H. (2006). Prevalence of intimate partner violence: findings from the WHO multi-country study on women's health and domestic violence. *The lancet*, 368(9543), 1260-1269.
- Germer, C. (2009). *The mindful path to self-compassion: Freeing yourself from destructive thoughts and emotions*. Guilford Press.
- Gilbert, P., & Procter, S. (2006). Compassionate mind training for people with high shame and self-criticism: Overview and pilot study of a group therapy approach. *Clinical Psychology & Psychotherapy: An International Journal of Theory & Practice*, 13(6), 353-379.

- Gümüş, T. (2000). Kendini kabul düzeyleri farklı genel lise öğrencilerinin bazı değişkenlere göre saldırganlık düzeyleri. *Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.*
- Gürçan, D. (2015). *Perceived Parental Relationship, Self-Discrepancy, and Personality Characteristics in Relation to Psychological Well-Being*. Doctoral Dissertation. Ankara: METU. Social Science Institute.
- Harcar, T., Çakır, Ö., Sürgevil, O., & Budak, G. (2008). Kadına Yönelik Şiddet ve Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddetin Durumu. *Toplum ve Demokrasi*, 2(4), 51-70.
- Haskan Avcı, Ö. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Evlilik Öncesi İlişkilerde Problem Yaşadıkları ve Eğitim Almak İstedikleri Konular. *Ege Eğitim Dergisi*. 15 (1), 279-299.
- Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of personality and social psychology*, 52(3), 511.
- Hatipoğlu, Ü. S. (2010). Başkent Üniversitesi öğrencilerinde flört şiddeti prevalansı anketi. *Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Uzmanlık Tezi Ankara*, 52-3.
- Heise, L. Lori, (2011), *What Works to Prevent Partner Violence: An Evidence Overview*, Strive Research Consortium, Tackling the Structural Drivers of HIV. [Erişim: <http://strive.lshtm.ac.uk/>]. Son erişim tarihi 15.04.2018. <http://www.safeyouth.org/scripts/facts/docs/intimate.pdf> adresinden alındı
- Hutchinson, K. (2012). Predictors of College Students’ Dating Violence Perceptions and Help-Seeking Recommendations. (*Doctoral dissertation, The University of Akron*).
- Ismail, F., Berman, H., & Ward-Griffin, C. (2007). Dating violence and the health of young women: A feminist narrative study. *Health Care for Women International*, 28(5), 453-477.
- İftar, M. (2016). *Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutum ve Davranışları* (Doctoral dissertation, Yüksek lisans tezi. Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı).
- Jacobson, E. H. K., Wilson, K. G., Kurz, A. S., & Kellum, K. K. (2018). Examining self-compassion in romantic relationships. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 8, 69-73.
- Jaffe, M., Gullone, E., & Hughes, E. K. (2010). The roles of temperamental dispositions and perceived parenting behaviours in the use of two emotion regulation strategies in late childhood. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 31(1), 47-59.
- Jouriles, E. N., Murphy, C. M., & O’Leary, K. D. (1989). Interspousal aggression, marital discord, and child problems. *Journal of consulting and clinical psychology*, 57(3), 453.

- Karakurt, G., & Silver, K. E. (2013). Emotional abuse in intimate relationships: The role of gender and age. *Violence and victims*, 28(5), 804-821.
- Karasar, N., & Yöntemi, B. A. (2012). Kavramlar, İlkeler, Teknikler. *Ankara: Nobel Yayın Dağıtım*.
- Kaukinen, C. (2014). Dating violence among college students: The risk and protective factors. *Trauma, violence, & abuse*, 15(4), 283-296.
- Kepir Savoly D., Ulaş Ö., Demirtaş Zorbaz S. (2014). Üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeylerini etkileyen etmenler. *Türk psikolojik danışma ve rehberlik dergisi*, 5(42).
- Khar, A. (2017). *The role of female education on intimate partner violence in households of Pakistan*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Georgetown University Graduate School of Art and Sciences.
- Khubchandani, J. (2010). *Adolescent dating violence: school nurses' perceptions and practices*. The University of Toledo.
- Kılıç, E. (2017). *Bağlanma Biçimlerinin Evlilik Doyumu İle İlişkisi*. Üsküdar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Kılınçer, A. S., Tuzgöl Dost, M. (2014). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde algıladıkları istismar. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(42).
- Kısaç, İ. (1997). *Üniversite öğrencilerinin bazı değişkenlere göre sürekli öfke ve öfke ifade düzeyleri*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kızmaz, Z. (2006). Okullardaki şiddet davranışının kaynakları üzerine kuramsal bir yaklaşım. *Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 30(1), 47-70.
- Kirkpatrick, K. L. (2005). *Enhancing self-compassion using a Gestalt two-chair intervention*. The University of Texas at Austin.
- Kuzgun, Y. (1973). Ana-baba tutumlarının bireyin kendini gerçekleştirme düzeyine etkisi. *Hacettepe Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 5(1), 57-70.
- Kürtüncü, M., Yıldız, H., & Kurt, A. (2020). Çocukluk çağında yaşanan örselenmenin üniversite birinci sınıf öğrencilerinin yakın ilişkilerine etkisi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. DOI: 10.5961/jhes.2020.372
- Kütük, E.K., Gümüştas, F. ve Almış, B.H. (2018). Üniversite Öğrencisi Kızlarda Flört Şiddetinin Belirleyicileri ve Psikiyatrik Sonuçlar Açısından Flört Dışı Şiddetten Farklılıkları, *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 19 (2)
- Leary, M. R., Tate, E. B., Adams, C. E., Batts Allen, A., & Hancock, J. (2007). Self-compassion and reactions to unpleasant self-relevant events: the implications

- of treating oneself kindly. *Journal of personality and social psychology*, 92(5), 887.
- Maccoby, E. E., & Martin, J. A. (1983). *Socialization in the context of the family: Parentchild interaction*. Handbook of Child Psychology. New York: Wiley
- Magdol, L., Moffitt, T. E., Caspi, A., Newman, D. L., Fagan, J. ve Silva, P. A. (1997). Gender differences in partner violence in a birth cohort of 21-years-olds: Bridging the gap between clinical and epidemiological approaches. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 65, 68-78.
- Makepeace, J.M. (1981). Courtship Violence aAong College Students. *Family Relations*, 30(1), 97-102.
- McVay, K.D. (2012). *Using attachment theory to understand intergenerational transmission of intimate partner violence and implications for use in treatment and policy reform* (Doctoral dissertation, University of Pittsburgh).
- Michalski, J. H. (2005). Explaining intimate partner violence: The sociological limitations of victimization studies. *Social Forum*, 20, 613-640.
- Mihalic, Sharon Wofford ve Elliott Delbert, (1997). A social learning theory model of marital violence. *Journal of family violence*, 12(1), 21-47.
- Neff, K. D. (2003). Self-compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*, 2(2), 85-101.
- Neff, K. D. (2003a). Self-compassion: An alternative conceptualization of a healthy.
- Neff, K. D. (2003b). The development and validation of a scale the measure self.
- Neff, K. D. (2004). Self compassion and well Being. *Constructivism in the Human*.
- Neff, K. D. (2008). Self-compassion: Moving beyond the pitfalls of a separate selfconcept. J. Bauer, H. A. Wayment (Eds.) *Transcending Self-Interest: Psychological Explorations of the Quiet Ego* içinde, (s.95-105). Washington DC: APA Books.
- Neff, K. D. (2009). The role of self-compassion in development: a healthier way to relate to oneself. *Human Development*, 52, 211–214.
- Neff, K. D. (2011). Self-compassion, self-esteem, and well-being. *Social and Personality Psychology Compass*, 5 (1), 1–12.
- Neff, K. D. and Tirch, D. (2013). Self-compassion and ACT. T.B. Kashdan, J. Ciarrochi (Ed.), *Mindfulness, acceptance, and positive psychology: The seven foundations of well-being* içinde (s.78– 106). Oakland, CA: Context Press/New Harbinger Publications.
- O'Leary, D. K. (1988). Physical aggression between spouses. In *Handbook of family violence* (pp. 31-55). Springer, Boston, MA.

- Özcan, Ö. (2009). *Partneri tarafından duygusal ve fiziksel şiddete uğramış ve uğramamış kadınların umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi* (Master's thesis, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Özcebe, H., Aslan, D., Karabiber, A. H., Küçüköztaş, F., Oransay, K., Ölmez, İ. (2002). Bir grup üniversite öğrencisinin “Flört Şiddeti” konusundaki görüşleri. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 13(1), 20-28.
- Özgür, G., Yörükoğlu, G. ve Baysan-Arabacı, L. (2011). Lise Öğrencilerinin Şiddet Algıları, Şiddet Eğilim Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 2(2), 53-60.
- Özgüven, İ. E. (2001). *Ailede iletişim ve yaşam*. Ankara: PDREM.
- Öziş, G. (2016). *Evlilik Yaşam Doyumunun Algılanan Ebeveyn İlişkisi, Psikolojik Dayanıklılık ve Dinsel İnanç Gücü Açısından İncelenmesi*. Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Sakarya.
- Özkan, Y. (2008). *Aile İçinde çocuğa Yönelik Şiddet: Muğla/Milas Uğurlu Özbilim Dershanesi OKS Öğrencileri Örneği*. Cumhuriyet Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Sivas.
- Öztürk, N. (2017). *Gençler Arası İlişkilerde Flört Şiddeti, Sevgi var baskı yok, Ne var ne yok projesi*. Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, İstanbul. cinselsiddetlemucadele.org
- Özyeşil, Z. (2011). *Üniversite öğrencilerinin öz-anlayış düzeylerinin bilinçli farkındalık kişilik özellikleri ve bazı değişkenler açısından incelenmesi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi
- Pamir, Ç. O. (2008). *Lise öğrencilerinin mükemmeliyetçilik düzeyleri ile anne baba tutumları arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Paquette, J. (2015). *Real happiness: proven paths for contentment, peace & well-being*. USA: Pesi Publishing. Partner Violence Among Adolescents in Opposite-Sex Romantic Relationships: Findings From the National Longitudinal Study of Adolescent Health. *Am J Public Health*, 91(10), 1679–1685.
- Pauley, G. & McPherson, S. (2010). The experience and meaning of compassion and selfcompassion for individuals with depression or anxiety. *Psychology and PsychoNyanaponika Therapy: Theory, Research and Practice*, 83(2), 129-143.
- Pepping, C. A., Davis, P. J., O’Donovan, A., & Pal, J. (2015). Individual differences in self-compassion: The role of attachment and experiences of parenting in childhood. *Self and Identity*, 14(1), 104-117.
- Pines, A. M. (2010). *Aşık olmak: Sevgililerimizi neye göre seçeriz?* (Çev. M. Y. Uluengin) İstanbul: İletişim Yayınları.

- Pines, A. M. (2017). *Âşık olmak* (M. Y. Uluengin, Çev.). İstanbul: İletişim.
- Polat, G., Köse, O.Ö., Demir, F., Save, D., Özen, G., Yanık, İ. ve Güneş, H. (2006). Üniversite Öğrencilerinde Sevgili Şiddeti, *Van 10. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van psychological functioning. Journal of Research in Personality*, 41, 139-154.
- Riggs, D. S. & O’Leary, K. D. (1989). “A theoretical model of courtship aggression”. In M. A. Pirog-Good & J. E. Stets (Eds.) *Violence in dating relationships: Emerging social issues* (pp. 53-71). New York: Praeger.
- Riggs, D.S., Caulfield, M. B., & Street, A. E. (2000). Risk for domestic violence: Factors associated with perpetration and victimization. *Journal of clinical psychology*, 56(10), 1289-1316.
- Rivera-Rivera, L., Allen-Leigh, B., Allen-Leigh, B., Rodríguez-Ortega, G., Chávez-Ayala, R., & Lazcano-Ponce, E. (2007). Prevalence and correlates of adolescent dating violence: Baseline study of a cohort of 7960 male and female Mexican public school students. *Preventive medicine*, 44(6), 477-484.
- Roediger C (2009) Şema Terapi Nedir? Şema Terapinin Temellerine, Modellerine ve Uygulamasına Giriş (Çeviri Ed. S Ataman). Ankara, Nobel Yayıncılık.
- Romans, S., Forte, T., Cohen, M. M., Mont, J. D., & Hyman, I. (2007). Who Is Most at Risk for Intimate Partner Violence? A Canadian Population-Based Study. *Journal of Interpersonal Violence*, 22(12), 1495-1514. romantic relationships: Findings from a survey amongst school-going youth in a
- Sayın, M. (2017). *Üniversite öğrencilerinin öz-anlayış, kendini affetme ve başa çıkma stratejileri arasındaki ilişkiler örüntüsü: bir yol analizi çalışması* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi *Science*, 9 (2), 27-37.
- Sennett, R. (2019). *Saygı* (Ü. Bardak, Çev.). İstanbul: Ayrıntı.
- Sezer, Ö. (2008). Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeğinin Türkçe’ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 9 (16), 1-15.
- Shorey, R. C., Cornelius, T. L., Bell, K. M. (2008). A critical review of theoretical frameworks for dating violence: Comparing the dating and marital fields. *Aggression and Violent Behavior*, 13, 185–194.
- Sigelman, C. K., & Rider, E. A. (2009). *Life-span human development*. Canada: Wadsworth Cengage Learning.
- Sili, A. (2012). Lise Öğrencilerinin Saldırganlık Eğilimleri Üzerine Sosyolojik Bir Değerlendirme: Erzurum Örneği. *EKEV Akademi Dergisi*, 16 (51), 261-272.
- Sorenson, S. B., Upchurch, D. M. ve Shen H. (1996). Violence and injury in marital arguments: Risk patterns and gender differences. *American Journal of Public*

Health, 86, 35-40. South African community. *Journal of Adolescence*, 25, 385-395

- Soylu, C. (2017) *İnsana bağımlılık*. İstanbul: Ekinoks.
- Spencer, G. A., & Bryant, S. A. (2000). Dating violence: A comparison of rural, suburban, and urban teens. *Journal of Adolescent Health*, 27(5), 302-305.
- Stahl, B. ve Goldstein, E. (2010). *A mindfulness-based stress reduction workbook*. Oakland: New Harbinger Publications.
- Stolorow R. D., Brandchaft B., & Atwood G. E. (2014). *Psychoanalytic treatment: An intersubjective approach*. UK: Routledge.
- Straus, M. (2004). Prevalence Of Violence against Dating Partners by Male and Female University Students Worldwide. *Violence Against Women*, 10 (7), 790-811.
- Stuart, G., Moore, T., Gordon, K., Hellmuth, J., Ramsey, S. & Kahler, C. (2006). Reasons For Intimate Partner Violence Perpetration Among Arrested Women. *Violence Against Women*, 12, 609-621.
- Sugarman, D. B. Ve Hotaling, G. T. (1989). Dating violence: Prevalence, context and risk markers. M. A. Pirog-Good ve J. E. Stets, (Ed.), *Violence in dating relationships: Emerging social issues içinde* (3 – 32). New York: Praeger.
- Sümer, A. (2008). *Farklı Öz-Anlayış (Self-Compassion) Düzeylerine Sahip Üniversite Öğrencilerinde Depresyon Anksiyete ve Stresin Değerlendirilmesi*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Swart, L., A., Seedat, M., Stevens, G., & Ricardo, I. (2002). Violence in adolescents' romantic relationships: findings from a survey amongst school-going youth in a South African community. *Journal of adolescence*, 25(4), 385-395.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th ed.). Pearson.
- Tatlıoğlu, K. (2010). *Farklı öz-anlayış düzeylerine sahip üniversite öğrencilerinin karar vermede özsaygı, karar verme stilleri ve kişilik özelliklerinin değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Temple J.R., Shorey, R., Fite, P., Stuart G., Le, V. D. (2013). Substance Use as a Longitudinal Predictor of the Perpetration of Teen Dating Violence. *Journal of Youth and Adolescence*: 42 (4); 596-606.
- Toplu-Demirtaş, E., Hatipoğlu-Sümer, Z., & White, J. W. (2013). The relation between dating violence victimization and commitment among Turkish college women: Does the investment model matter?. *International Journal of Conflict and Violence (IJCV)*, 7(2), 203-215.
- Tucker, H., C., Oslak, S., G., Young, M., L., Martin S., L., Kupper, L., L. (2001). Partner Violence Among Adolescents in Opposite-Sex Romantic

Relationships: Findings From the National Longitudinal Study of Adolescent Health. *Am J Public Health*, 91(10), 1679–1685.

- Turan, R. (2018), Üniversite öğrencilerinde gönül ilişkisinde şiddete yönelik tutumlar ile toplumsal cinsiyet rolleri, bağlanma boyutları, benlik saygısı ve sosyal onay arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir*.
- Turhan, E., İnandı T., Özer, C., Akoğlu, S. (2011). Üniversite Öğrencilerinde Madde Kullanımı, Şiddet ve Bazı Psikolojik Özellikler. *Türkiye Halk Sağlığı Dergisi*, 9 (1), 33-41.
- Tuzgöl, M. (1998). *Ana-baba tutumları farklı lise öğrencilerinin saldırganlık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tüfekçi, S. (2008). Romantik ilişkilerde genç yetişkinlerin aşka ilişkin tutumları ve kişilik özellikleri: Transaksiyonel analiz ego durumları açısından bir değerlendirme. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Uluocak, Ş., Gökulu, G., & Bilir, O. (2014). Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesinde Stratejik Bir Başlangıç Noktası: Partner Şiddeti. *International Journal of Human Science*. 11(2), 362-387.
- Ülbe, S.(2016). *Self-Concept Discrepancy and Psychological Well-Being: Perceived Prenatal Relationship, Defence Mechanism and Self-Conscious Emotion*. Masters Dissertation. Ankara: METU. Social Science Institute.
- Ürküt, G. (1988). Farklı sosyo-ekonomik ve cinsiyet gruplarındaki üniversite öğrencilerinin engellenme karşısında geliştirdikleri agresif tepkilerinin rosenzweig picturefrustration testi ile incelenmesi ve grupların agresyon yön ve tür (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Uludağ Üniversitesi: Bursa. victimization. *Journal of Criminal Justice*, 32(2), 171-180.
- Waters, E., Posada, G., Crowell, J. and Lay, K.L. (1993). Is attachment theory ready to contribute to our understanding of disruptive behavior problems? *Development and Psychopathology*, 5(1-2), 215-224.
- Wekerle, C. ve Wolfe, D. A. (1999). Dating Violence in Mid-Adolescence: Theory, Significance, and Emerging Prevention Initiatives. *Clinical Psychology Review*, 19(4), 435-456.
- WHO, (2002). World Report on Violence and Health, <http://whqlibdoc.who.int/hq/2002/9241545615.pdf>.
- Woodward, L.J., Fergusson, D.M. and Horwood, L.J. (2002). Romantic relationships of young people with childhood and adolescent onset antisocial behavior problems. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 30(3), 231-243.
- World Health Organization. (1998). *Gender and Health, Technical Paper* Geneva,Switzerland: World Health Organization Publication.

- Yıldırım, M. (2007). Şiddete başvuran ve başvurmeyan ergenlerin yalnızlık düzeyleri ve akran baskısı düzeyleri açısından incelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Adana.*
- Yıldız, M. (2016). *Romantik ilişkilerde şiddetin ana- baba tutumları ve benlik saygısı ile ilişkisi.* Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Yörükoğlu, A. (2003). *Çocuk ruh sağlığı.* İstanbul: Özgür.
- Yumuşak, A. (2013). Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları, toplumsal cinsiyetçilik ve narsistik kişilik özellikleri arasındaki ilişki. Tokat: Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

EKLER

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Sayın Katılımcı,

Bu araştırma Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Set danışmanlığında, İstanbul Gelişim Üniversitesi Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programında, Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Öğrencisi Rabia Gümüş tarafından bitirme tezi kapsamında hazırlanmıştır. Bu araştırmada “Flört Şiddetinin Öz Anlayış ve Algılanan Ebeveyn İlişkisinin Çeşitli Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi” araştırılmaktadır. Elde edilen veriler tez çalışmasına katkı sağlaması açısından önem taşımaktadır. Araştırmaya katılan bireylerin 18-28 yaş aralığında olması gerekmektedir. Çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmamızda sizlerden kimlik bilgileriniz istenmeyecektir. Araştırma sorularının doğru veya yanlış cevabı bulunmamaktadır. Çalışmaya verdiğiniz yanıtlar sadece bu araştırmada kullanılacak olup, araştırmacı dışında kimseyle paylaşılmayacaktır. Çalışmaya katılmamaya ve istediğiniz zaman çalışmayı sonlandırma hakkına sahipsiniz. Sizlerden ricam çalışmanın güvenilirliği açısından boş soru bırakmamanız ve size en uygun olan cevapları vermenizdir.

Katılımınız ve katkılarınız için teşekkür ederim.

Psikolog Rabia Gümüş

1. Cinsiyetiniz? Kadın Erkek

2. Yaşınız? 18-21 22-25 26-28

3. Annenizin eğitim düzeyi nedir?

Okuma-yazması yok İlkokul Lise Lisans Yüksek Lisans Doktora

4. Babanızın eğitim düzeyi nedir?

Okuma-yazması yok İlkokul Lise Lisans Yüksek Lisans Doktora

5. Şu an yaşadığınız yer? Köy Şehir Büyükşehir/Metropol

6. Aylık gelir seviyeniz? Düşük Orta Yüksek

7. Eğitim düzeyiniz? Ön Lisans Lisans Yüksek Lisans Doktora

8. Şu anda mevcut bir romantik ilişkiniz var mı? Evet Hayır

9. Daha önce hiç romantik ilişkiniz oldu mu? Evet Hayır

10. İlişkinizde şiddete maruz kaldınız mı? Evet Hayır Evet ise belirtiniz.

Fiziksel Şiddet Psikolojik Şiddet Cinsel Şiddet

11. Çocukluğunuzda şiddete maruz kaldınız mı? Evet Hayır Evet ise belirtiniz.

Fiziksel Şiddet Psikolojik Şiddet Cinsel Şiddet

FLÖRT ŞİDDETİ TUTUMU ÖLÇEĞİ

Bu ölçekteki cümleler, sizin flört şiddetine ilişkin tutumlarınızı belirlemek için hazırlanmıştır. Her cümle ile ilgili görüşünüzü belirtirken, önce cümleyi dikkatlice okuyunuz, sonra cümlede belirtilen düşüncenin, sizin düşünce ve duygularınıza ne derecede uygun olduğuna karar veriniz.

Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Bir erkek kız arkadaşını aşağılamamalıdır					
5. Bir erkeğin kız arkadaşını tehdit etmesi için asla bir sebep olamaz.					
6. Bazen erkekler ellerinde olmadan kız arkadaşlarına küfrederek.					
7. Bir kız erkek arkadaşını memnun etmek için daima değişmelidir.					
10. Bir erkeğin kız arkadaşına küfretmesi için asla yeterince iyi bir gerekçe olamaz.					
14. Bir kız, eğer erkek arkadaşını rahatsız ediyorsa, arkadaşlarıyla görüşmemelidir					
15. Bir kız için her zaman erkek arkadaşının istediği şekilde giyinmesi önemlidir.					

Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Bir kız, bir erkek ona vurduğunda ondan ayrılmalıdır.					
5. Bir erkeğin kız arkadaşını itmesinin asla iyi bir gerekçesi yoktur					
6. Bazen bir erkek, kız arkadaşı onu sinirlendiğinde ona vurmaktan kendini alıkoyamaz.					
12. Eğer hak ediyorsa, bir erkeğin kız arkadaşına tokat Atması normaldir					

Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Bir kızın erkek arkadaşına küfretmesinin asla iyi bir gerekçesi yoktur.					
2. Kızların erkek arkadaşlarına nasıl giyineceklerini söyleme hakları vardır					
8. Bir erkek, arkadaşlarıyla dışarıya çıkmadan önce daima kız arkadaşına sormalıdır					
10. Bir kızın çok sinirlendiğinde erkek arkadaşına bağırması anlaşılabilir.					
11. Bazen kızlar, erkek arkadaşlarının onları dinlemeleri için onları tehdit etmek zorundadırlar.					
Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Eğer, hak ediyorsa, bir kızın erkek arkadaşına tokat atması normaldir					
2. Bir kızın erkek arkadaşını itip kakması çok da büyüülecek bir şey değildir.					
10. Bir kızın erkek arkadaşına tokat atması asla normal değildir.					
11. Bazı kızlar, kendilerini dinletmek için erkek arkadaşlarını yumruklamak zorundadırlar.					
12. Bir erkek, kız ona tokat attığı zaman o kızdan ayrılmalıdır					

ÖZ ANLAYIŞ ÖLÇEĞİ

Yanıtlamadan önce her bir ifadeyi dikkatle okuyunuz. Her bir maddenin sağında takip eden ölçeği kullanarak, belirtilen durumda ne kadar sıklıkla hareket ettiğinizi belirtiniz.

	Hemen Hemen Hiçbir Zaman	Nadiren	Arasıra	Çoğu Zaman	Hemen Hemen Her Zaman
	1	2	3	4	5
1. Kendimi kötü hissettiğimde, kötü olan her şeye takılma eğilimim vardır.					
8. Herhangi bir şey beni üzdüğünde hislerimi dengede tutmaya çalışırım.					
9. Kendimi bir şekilde yetersiz hissettiğimde kendi kendime birçok insanın aynı şekilde kendi hakkında yetersizlik duyguları yaşadığını hatırlatmaya çalışırım.					
10. Kişiliğimin sevmediğim yanlarına karşı hoşgörüsüz ve sabırsızım.					
18. Acı çektiğim zamanlarda, kendime karşı iyiyimdir.					
24. Kişiliğimin sevmediğim yönlerine karşı anlayışlı ve sabırlı olmaya çalışırım.					

ALGILANAN EBEVEYN İLİŞKİSİ ÖLÇEĞİ

Aşağıda kişilerin diğer bir kişi ile ilişkisinde hissedebileceği duygular ya da karşılaşılabileceği davranış çeşitleri listelenmiştir. Lütfen her maddeyi anne ve babanızla ile olan ilişkinizi ayrı ayrı düşünerek cevaplandırınız.

Eşikle ilişkisinde;	ANNEM				BABAM			
	Kesinlikle Katılmıyorum	Biraz Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum	Biraz Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Her şeyin doğrusunu bildiğini iddia eder.	0	1	2	3	0	1	2	3
2. Dediklerinin olması konusunda ısrarcıdır.	0	1	2	3	0	1	2	3
10. Gün içinde eşinin zamanının nasıl geçtiğini hiç sormaz.	0	1	2	3	0	1	2	3
11. Eşinin başardığı hiçbir işi takdir etmez.	0	1	2	3	0	1	2	3
12. Eşini ilgili bir şekilde dinlemez.	0	1	2	3	0	1	2	3
33. Eşikle ilgilenmekten arkadaşlarına vakit ayıramaz.	0	1	2	3	0	1	2	3
34. Eşikle çok fazla ilgilendiği için diğer işlerini hep aksatır.	0	1	2	3	0	1	2	3
35. Eşinin kendisini terk edeceğinden çok kaygılanır.	0	1	2	3	0	1	2	3
36. İş dışında eşi olmadan hiçbir yere gitmek istemez.	0	1	2	3	0	1	2	3
37. Eşinin onayı olmadan bir şey yapmak istemez	0	1	2	3	0	1	2	3

EK-E

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

Etik Kurul Başkanlığı

ETİK KURUL KARAR ÖRNEĞİ

TOPLANTI TARİHİ: 30.06.2021

TOPLANTI SAYISI: 2021-23

KARAR NO: 2021-23-17: Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Klinik Psikoloji tezli yitksek lisans programı 190624041 numaralı Rabia GÜMÜŞ ün "Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddetinin Öz Anlayış ve Algılanan Ebeveyn İlişkisinin Çeşitli Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi" konum çalışması halckında yapacağı anket sorularının, etik kurallara uygun olup olmadığını tespit etmek üzere, Etik Kurulumuzun 22.04.2021 tarih ve 2021-14 sayılı toplantısında, İGÜ Etik Kurul Yönergesinin 12(1) maddesine göre değerlendirme yapmak üzere görevlendirilen öğretim elemanlarının raporları incelenmiş olup, ilgili çalışmada yer alan bilimsel araştırmanın etik kurallara uygun olduğuna oy birliği ile karar verildi.